HABER

Pazar akşamları dahil
Her akşam: Bayan
SAFİYE
ve arkadaşları
PANORAMA
Bahçesinde

5 Kuruş - Telefon: 23872 — Sene: 7 - Sayı: 2304 — 25 Haziran 1938 Cumartesi — İlân işleri Tel: 20335

Hatay kızları Türk bahriyelilerini nasıl karşıladı?

Hamidiyeye yapılan tezahürat

Hatayda siyasî partiler feshedildi

Askerlerimiz Hatay asayişini teminde vazife almak üzeredir; Milletler Cemiyeti, Hataydaki komisyonun vazifesine nihayet verdi

Antakya, 24 (A. A.) — Fransız kumandanı albay Kole bir emirname neşrederek Hataydaki bütün siyasî partileri feshetmiştir.

Arab reislerinden Arsusinin tevkifi dolayısiyle Antakyanın Arab mahallesinde protesto grevi devam ediyor. Albay Kole grev nihayet bulduktan üç gün sonra Arsusinin serbest bırakılacağını Arab rüesasına bildirmiş tir.

Hem suçlu, hem güçlü!

Antakya, 24 (A.A.) — Hataydaki Milletler Cemiyeti komisyonu Milletler Cemiyetine bir telgraf göndererek Türk - Fransız askerî müzakerelerini, bu müzakerelerin Fransız mandası ahkâmına mugayir olduğunu ileri sürerek, protesto etmiştir.

Komisyonun vazifesine nihayet verildi

Cenevre, 24 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hataydaki komisyon, intihabat muamelesinin ayın yirmisindenberi tatil edildiğini ve işlerini tamamen tesviye ederek bir hafta zarfında Hatayı terkedeceklerini Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine telgrafla dün bildirmişlerdir.

Umumî kâtip, komisyon reisinin

☛ *Devamı 12 incide*

İspanya Başvekili Negrin

Atatürk Marmarada yatla gezdi

Erdekte donanma tarafından selâmlandı

İstanbul, 24 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk "Savarona„ yatı ile Marmarada bir gezinti yapmak üzere, bugün öğleyin İstanbuldan hareket etmişler ve saat on sekizde Erdeğe vasıl olarak, orada bulunan donanmamız tarafından selâmlanmışlardır.

Atatürk, yatlarında donanma komutanı Şükrü Okanı kabul buyurmuşlardır.

Savarona yatı Erdekte, bir müddet kaldıktan sonra saat 22 de hareket etmiştir.

• • •

Macaristan naibinin doğduğunun yıldönümü münasebetiyle Reisicumhur Atatürk ile amiral Horti arasında telgraflar teati olunmuştur.

Kadın ve çocukların bombardımanına son verilmezse

İspanyol tayyareleri italyan şehirlerini bombalayacak

Roma gazeteleri italyan tayyarelerinin İspanyadaki faaliyetlerinin tafsilâtile

Çemberlayn, muhâliflerin dolayısile, siyasetinden tayyareleri, vazgeçmiyecek

Paris, 25 — Londradan gelen haberlere göre İspanya cumhuriyeti hükûmetinin Londra elçisi, İngiliz hariciye nazırını ziyaret ederek İspanya şehirlerinin bombardımanına ve sivil ahalinin öldürülmesine mâni olacak tedbirler süratle alınmadığı takdirde İspanya cumhuriyeti tayyarelerine mukabele bilmisil için emir verileceğini bildirmiştir.

Bu takdirde İspanyol Frankoya açıkça yardım ve bulunan devletlerin gemilerini ve İtalyan şehirlerini bombardıman edeceklerdir. İspanya cumhuriyeti son bombardımanlardan İtalyanın mes'ul olduğunu iddia etmektedir.

İngiltere ve Fransa pek vahim neticeler doğurabilecek mahiyette gör -

☛ *Devamı 12 incide*

Feci iki kazanın habercileri mi?

Marmarada boş iki sandal bulundu

Kadıköyde sahibinden habersiz bir sandal alan bir genç kızla erkek bu sandallardan birinde mi idiler?

Dün gece biri Marmarada ve diğeri de limanımızda sahipsiz iki sandal bulunmuştur. Bunlardan birincisini Tınaztepe torpido muhribi Marmara adası açıklarında görmüş ve yanına giderek meçhûl sandalı güvertesine almıştır. Sandalın içinde bir kadın çantası ve bir de ipekli eşarp bulunmuştur. Sandal numarası 4915 dir. Yanında da Azapkapıya ait olduğu yazılıdır. Bu sandalın geçenlerde Kadıköyünde kaybolduğunu yazdığımız "Seyyar„ ismindeki kayık olması muhtemeldir.

Kayıkçının öteberi almak üzere sahilden uzaklaşması üzerine ortadan kaybolan bu sandalın bazı kimseler bir kız ve erkek tarafından götürüldüğünü söylemişlerdi. Esasen sandalda bulunan bir çanta ve ipekli eşarp da bunu açıkça göstermektedir. Yalnız sandalda insandan eser bulunmaması bunların bir kazaya kurban gitmiş olmalarına ihtimal verdirmektedir. Ayni zamanda sandalın kürekleri de yoktur. Tınaztepe torpidosu süvarisi dün gece telsizle polis ve liman reisliğini hâdiseden haberdar etmiştir. Alâkadarlar ehemmiyetle tahkikata başlamışlardır.

İkinci meçhûl sandal, Galata rıhtımı

☛ *Devamı 12 incide*

Zengin dilencinin terekesi yüzünden verilen karar

Altın sikkelerin, kulp veya zincir ilâvesile harice çıkarılmasının önüne geçilecek

Maliye vekâletinin, altın alım ve satımında, ziynet altınlarile meskûkat nevine giren altınları yekdiğerinden ayırmayı temin eden yeni bir karar almasının garip bir saiki vardır.

Bundan bir müddet evvel altın alım ve satımını disiplin altına alan karaname neşredildiği zaman bundan ziynet altınlarının hariç bırakılmış olduğu nazarı dikkati celbetmiş ve akabinde bu vaziyetten istifade eden açık gözlerin beşi bir yerde, iki buçukluk, liralık, yarımlık ve lira çeyrekliklerine bir ince zincir veya bir kulp lehimliyerek ziynet altını

☛ *Devamı 4 üncüde*

Fransada

Zehir kaçakcılığı yüzünden Yakalanan istanbullu Yahudi kimdir?

Dünkü posta ile gelen 21 Haziran tarihli Le Temps gazetesinde şöyle bir havadis gördük:

"Emniyeti umumiye müfettişleri Dordonyde, geçenlerde Liyonda yakalanan uyuşturucu zehir kaçakçılarının bir suç ortağını tevkif etmişlerdir. Bu adam dö Toledo isimli 45 yaşlarında

☛ *Devamı 12 incide*

Bugünkü sayımız
16
Sayfadır

Coe Luiz

Babasının intikamını almak için boksör olmuştu

1932 de babasını bir beyaz dövmüştü. Coe Luiz o zaman mukabele edemediği bu dayağın intikamını boksör olup birçok beyaz döverek aldı

Coe Luiz, annesi ve karısiyle aile yuvasında...

(Yazısı 2 inci sayfada)

HABER
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " " : 24370
İlân " " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	750 "	1.450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Dış siyasa

Çinin bir "müttefiki,,

Çin on bir aydanberi Japonyaya karşı yalnız başına harbetmektedir. Milletler Cemiyetinden ümit ettiği yardım gelmedi. Uzak Şarktaki statükonun korunmasiyle alâkadar olan Ingiltere, Rusya ve Amerika biribirine itimat edemedikleri cihetle Çine maddî yardımda bulunamıyorlar. Binaenaleyh yalnız kalan zavallı Çin, bir seneye yakın bir zamandanberi Japon askerî tazyikine mukavemet etmekteydi.

Fakat son hafta içinde Sarınehir Çinin imdadına yetişmiştir. Çin için asırlardanberi bir felâket unsuru olan bu nehrin bu defa taşması, Çinin yeni paytahtı olan Hankov şehrinin Japonlar tarafından işgaline mâni olmuştur. Malûmdur ki Sarınehir Tibet dağlarından çıkar ve suları bu dağlardan Çinin geniş ovalarına yayılır. Nehrin mecrası bazı yerlerde ovalardan sekiz, on metre yüksekliktedir.

Binaenaleyh yaza doğru karlar erimeğe başladığı zaman, Sarınehir taşarak yüzlerle ve hattâ binlerle köy su altında kalır. Bazan bu sel, Çin için, binlerle insanın boğulmasiyle neticelenen bir felâket mahiyetini alır.

Bunun içindir ki Sarınehir yüksek ve sağlam bendlerle zapt ve rapt altına alınmıştır. Japonlar Suçov'u aldıktan sonra nehre müvazi olarak inşa edilmiş olan Lungbag şimendifer hattı boyunca ilerliyerek Çang - Kay - Şekin karargâhı olan Hankov üzerine yürümekte iken bendler yıkılarak Sarınehir taşmıştır. Bendlerin kimin tarafından yıkıldığı kat'î olarak malûm değildir. Japonlar, bunların Çinliler tarafından kasten yıkıldığını iddia etmektedirler.

Çinliler ise bendlerin, Japon tayyareleri tarafından atılan bombalarla yıkıldığını söylüyorlar. Hangi iddianın doğru olduğu iyice bilinmiyor. Belki de bendler bakımsızlık dolayısiyle yıkılmıştır. Çünkü bendlerin yıkılması, Japon askerî tâbiyesini altüst etmekle beraber, binden fazla Çin köyünü de tahrip etmiş ve bir çok Çinli boğulmuştur.

Binaenaleyh Çinlilerin bu felâketi kendi başlarına davet etmek isteyecekleri şüphelidir.

Diğer taraftan Japonların da harp plânlarını altüst etmek gibi bir netice verecek hareketten kaçınmaları beklenir. Âmilî kim olursa olsun, herhalde, Sarınehir, bugün Uzak Şark boğuşmasına ehemmiyetli bir unsur olarak müdahale etmiş bulunuyor. Bu müdahalenin neticesi şudur ki, bir çok Çin köyü sular altında kalmış ve bir çok Çinli boğulmuştur.

Fakat Japonların Hankov üzerine ileri hareketleri de durmuştur. Bundan böyle Lungbag şimendiferi boyunca ilerleyip de Hankov şehrini almak bahis mevzuu olamaz. aponlar bu tâbiyeyi inkişaf ettirmek için aylarca uğraşmışlar ve hayli telefat vermişlerdi. Suçovu alarak şimal ve cenup orduları arasında muvasale temin etmek sonra da Lungbag yolu ile Çin paytahtını almak plânından vazgeçilerek daha uzun, daha masraflı ve daha külfetli bir yoldan yürümek icap ediyor.

Soğukkanlılıklariyle meşhur olan Japon devlet adamlarının, son hafta içinde asabiyete kapılarak Çini sanki fiilen yapılan harpten daha müthiş imiş gibi, harp ilâniyle tehdit etmeleri bundan ileri gelse gerektir.

A. Ş. ESMER

BU SABAH GELEN Yabancı Gazetelerde Gördüklerimiz

On milyon zenci bayram yapıyor

Coe Luiz babasının intikamını almış!

Bir gün, bir fabrika ustabaşısı zenci boksörün babasını nasıl yumruklamış?

Coe Luis - Şmeling maçı, iki kuvvetli boksörün çarpışmasından başka, beyaz ve siyah ırk arasında bir mücadele mahiyetini almıştır.

Bu gün, Amerikadaki on milyon zenci bayram yapmaktadır. Çünkü kendilerinden olan biri, bir beyazı mağlûb etmiştir.

Bu, onlarca bir intikamdır. Çünkü, ırkçı milletler gibi Amerikalılar da zencileri kendilerinden aşağı görürler ve onları en ufak bir fırsatta döğmeye kalkarlar. "linç kanunu" zencilere tatbik edilen en feci bir işkencedir.

Coe Luis, bir beyazı ringde döğerek hem bütün ırkının intikamını almış oluyor, hem de babasının. Zenci boksör, bu intikamı esasen başka yerde alamazdı, çünkü Amerikada bir zenci yumruğunu ancak ringde kullanabilir, o da yine sonradan linç edilmek tehlikesi içinde.

Bundan yedi sene evvel, Amerikadaki Ford otomobil fabrikalarından birinde çalışan baba oğul iki zenci vardı. Adam orta yaşlıydı, oğlu henüz 17 yaşındaydı ve güçlü kuvvetli bir delikanlıydı.

Coe Luiz... Gözlüklerinin üzerine dikkat ediniz!

Fabrikada onun bu kuvvetinden istifade etmesini bilmişlerdir: en ağır işleri Luis Cosef Barro ismindeki bu çocuğa gördürüyorlardı. Oğluna çektirilen bu eziyete babasının yüreği dayanamıyordu. Nihayet, bir gün ustabaşıya gidiyor, bu halden şikâyet ediyor.

Ustabaşı:

— Ne demek istiyorsun? diyor. Ne hakla şikâyet ediyorsun?

Barro baba:

— Şikâyet etmiyorum, diyor. Hiç olmazsa oğlumun ücretini biraz arttırsanız...

Bir zenci bu kadar büyük "küstahlıkta,, nasıl bulunabilir? ustabaşı kızıyor ve zavallı babanın suratına bir tokat indiriyor... Luis Cosefin babası bu tokata mukabele edebilecek bir kuvvettedir. Fakat edemiyor, çünkü biliyor ki, beyaz bir adama vuracağı bir tokat onu ölüme sürükliyecek kadar fena bir netice doğurabilir: fabrikadaki bütün beyazlar onu derhal linç ederler, öldürünceye kadar döğerler...

Yerde yatan ve elini bile kaldıramıyan babasının halini Luis Cosef (yani bugünkü Coe Luis) görüyor, derhal koşuyor ve ustabaşının üzerine atılmak istiyor.

Fakat babası tutuyor. Yalvaran bir sesle:

— Yapma, oğlum, diyor. Adamı döğersen seni linç ederler, öldürürler, ne şimdi, ne de sonra benim intikamımı almaya kalkma sakın...

Bu hâdiseden sonra baba oğul fabrikadan çıkarılıyor ve boşta kalıyorlar. Coe Luis nihayet kendisine bir iş buluyor. Bu, yine vücudunun kuvvetini başkalarının hesabına işleterek yapacağı ağır bir iştir.

Boksa çalşan amatör sporcular var. Bunlarla döğüşecek ve onların yumruklarını yiyecek birisi lâzım. Bu iş için genç zenci delikanlısından daha iyisini bulamazlar.

Coe Luis boksa, işte böyle, boksörlere tecrübe tahtası olarak başlıyor ve acemi boksörlerin yumruklarını yiyor, kendisi de hafif tertib mukabele ediyor... Fakat bu, onu bir boksör yapmağa kâfidir. Yumruk yiyerek boks öğrenen Coe Luis, o kadar iyi oynuyor ki bir gün kendisini bir boks antrenörü görüyor, hayran oluyor ve onu ortaya atmak istiyor.

Bir zenciyi boksör yapmağa teşebbüs etmek de hayli cesarete bağlı bir iştir. Fakat adam, aldırmıyor ve ilk defa olarak, Tim isminde bir boksörle Coe Luis arasında bir maç tertib ediyor. Maçta kazanana beş dolar verilecektir.

Tahmin edildiği gibi, maçı zenci kazanıyor, beş doları alıyor. Fakat, o nihayet bir sevinç içindedir, çünkü, bir beyaz adamı döğerek babasının intikamını almıştır.

Bundan sonraki maçlarında da, üç, dört sene gibi kısa bir zamanda, yirmiden fazla galibiyet kazanan Coe Luis nihayet bu gün, her kategoride dünya şampiyonu olarak son zaferini temin etmiş bulunuyor.

Harbden evvel de diğer bir zenci boksör Cak Conson dünya şampiyonu idi. Fakat zenciler kendisini Coe Luis kadar sevmezlerdi. Bu da, zencilerin Coe'ye, beyazlardan kendilerinin intikamını alan bir ırkdaşları olarak baktıklarını gösterir...

Oğlunun metresini zehirlemek istedi!

Çikolataların içine ustalıkla zehir yerleştirmiş

Londrada, oğlunun metresini zehirlemek istiyen bir kadının muhakemesi görülmektedir.

Anni Barber ismindeki bu kadın, hayli ihtiyardır, oğlu da 30 yaşlarındadır. Fakat, zehirlenmek istenen kadın ondan daha yaşlıdır ve anne, evlâdını elinden almak istiyen bu kadını gizlice öldürmiye karar vermiştir.

Bu işte kullandığı silâh pek tatlı bir şeydir: Çikolata. Gabriyel Greg ismindeki kadına gönderilen bu çikolatalar kremalıdır. Fakat, üzerlerindeki kaplar ustalıkla ve hiç bozulmadan çıkarılmış, çikolatanın içindeki kremin yerine insanı tedricen öldürecek bir zehir konulmuştur..

Norman Barberin metresi, kendisine meçhûl bir şahıs tarafından posta ile gönderilen bu çikolataları yemekte hiç bir mahzur görmemiştir ve Norman, bunların bir başka erkekten geldiğini düşünüp de kıskanmasın diye ona ne bu çikolatadan vermiştir, ne de bahsetmiştir.

Fakat, çikolataları yer yemez hastalanmıştır. Nihayet kendisini bir doktora gösteriyor. Doktor, bunun tedricî bir zehirlenme olduğunu söylüyor. Bunun üzerine Gabriyel Greg, meçhûl bir şahıs tarafından gönderilen çikolatalardan şüphe ediyor. Çikolatalar tekrar geldiği zaman yemiyor, muayene ettiriyor. O zaman, içindeki kremin zehir olduğu anlaşılıyor.

Bu çikolataları gönderen kimdir?

Kadın polise müracaat ettiği zaman, tahkikatla bunu meydana çıkarmak gayet kolay oluyor:

İlk şüphe Normanın annesindedir. Paketlerin üzerindeki yazı ile kadının diğer yazıları karşılaştırılınca, çikolataları onun gönderdiği derhal anlaşılıyor ve bu zehirleyici kadın tevkif olunuyor.

Anni Barber mahkemede suçunu inkâr etmektedir:

— Benim böyle bir şeyden haberim yok, diyor. Bu kadını ben ne tanırım, ne ismini işitmişimdir. Tanımam, fakat tanımak isterdim, çünkü oğlumu üç senedir baştan çıkarmak istiyen bir kadındır o!

Muhakeme devam etmektedir.

Amerikanın Miyami mıntakasında Gaş isminde bir milyonerin çocuğunu kaçıran ve öldüren haydud nihayet yakalanmıştır. Bu Mek Kol adını taşıyan bir gençtir. Burada, idamı muhakkak olan haydudun ilk isticvabını görüyorsunuz.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN

Pariste gül günü

İNGİLİZ kralı ve kraliçesinin gelecek ay Parisi ziyaret edeceklerinden bahseden Hasan Kumçayı bu ziyaretin siyasî bakımdan Hitlerin Roma ziyaretine bir mukabele olmakla beraber arada manzara bakımından fark olacağını işaretle diyor ki:

"Zira Hitlerin Romayı ziyaretinde en çok göze çarpan şey türlü harp silâhları, top ve tüfek gürültüleri idi; halbuki Fransızlar İngiliz kral ve kraliçesinin Paris ziyaretini silâh ile değil, gül ile temsil etmeğe karar vermişlerdir. Yüz binlerce gül ısmarlanmış, kral ve kraliçenin geçecekleri caddelerin, oturacakları binaların her tarafını gül demetleri ile süslemek için tedbirler alınmıştır. Bu suretle Berlin - Roma mihverinin sembolü kılıç ise Londra - Paris mihverinin sembolü de gül olacaktır.

Güzel bir tesadüf eseri olarak İngiliz kraliçesi Elizabetin en çok sevdiği çiçek de gül imiş. Bahar mevsiminde çiçeklerin kraliçesi olan gül Parisin kral ve kraliçesi gününü süslemesi şüphesiz İngiliz milletini de memnun edecektir.,,

CUMHURİYET

Tercüme tuhaflıkları

M. lıklarından bahsederek bazı misal l(klarından bahsederek bazı misaller veriyor:

"Fransızcayı gülüçleştirmekte Mahşer Midillisi lâkabile şöhret alan eski Şehreminlerinden Kâmil Beyin müstesna bir kudret gösterdiği yıllardanberi söylenir, durur. Bu zat türkçe düşünür, fransızca konuşurmuş. Bundan dolayı da gayet gülünç tercümeler yaparmış. Meselâ bir ziyafet gecesi ecnebi misafirlerin önüne koyduğu şu listeye bakın:

Kulak çorbası — *Soupe d'oreilles*
Kadınbudu — *Cuisse de femme*
Karnıyarık — *Ventre fendu*
Kazandibi — *Fond de chaudron*
Sarığıburma — *Turban tordu*

Onun Abdülâziz namına Üçüncü Napolyona takdim edilmek üzere Fransaya götürdüğü güzel bir atı, incitmeden Marsilyaya ulaştırdığını Babıâliye müjdelemek için yazdığı şu telgraf da meşhurdur: *Moi, animal arrivé bonne santé!*

Teşrifat müdürü iken ve Fransa elçisini hünkârın yanına götürürken kabul salonu kapısında söylediği şu söz ise gerçekten gülünçtür:

Monsieur l'ambassadeur suivez mon derrière!,,

"Dün yepyeni bir tercüme tuhaflığı üzerine arkadaşlardan biri dikkatimi celbedince bu gülünç örnekleri hatırladım. Fakat yeni garibeyi bunlardan da üstün bulup kahkahalarla gülmekten geri kalmadım. Arkadaşımın söylediğine göre tercüme türkçeden fransızcaya yapılmıştır. Tuhaflaştırılan cümle İbni Sina'nın hal tercümesine taallûk eden bir kitabdan alınıp aslında şöyledir: "Büyük âlim ölüm döşeğinde ve can çekişme vaziyetinde iken ifayı hatematla meşgul oluyordu.,,

Burada muharririn tam bir Osmanlı müellifi gibi davranarak kullandığı hatemat kelimesi hatmin cem'i olduğundan ibarenin mefhumu şu olmak lâzımgelir: "Büyük âlim, ölmek üzere bulunduğu sırada Kur'an okumakla meşgul oluyordu.,,

Halbuki mütercim hatematı mühür manasına gelen hatemin cem'i sandığından ibareyi fransızcaya şu mefhumu gösteren şekilde tercüme etmiş: "Büyük âlim ölüm döşeğinde boyuna mühür basıyordu!,,

* * *

Bu münasebetle bizde aklımıza gelen bir kaç tercüme tuhaflığını sıralıyalım:

Comité executif

"İcrai komite,, diye değil "*İdam komitesi*,, diye tercüme edilmiş ve bir kaç sene evvel bir gazetede bu şekilde çıkmıştır.

Bir aralık şöyle bir tuhaf cümle de görülmüştü:

Başvekil koltuğunda peçete trenden idi.

Mütercim evrak çantası manasına gelen *serviette* kelimesini peçete manasile anlamıştı.

Fransızlar başvekile birinci nazır manasına *peremier*de derler. Makdonald Amerikaya gittiği zaman bir havadis filminin türkçe izahatında şöyle bir cümle görmüştük:

Amerikayı ziyarete gelen ilk İngiliz olan Makdonald...

Vaktile şöyle bir tercüme hatası yapıldığını da rahmetli Hasan Bedrettin söylermiş:

"Peçeli kadın gitti,, cümlesinin fransızcasındaki *voilé* kelimesinin manasını anlamak için lûgate müracaat eden mütercim yelken manasını almış ve cümleyi şöyle tercüme etmiş:

Kadın, badban küşayi azimet oldu!

Mısır Başvekili istifa etti

Kahire, 25 (A.A.) — Başvekil Mehmet Mahmut paşanın istifa ettiği bildirilmektedir. Kral, kendisine bir millî birlik hükûmeti teşkili vazifesini tevdi etmiştir.

Hayata dair

Kara gözlük

KARA gözlüklerden şimdiye kadar elbette bahsetmişimdir; zarar yok, bir daha bahsedeceğim, onlara nekadar kızdığımı, sinirlendiğimi bir daha söyliyeceğim. Ama siz: "Faydası ne?,, diyeceksiniz. Hiç! kimsenin kara gözlük takmasına mâni olamıyacağımı biliyorum. Ben komşumun, pencereleri fora edip radyo bangırdatmasına da mâni olamam. Fakat bir faydası olmaz diye homurdanmaktan, kendi kendime şikâyet etmekten de mi vazgeçeyim?... O kadar da faydasız değil, hiç olmazsa dert dökmeğe yarar.

Kara gözlük takanlar günden güne çoğalıyor: çoluk, çocuk, kadın, erkek. İçlerinde hani şu rabıtalı denilen cinsten kimseler de var. Ümid edelim ki onlar modaya uymak için değil, gerçekten hekim tavsiyesi ile o kara camlara katlanıyorlardır.

Gözlük zaten çirkin bir şeydir. Fakat ne yapalım? insan oğlu, bozuk gözler için, henüz daha iyi bir şey icad edemedi; demek ki biz, uzaktan veya yakından iyi göremiyenler, gözlerimiz önünde cam bulundurmağa mecburuz. Gerçi bu zarureti kabul etmek istemiyenler var; meselâ semantik ilminin banisi Michel Bréal, uzaktan hemen hiç görmemesine rağmen yine gözlük takmaya razı olmamış. İşin bu derecesi, kahramanlık sayılacak kadar hayranlığa şayandır ama öyle her babayeğitin elinden gelmez. İhtiyacımız varsa gözlük takalım, hattâ renklisini de takabiliriz. Fakat lüzum yokken kalkıp da gözümüze renkli, renksiz, çift veya tek cam takmak kadar münasebetsizlik olur mu?

Yaz günleri güneşin ışığı gözleri bozarmış!... Lâf! bunca yıldanberi bunca insan yaz günleri çıplak gözle gezmişler de ne olmuşlar? bazı zayıf gözlerin tahammül edememesi kabildir, onlar taksın. Fakat her gün kara gözlükle gördüğümüz binlerce vatandaşımızın gözlerinin zayıf olduğuna pek inanamıyorum. Zengini, fıkarası o kara camlara düşkün. Sokaklarda bedavaya yakın fiatlara satılıyor.

Yarabbi! ne de çirkin şey! birtakım yakışıklı delikanlılara, güzel kızlara sakat hali veriyor. İnsan içinden: "Zavallı! diyor, zararsız tazeymiş ama felek edeceğini etmiş, gözlerine hastalık vermiş!,, İnsanı hastaya benzeten hiçbir şey güzel olamaz.

Hem o kara gözlüklerin insanı rahatsız etmesi lâzım: gerçi güneşin ışığından biraz korur ama kara oldu. ğu için hayli ısıtır ve sıkar; o da çekilir mi ya! fakat moda bu! her türlü çirkinliğine, kusuruna, insan oğluna bir bostan dolabı beygiri hali vermesine rağmen takılacak. Bundan bir an evvel kurtulabilmek için bir tek çare görüyorum: hepimiz birer tane kara gözlük takalım, bir tuhaflığı kalmıyacağı için yazın en güneşli yerlerde çıplak gözle gezmek moda olur.

Nurullah ATAÇ

Göçmenler bu sene Tuzlaya çıkarılmıyacak mı ?

Sıhhat vekâleti, göçmenlerin ilk konak yerini teşkil eden Tuzlada her türlü istirahatlerinin temini için yeni tesisat vücuda getirecekti. Burada göçmenlerin misafir edilebilmeleri için her türlü tertibatı bulunan üç misafirhane binası inşa edilecekti ve sıhhat vekâleti bu üç binanın inşası için elli bin liralık tahsisat vermişti.

Şimdiye kadar Tuzlaya gelen ve buradan sevkedilen göçmenler ekseriya çadırlarda misafir edildikleri için rahatsız oluyorlardı. Halbuki bir kafilenin bazan uzunca bir müddet Tuzlada kalması ve hattâ kış aylarının bir kısmını burada geçirmesi iktıza etmektedir. Yeni yapılacak bina'arla göçmenlerin hava şeraitinden müteessir olmaları mahzuru ortadan kaldırılmış olacaktı. Fakat, sıhhat vekâleti bazı sebebler dolayısiyle bu inşaattan sarfınazar edildiğini alâkadarlara bildirmiştir. Sıhhat vekâletinin bu kararı dolayısiyle göçmenlerin başka bir istasyondan memlekete sokulmalarına ihtimal verilmektedir.

* İlk ve orta tahsil çağındaki talebenin bilgi randmanı ölçülmektedir. Bu münasebetle dün Edebiyat fakültesi pedagoji enstitüsü tarafından 500 talebeye 208 sual sorulmuş, talebelerin imtihan randmanlarıyla notlar arasındaki münasebet kontrol edilmiştir.

* Topçu atış okulunda dün büyük bir tatbikat yapıldığını yazmıştık. Atışlar büyük bir muvaffakıyetle başarılmış, İstanbul Komutanı General Halis, mekteb komutanı albay Muzafferi tebrik etmiştir.

ŞEHİRDE VE MEMLEKETTE

Universitede
Yeniden 14 doçentlik münhal

Üniversitede, her sene yeniden bir çok doçent alınmasına rağmen, gene her ders senesi sonunda muhtelif fakültelerde birçok doçentliklerin inhilâl ettiği görülmektedir. Belki de doçentlerin tamamen tatmin edilememiş olmasının bir neticesi olan bu hal bu sene de tekerrür etmiştir. Bütün fakülteler ders senesi sonu münasebetiyle rektörlüğe, münhal bulunan doçentliklere ait listeleri vermişlerdir. Bu listelere göre hukuk fakültesinde Roma hukuku, ceza hukuku ve devletler umumî hukuku, iktısat fakültesinde umumî iktısat ve iktısat doktrinleri tarihi, fen ve tıbda fiziyoloji, mikrobiyoloji, histoloji, hayatî kimya, tecrübî fizik ve edebiyatta orta zaman garb tarihi doçentlikleri açıktır.

Üniversite rektörlüğü bu münhaller için yeni doçentler almak üzere imtihanlar açmaya karar vermiştir. İmtihanların kat'î günleri tayin edilmemekle beraber, ilkteşrinin birinci haftası zarfında imtihanlara başlanması takarrür etmiştir. Kadronun bu defa tamamlanacağı ve bu münhal 14 doçentliğin doldurulacağı ümid edilmektedir.

Gayri mübadiller kanun projesinden memnun olmadılar
Hazine bonoları verilmesinin eski bonoları kıymetten düşüreceğini söyliyorlar

Gayrimübadillerin istihkak bakiyelerini itfa için maliye vekâletince bir lâyiha hazırlandığını yazmıştık. Bidayette mahiyeti iyi anlaşılamadığı ve istihkak bakiyesini teşkil eden yüzde elli iki buçuğun kısmen nakit ve kısmen bono halinde verileceğini sanan gayrimübadiller buna çok sevinmişlerdi.

Fakat lâyiha hakkında tafsilât alınınca işin zannedildiği gibi olmadığı öğrenilmiş, bu vaziyet gayrimübadilleri yeniden harekete sevketmiştir. Çünkü gayrimübadillere göre hazırlanan lâyiha ile, senelerdenberi müzmin bir hal almış olan gayrimübadiller işi tasfiye edilmiş olmuyor. Bilâkis hem hak bakıyesi kalıyor, hem de mevcut bonoların kıymetini düşürecek tehlikeli bir vaziyet ihdas edilmiş oluyor.

Lâyihaya göre maliye, alâkadarlara istihkaklarının yüzde onu nispetinde hazine tahvili verecektir. Hazine tahvillerinin kıymetlerine rağmen evvelce bonoların hazine tahvillerile değiştirileceği hakkında bir şayia çıkmış ve bunun üzerine bono kıymetleri birdenbire yüzde altmış yetmiş nispetinde düşmüştü. Şimdi yeni istihkaklar için hazine bonosunun verilmesi elde henüz itfa edilmemiş olan bononarın kıymetlerinin büsbütün düşmesine sebeb olacaktır deniyor.

Bunun için gayrimübadiller, aralarında toplanarak bu hale bir çare bulunmasını ev hükûmete hak ve menfaatlerini koruyacak ve devlet için de ağır olmıyacak olan bir teklif yapılmasını konuşmuşlardır. Gayrimübadillerden mühim bir kısmı bunun için derhal kongrenin toplanmasını istemektedirler. Eğer kongre bu günlerde toplanamazsa gayrimübadiller cemiyetinden bir heyet Ankaraya giderek maliye vekâletiyle temasa geçecektir.

Esnafı dolandıran açıkgözler türemiş
Esnaf dispanserindeki parasız tedavi için para alıyorlarmış

Öğrendiğimize göre, bazı açık gözlerin esnaf hastanesi ve dispanserinin İstanbul esnafına meccanen yaptığı tedaviyi bir istismar vasıtası yaparak birtakım esnafı dolandırmağa kalkıştıkları haber alınmıştır.

Duyulduğuna nazaarn, bu adamlar esnaf dispanserinde yatan ve ya klinik tedavisi gören esnafa müracaat ederek sahte kâğıtlarla para istemekte veya diğer esnaftan da hastaneye yardım taleb etmektedirler. Halbuki gerek kurulmakta olan esnaf hastanesi, gerekse esnaf dispanseri iktısat vekâletince tasdikli esnaf cemiyetleri azaları için meccanî tedavi yapan müesseseler halindedir. Bunlarm klinik masrafları esnaf cemiyetleri müştere rek yardım bütçesinden yapılmakta dır. Bu iş için bu sene de 27000 lira tahsis edilmiştir.

Esnaf cemiyetleri müşterek merkez heyeti başkanlığı bu hususta bir taraftan alâkadar makamlara müracaat ederken, diğer taraftan da esnafa bir tamim yaparak herhangi bir şahsın para talebi karşısında derhal zabıta. ya müracaat edilmesini bildirmiştir.

Yıllık mezuniyet
Gazeteciler için de hak olarak tanılıyor

Ankara, 24 (Hususi) — Bugünlerde Mecliste görüşülecek Basın birliği kanunu projesinde gazetelerde çalışan muharrir, muhabir, müsahhih ve fotoğrafçılarla gazete idaresinin mukavele yapması mecburiyeti konmuştur. İş kanununda olduğu gibi her iki taraf mukaveleleri fesh için muayyen müddetten evvel haber verecekler dir. Feshi istiyen tazminat verecektir. Çalışanlara yılda muayyen mezuniyet hakkı projede yer almıştır.

Bu sene şehirde yapılacak yollar

İki yıllık yol programiyle yapılacak olan şehir yollarına ait tetkikler neticelenmiş ve yollar müdürlüğü bu yeni yapılacak yollara ait projeyi tamamlamıştır. Hazırlanan programa göre, bu sene yeni asfalt ve beton asfalt yollar yalnız İstanbul ve Beyoğlu taraflarındaki kazalar dahilinde yapılacaktır. Diğer kazalarda bu iki sene zarfında yeni yol yapılmıyacaktır.

Yapılan hesaplara nazaran bu sene yeniden inşa edilecek yollara 507,453 lira sarfolunacaktır.

Muallimine bıçak çeken
İzmirli talebe mahkûm oldu

İzmir 24 (Hususî) — Karşıyakada tabiiye muallimi bayan Edibeye bıçakla tecavüz eden orta mektep talebesinden Mehmet bu sabah yakalanmış, cürmü meşhut mahkemesine verilmiştir. Mehmet, öğretmeni korkutmak maksadile böyle bir harekette bulunduğunu söylemiş, yaşının küçüklüğü nazarı dikkate alınarak iki gün hapse mahkûm olmuştur.

Hariciye Umumî kâtibi
Bu sabah Ankaradan şehrimize geldi

Almanya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının metni üzerinde yapılacak değişiklikleri müzakere etmek üzere Berline gidecek ticaret heyetimiizn reisi hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Rıfat Menemencioğlu bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş, istasyonda vali muavini, emniyet direktörü ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Numan Rıfat Menemencioğlu pazartesi günü heyetle birlikte Almanyaya gidecektir. Heyette İktisat vekâleti namına Türkofis umum müdürü Burhan Zihni de bulunacaktır.

Yeni nikel paralar

Darphanede büyük bir faaliyetle yeni nikel paraların basılmasına devam edilmektedir. Tesbit edildiğine göre, şimdiye kadar 10 kuruşluklardan 13 milyon, beş kuruşluklardan 35 milyon 1 kuruşluklardan da 30 milyon liralık basılmıştır.

Bu paralar bir o kadar daha basılacak ve bunların basılma işi yılbaşından evvel bitmiş olacaktır.

Gümrük için yeni motörler yapılacak

Gümrük muhafaza teşkilâtı deniz kuvvetini arttırmak için bir proğram hazırlamıştır. Yakında Haliçte yeni ve sür'atli motörler inşasına başlanacaktır. Bu motörler makineli tüfeklerle ve bir de küçükü topla mücehhez olacaktır. Motörler inşa edildikten sonra sahillerimizdeki bütün muhafaza teşkilâtı olan yerlere ve bilhassa Akdeniz sahillerine gönderilecektir. Eski motörlerin hem sür'atleri az ve hem de gürültülü olmaları yüzünden kadro harici edilmeleri kararlaştırılmıştır.

Tonton amcanın yeni âşıkı

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Kalamış Tevfikpaşa S. 10 No. da mukim İstiklâl harbi malûllerinden Hayri Ertürkün hacriyle kendisine İstanbul Gülhane hastanesi inzibat bölüğü komutanı yüzbaşı Vehbinin 21.5-938 tarihinde vasi tayin edilmiş olduğu alâkadarlara ilân olunur.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Liselerde olgunluk imtihanları dün başlamış ve ilk imtihan türkçeden tahriri olarak yapılmıştır.

* Eski adliye binası molozlarının, müteahhidin bu işi ikmal etmemesi üzerine hazineye irat kaydedilen 3000 liralık teminat akçesi ile kaldırılmasına ve bunda belediyenin yardım etmesine karar verilmiştir.

* Balıkhanenin yeni bir şekilde inşası için şimdiki yıkılacak, yenisi belediye halinin yanında yapılacaktır.

* Yeni belediye zabıta nizamnamesi daimi encümen tarafından tetkik edilmekte ve bunun için haftada iki toplantı yapılmaktadır.

* Sirkeci garının etrafı açılırken karşısındaki cami de yıktırılacak, şimdiki araba vapuru iskelesi beton olarak inşa edilecektir.

* Maktu fiyatla satış kanunu tatbik mevkiine girdikten sonra bu işi kontrol için belediye zabıta memurlarının arttırılmasına karar verilmiştir.

* Şehzadebaşında, uzun müddettenberi inşası yarım ve metrûk kalan eski talebe yurdu binası Maarif tarafından Evkaftan alınarak inşaat bitirilmiştir. Yüksek öğretmen okulu bu sene buraya naklolunacaktır.

* Vali ve belediye reisi Atinadan pazartesi günü ayrılacaktır.

* Amsterdamda toplanan milletlerarası kadın hastalıkları toplantısına memleketimiz namına iştirak eden heyet dün dönmüştür. Murahhaslarımızdan doktor Ahmet Asım Onurun tebliği kongrede alâka ile karşılanmıştır.

* Almanca "Frankfurter Tsaytung„ gazetesi siyasi muharriri Margaret Boveri bir müddettenberi bulunduğu şehrimizden Triyesteye gitmek üzere ayrılmıştır.

* Tükkuşu talebelerinden 37 kişi dün Ankaradan İnönü kampına hareket etmiştir.

* Pamuk mahsulünün bu yılki ilk ihracatı, Trabzon yolu ile Almanyaya yapılmıştır.

* Yunanistanın Ankara elçisi Rafael dün şehrimize gelmiştir.

* İhracat mallarının standardlaştırılması hususunda alınacak tedbirleri almak üzere pazartesi günü tüccarlar ilk toplantılarını yapacaklardır. Toplantılar 23 temmuza kadar devam edecektir.

* İstanbul müdediumumisi Hikmet Onat, bazı işler hakkında vekâletle temaslarda bulunmak üzere dün Ankaraya gitmiştir.

* Dün Karadeniz boğazı ağzında, sis yüzünden biri Norveç, diğeri İngiliz bandıralı iki vapur karaya oturmuştur. Vapurların kurtarılmasına çalışılmaktadır.

* Elektrik idaresi müdürlüğüne tayin edilen Nafia münakalât müdürü Kadri dün Ankaradan gelerek ihzari mahiyetteki vazifesine başlamıştır. Yeni kadro bugünlerde tebliğ edilecek, idare faaliyete ay başından itibaren başlıyacaktır.

* Yalova kaplıca yolu için alınacak otobüslerin ilk nümunesi getirilmiş ve tecrübesi dün yapılmıştır.

* Denizbankın Almanyada yaptırdığı "Efes„ ve "Sus„ vapurları dün Hamburgdan hareket etmişlerdir.

* Yabancı memleketlerde tahsilde bulunan gençler askerlik hizmetlerini, getire, cekleri tahsil vesikalarına göre 3, 2, ve ya 1 ay hazırlık kıtalarında talim ve terbiye ile göreceklerdir.

* Üçüncü umumi müfettişlik kongresi 8 ağustosta Trabzonda toplanarak müfettişliğe dahil yedi vilâyetin mektep işleri görüşülecektir.

* Ilıcadan Erzuruma gelen tren yoldan çıkmış ve kaza neticesinde beş kişi yaralanmıştır. İkisinin yarası ağırdır.

* Belediye pek berbat bir halde bulunan Yıldız - Zincirlikuyu yolunu esaslı bir şekilde tamir ettirmeğe karar vermitşir. Tamire derhal başlanacaktır.

* Bu ayın 21 inde Londrada toplanan Osmanlı bankası heyeti umumiyesinde bulunan Borsa ve Osmanlı bankası komiseri İhsan Rıfat birkaç güne kadar şehrimize dönecek ve Ankaraya gidecektir.

* Orgeneral Fahreddin Altay tarafından Atatürk adına Safranboludaki piyade alayına merasimle sancak verilmiştir.

* Kadıköy halkevinden lise ve orta okulardan ikmale kalan talebeler için kurs açıldığından, isteklilerin iki resimle müracaatları lüzumu bildirilmektedir.

DIŞARDA:

* İtalyanın Londra piyasasında kredi elde etmeğe çalıştığına dair çıkan haberler Londradaki İtalyan büyük elçiliğince tekzip edilmektedir.

* Polonya ekalliyetinin talebleri hakkındaki muhtıra dolayısile Alman dahiliye nazırı Dr. Frik, Polonya ekalliyeti birliği delegelerini kabul etmiştir.

* Enternasyonal havacılık federasyonunun 38 inci konferansı dün Berlinde tayyareciler evinde mareşal Göring adına general Mich tarafından açılmıştır. Konferans, altın madalyeyi bayan Jan Battene vermiştir. Bayan, altın madalyeyi alan ilk kadındır.

* Varşova - Budabeşte hava hatlarının tesisine ve işlemesine müteallik olan Polonya - Macaristan itilâfı, Varşovada imza edilmiştir.

* Polonya genelkurmay reisi pazar günü Letonya, Estonya ve Finlândiya erkânıharbiye reislerinin son ziyaretlerini iade etmek üzere Varşovadan hareket edecektir.

* İngiltere kral ve kraliçesinin önümüzdeki ay içinde Parisi ziyaretlerine ait programın bidayette tanzim edilmiş olan programın ayni olacağı resmen bildirilmektedir.

* Budaueştede dolaşan şayialara nazaran başvekil İmredi, ihtimal beraberinde hariciye nazırı olduğu halde temmuz ayın da Romaya gidecektir. Bu seyahat, Macar başvekilinin İtalyan hükûmet reisi ile yapacağı ilk temas olacaktır.

* Amerikada Montanada Milk nehri vadisinde birçok su hortumu hâdiseleri olmuş, nehir taşmıştır. 9 kişi boğulmuştur. Birçok kişilerin kayboulmuş olduğu haber verilmektedir. Çiftçiler, sular tarafından tahrip edilmiş olan evlerinden çıkmışlardır. Demiryolu münakalâtı tamamile bozulmuştur.

* Musolini Rocca Della Caminaledeki sayfiyesinden Romaya dönmüştür.

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

Asliye 5 inci ceza mahkemesi kâtiplerinden Şinasi Yılmazın acele memuriyetimize müracaat etmesi...

Almanyada birinin daha kafası kesildi

Berlin, 24 (A.A.) — Biberah'lı Kaynrih Menz, bu sabah kafası balta ile kesilmek suretile idam edilmiştir. Kendisi bir ecnebi devlet hesabına casusluk yapmış olduğundan dolayı 22 Şubat tarihinde halk mahkemesi tarafından idama mahkûm edilmiş idi.

Yeni neşriyat

Zeytın dağı

Falih Rıfkının bu eseri ikinci defa basıldı

Büyük Harp yıllarında Kudüste dördüncü ordu kumandanı Cemal (paşa)nın yanında vazife gören Falih Rıfkı Atay, bir kaç sene evvel, o devre ait müşahedelerini ve hatıralarını anlatan bir kitap neşretmişti: Zeytindağı..

Zeytindağı, dördüncü ordu karargâhının üzerinde bulunduğu bir tepenin adıdır. Çok kısa zamanda mevcudu tükenen bu eser, bugün yeniden basılmış bulunuyor. İlk intişarında münevver tabaka arasında büyük akisler uyandıran ve bütün gazetelerde kendinden bahsettiren "Zeytindağı„ nın mukaddemesinde, muharrir, eseri niçin yazdığını şu satırlarla anlatıyor:

"Zeytindağında tarihin hakkını tarihe, Cemal Paşanın hakkını Cemal Paşaya verdim. Eserimde Cemal Paşanın, sırası geldikçe, büyüyüp parladığı görülür. Zaten doğrusunu isterseniz, Meşrutiyet şahsiyetlerinde eser yazılmak değeri görenlerden değilim: Fakat bizzat Meşrutiyeti anlatmak lâzımdır. Zeytindağını bu maksatla yazdım. „

Değerli arkadaşımız Nurullah Ataçın "Zeytindağı„ hakkında vaktiyle yazdığı yazıdan şu parçayı alarak, eserin kıymetini tebarüz ettirmek istiyoruz:

"Zeytindağını seve seve okudum. Zaten başladıktan sonra bırakmak kabil değil. Bence bu yeni kitabında Falih Rıfkının üslûbu, öbür kitaplarından daha göz kamaştırıcıdır ve zannederim, en güzel haline vasıl olmuştur. Zeytindağı, bugünkü Türkçe ile ne kadar kuvvetli imag'lar yapılabileceğine sağlam bir delildir.„

Zeytindağı, her Türk münevverinin kütüphanesinde yer alacak kıymetli bir eserdir. Tavsiye ederiz.

Almanyada mecburi iş kanunu

Berlin, 24 (A. A.) — Dört senelik plânın tatbikına memur mareşal Göring, devlet hizmetlerine ait bir temmuzdan itibaren meriyete girecek yeni bir emirname çıkarmıştır.

Bu emirname mucibince, kadın erkek bütün Almanlar meslekleri her ne olursa olsun hükûmetçe kendilerine gösterilen işi yapmakla mükelleftir.

Sovyet Radyolarında Türk gecesi

28 Haziranda Azerbaycan ve Kırım havaları çalınacak

Moskova, 24 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

28 haziranda, Moskova saatile saat 21 den 21,45 e kadar, yani Türkiye saatile saat 20 den 20,45 e kadar, Türkiye için hususi bir radyo konser verilecektir.

Bu konser aşağıdaki istasyonlar tarafından neşrolunacaktır:

Kısa dalga: Rki 19,89 metre,
Uzun dalga: Rv-8 1500 metre,
Uzun dalga: Rv.21 789,5 metre,
Uzun dalga Rv.73 349,2 metre.

Konserin programı şudur:

Birinci kısım: Azerbaycan musikisi.

Halk şarkısı "Yadıma düştü„ Sovyetler birliği halk yüksek artisti bayan Mamedova tarafından,

Gomayev, "Şah İsmail„ operasının üvertürü ve dansları, Rustamov idaresinde şark musikî aletleri Azerbaycan orkestrası tarafından.

Karaev, "Kalp şarkısı„ koro ve Azerbaycan orkestrası tarafından,

İkinci kısım: Alekseyev idaresinde millî musiki aletleri orkestrası ve yüksek muganniye İrma Yaunzem.

Zatayeviç, Kazak marşı, orkestra tarafından,

Kazak halk şarkısı, "Güzel kacına„ orkestra ve Yaunzem tarafından.

Tarenkov, "Voroşilof şarkısı„ orkestra ve Yaunzem tarafından.

Germanov, "Basit Sovyet adamı„ Yaunzem ve orkestra tarafından.

Morozov, kazan tatarları dansları orkestra tarafından,

Niman, "ay dibinde bir elcik„ Kırım tatarları dansları, orkestra tarafından.

Türkçe Kırım tatarları halk şarkıları ve Rus halk şarkısı "Gidiyorum, gidiyorum„ orkestra refakatinde İrma Yaunzem tarafından,

Vomminn o genç kadın„ ve Niman, "Ay ışığı„ orkestra tarafından.

Slovaklar

Çekoslovakyanın başına yeni bir gaile açabilir

Varşova, 24 (A.A.) — Polonya ajansının Presburgdan istihbarına göre, Çek makamatı muhtariyetçi Slovaklara karşı tazyiklere başlamış ve muhtariyetçi nümayişçilere iştirak edenler arasında bir çok tevkifat yapmıştır. Gene bu cümleden olarak üniversite rektörü muhtariyetçi talebeye diplomalarını vermekten imtina etmiştir.

Slovak mebuslarile mülâkat

Prag, 24 (A.A.) — Başvekil Hodza, bu sabah Hlinkanın Slovak halkçı ve muhtariyetçi partisine mensup beş mebusu kabul etmiş ve kendilerile iki saat görüşmüştür.

Heyet, Hodza nezdinde Slovakya mahallî hükûmet makamları tarafından alınan bazı tedbirleri protesto etmişlerdir. Bu tedbirler arasında ezcümle, Slovenska Pravda gazetesinin kapatılması ve parti bayraklarının müsaderesi de vardır.

Filistinde Çeteciler

Bir yolcu tirenine taarruz ettiler

Yafa, 24 (A.A.) — Asilerden mürekkep bir çete, Yafa - Kudüs hattında işliyen bir yolcu trenine taarruz etmişlerdir.

Bir yolcu, ağır surette yaralanmıştır.

Telâviv ve Yafa mıntakaları hududunda tahaddüs eden kanlı bir vaka dolayısile zabıta, himaye sistemini takviye etmiştir. Diğer mıntakalarda müfritlerin faaliyeti sistematik surette artmakta ve endişe hüküm sürmektedir.

Yahudiler

Viyanada da parklara ve bahçelere giremiyecekler

Viyana, 24 (A. A.) — Polis direktörlüğünün bir emirnamesi ile yahudiler, Viyanadaki parklara ve umumî bahçelere girmekten menedilmiştir. Bu tedbire sebeb olarak "halkı devamlı tahriklerden korumak lüzumu„ ileri sürülmektedir.

Giyecek eşyası

Yüzde yirmi nisbetinde ucuzlatılacak

Hükûmetimiz ilk olarak gıda maddelerinden başladığı hayat ucuzluğu siyasetini hemen bugünlerde mensucat ve bütün diğer maddeler üzerinde de tatbik etmek hazırlığına girişmiş bulunmaktadır. Bu işe, ilk olarak Sümerbanka bağlı ve mamulâtını Sümerbank mağazalarında satan bütün Türk fabrikaları eşyası üzerinde başlanacaktır. Bunun için bu mamulâtın ucuzlatılması hakkında bir program hazırlanmıştır. Program bugünlerde Sümerbank umum müdürlüğünün tasdikinden geçecek ve bir temmuzdan itibaren de İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin ve yakında açılacak Adana yerli mallar pazarlarında tatbika başlanacaktır.

Ucuzlayacak eşyalar arasında, kumaş, kundura, manifatura, battaniye, yünlü ve pamuklu mensucat, ipekli kumaşlar ve netice itibarile dahilde yapılan bütün maddeler vardır. Tenzilât nisbeti yüzde yirmiyi bulacaktır.

Istıhlâk vergisi de indirilecek

Ankara 24 (Hususi) — İstihlâk vergisini azaltan yeni bir kanun lâyihası hükûmet tarafından hazırlanarak meclise verilmiştir.

Yeni lâyihaya göre, şayak, yünlü, battaniye veya bu neviden diğer giyeceklerden alınan istihlâk vergisi esaslı surette indirilecektir.

Diğer taraftan, hayatı ucuzlatmak için alınan tedbirler arasında, yerli mallarının fiyatlarını da indirmek düşünülmüştür. 1 temmuzdan itibaren yerli mallar pazarlarında tenzilât yapılacaktır.

Sabiha Gökçenin son muvaffakiyeti Mecliste alkışlandı

Ankara, 24 (A. A.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun müzakere ve kabulü vesilesile, Kâmil Dursun (İzmir) kürsiye gelerek şu beyanatta bulunmuştur:

"— Hava mensuplarına ait bu kanunun kabulü münasebetile şayanı iftihar bir meseleyi yüksek huzurlarınıza arzetmeyi münasip gördüm. Atatürk rejiminin her sahada memlekete yaptığı hizmetler saymakla tükenmez. Asırların istiap edemiyeceği bu terakkiyatın en mühimlerinden biri de havacılıkta katedilen büyük merhalelerdir. Gerek genel kurmaylık makamınca, gerek millî müdafaa Vekâletince ve bir cümle ile Cumhuriyet hükûmetimizce sarfolunan resmî mesaiden başka Hava kurumu vasıtasile milletimizin gösterdiği yüksek alâkayı burada iftiharla zikredebilirim. Ve bu münasebetle her vakit takdis ettiğimiz büyük ordumuzun şerefli bir şubesi olan tayyareciliğin bütün mensuplarını ve bu arada her vakit kendi semalarımızda yüksek kabiliyetini gösteren ve bu defa da Yunanistan, Yugoslavya, Romanya gibi müttefik memleketler semalarında ve Sofyada Türk kudret ve kabiliyetini ve bu kabiliyetin genç kızlarımızda dahi vücudunu gösteren Büyük Atatürk kızı muhterem Sabiha Gökçeni yüksek hissiyatımıza tercüman olarak tebrik etmeyi ve kendisinin bütün gençlerimize çok iyi bir nümune olmasını candan dilerim.„

Mecliste dünkü müzakereler

Ankara 24 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Hilmi Uraynın başkanlığında yaptığı toplantıda Türkiye - Sovyet ticaret ve tediye anlaşmasına bağlı listede değişiklik yapılmasına, hava sınıfı ile denizaltı sınıfları mensuplarına verilen zamlar ve tazminlere ait kanun lâyihaları ile genel ithalât rejimi kararnamesine bağlı listede yazılı bir kısım eşyanın gümrük resminde yapılan zam ve tenziller ile ecnebi memleketlerden ithal edilen yirmi bin ton kok kömürünün gümrük resminin indirilmesine ait kararnamelerin tasdiklerine ait kanun lâyihalarını kabul etmiştir.

Bunlardan başka yine bugünkü toplantıda toprak mahsulleri ofisi teşkilâtına, Türkiye cumhuriyet merkez bankası kanunun bazı maddelerinin ve orman koruma teşkilâtı kanununun bir maddesinin değiştirilmesine mevzu fiyat üzerine satış mecburiyetine ait kanunlar adliye harç tarifesi kanuna ek kanun lâyihası da müzakere ve tasvip edilmiştir.

B. M. Meclisi pazartesi günü saat 14 de toplanacaktır.

Zengin dilenci

Baştarafı 1 incide

imiş gibi alıp satmaya ve herkesin gözü önünde memleketten çıkarmaya başladıkları görülmüştü. Bu vaziyet karşısında derhal raporlar yazılmış, nazarı dikkat bu noktaya çekilmiş, projeler hazırlanmış, fakat, her nedense bunların takibat sahasına konulması gecikmişti.

İşte tam bu sırada şehrimizde Cağaloğlundan Bayezide kadar olan mıntakada yarı meczup halinde titriyerek dolaşan bir dilencinin ölümü işe yeni bir şekil vermiştir.

Herkesin acıyarak kendisine sadaka vermeyi âdeta borç saydığı bu dilenci ölünce, varisi olmadığından terekesine mahkemece vaz'iyet edilmiş, o vakit bu zavallının yüzlerce evrakı nakdiyesi ve gümüş paralarile beraber 22 tane de kulplu veya zincirli beşi bir aradası çıkmıştır. Bunlar birer ziynet altını addedilerek belediyenin sandal bedestanına sevkedilmiş ve orada müzayede ile satılmıştır.

İşte böylece bir kulp veya zincir ilâve edilmiş olan altınların mevcut nizamnameye aykırı bir şekilde bedestanda satılması alâkadar makamlar için resmî bir misal olmuş ve bunun üzerine Maliye vekâleti sikke halindeki altınlara yapılacak ilâvelerin sikkelerin şekli değişirse bile mahiyeti asliyelerini bozmıyacağı ve binaenaleyh ziynet altını olamıyacakları kararını vermiştir.

HER AKŞAM
TAKSİM
Belediye Bahçesinde
HAMİYET
ve
BAĞDAT REVÜSÜ
T. L. 43776

Haber'den Tarihe

2nci Abdülhamidin ilk zamanlarına ait gravürler

Tabiat üzerinde yapılmış resimlerin tarih vesikası olarak büyük bir kıymeti vardır. Benimse bu çeşit gravürlere, oforlara büyük bir hayranlığım vardır. Üniversite kütüphanesinin albüm kolleksiyonu içinde 8712/4 numaralı albüm geçen gün gözlerimin önüne yakın geçmişin canlı bir panoraması halinde seriliverdi.

Günlük gazetelerin tarihî tefrikaları arasnda ikinci Abdülhamid devri muhtelif imzalar tarafından pek çok nakledilmiştir. Fakat hiçbir muharrir, hiçbir gazete, bu mevzuları, o zamandan kalma ve bir sanatkârın imzasını taşıyan resimlerle canlandırmak zahmetine katlanmamıştır.

Yukarda numarasını kaydettiğim albüm, 1923 . 1924 Sırb ve Rus muharebeleri sırasında çıkan almanca, İngilizce ve fransızca resimli mecmualardan kesilmiş resimlerle vücuda getirilmiş, güzel bir cilt içinde ikinci Abdülhamide verilmiştir.

Bu albüm tanzim edilirken ilmî bir usul gözetilmemiş, çok büyük bir noksan olarak, mecmuaların isimleri kesilip atılmış, ve ayrıca sayfaların bir kenarına da işaret edilmemiştir. Resimlere gelince, bütün Avrupayı alâkadar eden bu şark harbinde, harb sahnesine gönderilen ve bu günün fotoğrafçılarının yerini tutan gayet kuvvetli gazete muhabiri ressamların elinden çıkmıştır.

Ben, buraya, faydalı bir işaret yaptığıma inanarak bazı resimlerin mevzularını kaydediyorum:

İkinci Abdülhamidin Eyübde kılıç alayı — Sırbistanda başıbozuk askerleri — İstanbulda ikinci Abdülhamidin cülûs şenlikleri — Selânikte bir Osmanlı ahzıasker şubesinde orduya gönüllü kaydı — 1293 . 1294 de Osmanlı ricali — 1293 de Edirnede başıbozuk askerlerinin kışlası — Abdülhamidin saltanat kayığı ile Eyübe gitmesi — İstanbulda ulema ile medrese talebelerinin camilerde toplanmaları - Bir cuma selâmlığında at üzerinde Abdülhamid — İngiltere elçisi Hanri Elyotun huzura kabulü — Belgradda bir Türk kahvesinin içi — Belgradda eski Türk mahallesi — İstanbulda bir sünnet alayı (bu harikulâde güzel bir vesikadır) — Osmanlı karargâhında koyun sürüleri, iaşe meselesi — Tuna nehrinde muvaffakıyetler gösteren Mesudiyede topçular — Gönüllü toplanması, eski kahveler.

Reşad Ekrem KOÇU

Tıbbî konferans

Budapeşte Üniversitesi profesörlerinden Prof, Heinss 27-6-938 pazartesi günü saat 6,30 da Türk tıb cemiyeti merkezinde süt çocuğu midesinin fizyoloji ve patolojisi hakkında vereceği konferansa azanın ve bütün meslektaşların gelmeleri rica edilmektedir.

Kongre

Davutpaşa Gençler Birliği Umumî Sekreterliğinden:

3-7-1938 Pazar günü saat (10) da birlik merkezimizde senelik kongremiz yapılacağından ilişik üyelerin gelmeleri, ve gelmiyenlerin yazı ile salâhiyet vermeleri ehemmiyetle rica olunur.

Tiyatro sanatkârlar birliği kongresi

Birliğimiz gayesinde daha esaslı bir surette çalışmak ve alâkadarlara varlığını yaymak maksadiyle 26-6-938 pazar günü saat (15) te Beyoğlu halkevinde temsil salonunda umumî bir toplantı yapacaktır. Birliğimizle alâkadarların teşrifleri.

Iyi bir tesviyeci iş arıyor

Elinde çalıştığı muhtelif resmi ve gayri resmi müesseselerin hüsnühal ve iyi işçi olduğuna dair vesikaları bulunan iyi bir tesviyeci çok müsait şeraitle iş aramaktadır. Anadoluya da gidebilir. İsteklilerin Beşiktaş Kılıçali pasada Sinanpaşa Mescit sokak 34 numarada Cevat Tümer adresine mektupla veya resen müracaatları.

MESELE

Turizme ehemmiyet verirken...

Evvelâ memleketteki otelleri kat'i bir ıslahata tâbi tutmak icap eder.

İktısat Vekâletinde bir turizm bürosu kuruldu. Bu büronun başına, bir müddet evvel Basın Genel direktörlüğünden çekilmiş olan doktor Vedat Tör getirildi.

İktısat Vekili Şakir Kesebir, yeni büronun kuruluşunu valilere tamim ederken bir "İlk üç yıllık turizm plânı,, hazırlanacağını ve plânın azamî derecede isabetli bir tarzda hazırlanabilmesi için de "Bütün alâkadar makam, müessese ve şahsiyetlerin mütalea ve bilgilerinden istifadeyi çok lüzumlu telâkki ettiğini,, bildiriyor.

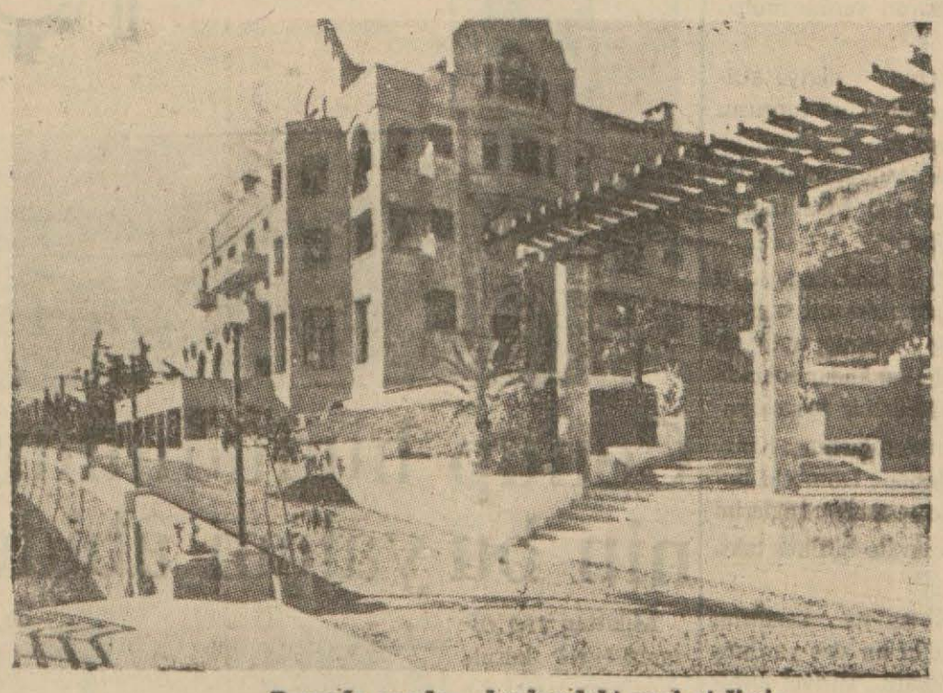

Bursada yapılan kaplıcadaki yeni otelimiz

18-6-1938 tarihini taşıyan bu tamimin bir sureti ile Vedat Tör imzasını taşıyan ve gazetecilere hitap eden bir "Musahabe - tamim,, i, otelciliği muhtelif bakımlardan umumî bir inceleme mevzuu olarak sunan bir "ek,, i, bir banyo ve yatak istatistiğini ve otelciliğe ait bir emirnameyi ihtiva eden büyücek bir zarf ta bana gönderilmiş olduğu için, turizm bahsinde İktısat Vekâletinin ve yeni büro şefinin, müştereken, benim mütalea ve "bilgi,, lerime de kıymet vermek nezaketini gösterdikleri anlaşılıyor.

Doktor Vedat Tör arkadaşımdır. Üzerine aldığı işi kendi haysiyeti haline koyar. Onun başarabileceğine inanmadığı bir vazifeyi kabul etmesine imkân tasavvur edilemez. Sinirli sinirli ve hümma içinde yanarak çalışır. Verebileceğinin en üstününü vermek için enerjisini ve bilgilerini azamî surette istismar eder. Binaenaleyh bu arkadaşın bizi, en kestirme yollardan güzel neticelere yaklaştırmağa çalışacağını şimdiden tahmin etmek hata olmaz.

* * *

Turizm mevzuu etrafından en çok yazı yazmış olanlardan biri de benim sanırım. "Müze - şehir,, ve "Müze - memleket,, hakkındaki düşüncelerimi, bilhassa son üç buçuk yıl içinde, muhtelif mensûrlardan geçirerek tekrar tekrar neşir ve tahlil etmiş olduğumu hatırlıyorum. İç turizm bakımından da az konuşmuş bulunmuyorum. Bu ciheti hem ekonomi, hem kültürel bakımlardan bir hayli işlemişiz. Turizm işinin nokta ve mevki meselesi halinde mutalea edilmemesini, mıntaka halinde mütalea edilmesini doğru bulanlardan olduğum da malûmdur, sanıyorum. Garbî Anadolu ve Marmara turistik mıntakalarına her fırsatta temas etmek ve hele şu İstanbul şehrinin imarını istemek ise eski bir kalem itiyadımız halini almıştır. Av yerleri, ormanlar, lokantalar, oteller, rehberler, nakil vasıtaları, ücretler yollar, propabanda vesaire gibi mevzuları da ihmal etmiş olduğum iddia edilemez. Binaenaleyh turizm işi etrafında benim, söyliyebileceğim yeni hiç bir şey yoktur, diyemesem bile eski söylediklerimi bana bir defa daha tekrarlatmayınız, diyemez miyim?

Abdesthanelere, banyolara dair olanlarına varıncaya kadar turizmi alâkadar eden fikirlerimi hep söyledim. Belki bu son mevzuu bir daha ele almağa ve ortaya attığım bir fikrin ehemmiyetle not edilmiş bulunmasından mütevellit sevincimi kayda lüzum görebilirim.

İktısat Vekili Kesebir'in gazetecilere hitap eden tamiminde şu satırlara rastlanıyor:

"Memleketimizin ihtiyaçlarından mühem olarak hazırlamak istediğimiz otel, han, pansiyon kanununun ihtiva etmesi lâzımgelen esaslar ve prensipler hakkındaki düşüncelerinizi alâka ve minnetle karşılıyacağız. Memleketimizde otel, han, pansiyon davasile hemahenk olarak ele alınmasını icab eden işlerden bir de aptesane davasıdır.

Bu itibarla otel, lokanta, gazino, kahve, sinema gibi umumî yerlerdeki, yatacak müşteri kabul eden hanlarla büro ve ticarethane olarak kullanılan hanların abdesthanelerin her an temizliğini temin edecek bakım ve bunun daimî kontrolü hususunda alınması icab eden tedbirler hakkında mütaleanızdan istifade etmek isteriz,,

Belki garip gelecek ama, bunun için benim ilk tavsiye edeceğim şey, şu olacaktır:

Memleketin her tarafındaki zabıtai belediye memurlarına abdestane ve banyo denilen teşkilâtın ne olduğunu gösterip anlatmak.

Bir insan bir şeyi görmeden anlamıyor. Bir Petürgeliye, bir Siirtliye:

— Cadde...

Dediğiniz zaman onun hayalinde canlanan mefhum Petürge veya Siirt'de hükûmet konağı önünden geçen yoldur. Onun Ankaradaki yeni bulvarları, Beyoğlu caddesini, Taksim - Şişli yolunu anlamasına imkân yoktur. Abdestane de böyle.

Banyoya gelince... Arkadaşımız Vedat Tör bize gönderdiği istatistik rakamlarına inanıyor mu?

Faraza 29 otel yatağı bulunduğundan bahsettiği Denizli'nin üç otelinden yalnız birinde, söylendiği gibi tek banyo vardır. Vardır ama bu banyo ile yıkanmak kabil midir?

Ne gezer. Geçen yıl bu banyoya girdiğime gireceğime pişman olduğumu hatırlarım. Şöyle bir sabunlanayım, dedim, arınacak damla su bulamadım.

* * *

Otel bahsinde gayet kökten hareket lâzım. Üç beşi müstesna geriye kalan bütün otelleri setedip sulama, silâhlanma, endustrileşme program ve plânları gibi bir de otellendirme programı yapmaktan ve bu programı kimsenin göz yaşına bakmaksızın tatbik etmekten başka çıkar yol yoktur.

Ensari BÜLENT

Görüşler:

"Tatil günlerinde ateşini söndüremiyen gençlik,,

Yazan: Dr. R. ADASAL

SON asır terakkilerinin kâh cehennemlere, kâh açık timarhanerele döndürdüğü büyük şehirlerde bütün gün motörlerin kokularını teneffüs etmek, kulak zarlarımızı binbir gürültü ile patlatmak gibi kafa yıpratıcı vaziyetler karşısında zaman zaman tabiata dönmek arzusu bir ihtiyaç, hattâ bir itiyat hükmünü aldı.

Bütün insanlar için tatil mecburiyeti gibi insanî bir nazariye, mektep çocuklarımıza mühim bir ders olarak yüklettiğimiz açık kır kamplarında en geniş tatbikatını bulmıya başlamıştır. Fakat ne çare ki bunun dışında kalan geniş halk tabakaları, baştan başa bir gençlik bize büyük bir cömertlikle sinesindeki sayısız güzellikleri uzatan tabiattan lâyıkiyle istifade edememektedir.

Hele İstanbul gibi başlı başına bir âlem, bir yer yüzü cenneti olan bir şehirde pazar günleri bile dumanlı köşe kahvelerinin mutemadiyen dolup boşalmasına mukabil deniz kıyılarının, Çamlıca tepelerinin insan yüzüne hasret çektikleri muhakkaktır.

On beş gün önce, sinir geren ve heyecan öldüren bir futbol maçını seyrettiğime pişman olduktan sonra seyahat meraklısı bir dostumun otomobilinden istiade ederek Taksimden Yedikuleye, Yedikuleden Kireçburnuna kadar süren uzunca bir şehir gezintisi yapmış ve muhtelif kademelerdeki insan topluluklarının tatil günlerini nasıl geçirdiklerine dair umumî bir fikir edinebilmiştim. Muhakkak ki şehrin en büyük kısmı, ağır ve boğucu bir hava altında uyuklayıp duruyordu; Aksaray, Beyazıt, Sirkeci gibi semtlerin bütün kahveleri ağızlarına kadar dolu ve buram buram terliyen yağlı vücut kokuları ve zar takırdıları içindeydi.

Garip ve alacalı bulacalı kıyafetleri, vaktinden evvel zenci derilerine döndürmiye yeltendikleri esmer tenleriyle knedilerine sporcu süsünü veren bazı gençler ya ağaç gölgeleri altında ve yahut kayıklarda bol mezeli rakı içiyorlardı.

Bütün gün taze ve genç adalelerini yorarak denizde yüzenler de çoktu. Düşündüm; bütün gün, bütün bir sene kâh kafalarını şişirerek ve kâh vücutlarını yıpratarak çalışan bu insanlar gazinolarda içer, sabahtan akşama kadar denizde yüzer ve yhut bir ağaç altında hareketsiz olarak yatarken eğleniyorlar, dinleniyorlar mıydı?.

Bir tatil gününde mütefekkir bir insan, bir doktor, bir gazeteci için dinlenme maksadiyle sırtüstü yatmak nasıl ki bir istirahat veya eğlence teşkil etmezse, zaten günde on saat ayakta bütün adaleleriyle çalışan bir işçinin ve ya sporcunun gene ayni maksatla durmadan yüzmesi ve cabalaması da bir istirahat olmaktan ziyade bir yorgunluktur. Onun içindir ki her meslek adamının, sağlamların veya yarı hastaların, kadınların veya çocukların tatil günlerinde yapacakları hareketler ve sporlar bir değildir. Bu tatillerden istifade etmesini bilmek, az müddet zarfında çok şeyler yapabilmek bir hünerdir.

Maamafih geçen hafta üç dört münevver dostumla Polonez köyüne kadar yaptığım bir hafta sonu seyahati, tatil günlerini öldürmeden ve azamî bir sıhhat randımanı ile geçiren akıllı ve sportmen gençlerin de mevcut bulunduğunu yakından görmek ve hattâ bir müddet aralarında yaşamak fırsatını bana verdi.

Kızıl güneşin yemyeşil tepeleri sıyırırcasına battığı sırada misafiri bulunduğumuz evin kiraz ağaçları altında hazırlanan sofraya oturmıya koyulurken civardaki korudan birdenbire yükselen bir ses ruhlarımıza nüfuz edecek kadar tesirli idi ve filmlerde gördüğümüz Tarzanın sesini taklid ediyordu. Korunun azameti ve koyuluğu içinde zaman zaman büyük bir ateşböceği gibi yanıp sönen bir ışık ta gözlerimize vurunca hepimizde oraya kadar gitmek

Devamı 11 inide

Dr. Rasim ADASAL

Allo Allo

Şang - Kay - Şek'in ecdadı

BELGRAD'da hayatını Sloven ailelerinin şeceresini tesbit etmeye vakfeden bir Sloven âlimi, elde ettiği yeni vesikalara göre, Mareşal Şang - Kay - Şek'in Sloven ırkından olduğunu iddia etmektedir. Bu âlime göre Slovanyada, Şek hecesiyle biten bir çok soy adları vardır.

Bu âlimin Savinjada, Nazaret şehri evrak mahzeninde bulduğu vesikalara göre Fransuva ve Mari Şek isminde bir karı kocanın bir oğlu doğar, büyür. Bu delikanlı 1610 tarihinde Fransisken papası olur. Daha sonra İgnas ismini alarak Cizvit tarikatına girer.

İgnas Şek 1620 senesinde misyoner olarak Çine gider. Çinde ilk seneleri sakin bir hayat geçirir. Sonra Çin zadegânından birisinin kızına âşık olur. Konfüçiyüs dinini kabul eder, Çinde parlar. Hattâ Çin imparatorunun başmüşaviri olur.

Sloven âlim, Çine kadar giderek aramalarına orada devam etmeye karar vermiştir.

Model olan güzellik kraliçesi

FRANSIZ posta ve telgraf ve telefon nezareti yeni bir posta pulu tabettirmiştir. Pulun üzerinde elinde bir şarap kadehi tutan çok güzel bir şampanyalı kız resmi vardır. Bu resim bir ressamın hayalinden doğma değildir. Brüksel sergisindeki güzellik müsabakasında birinci gelen Fransanın Şampanya eyaleti güzeli Jani Perjan bu puldaki resmi yapan ressama modellik etmiştir.

*

Kadınsız köy

KADINSIZ memleket denince hatırımıza tabiî Aynaroz gelir. Fakat meğerse İngilterede kadınsız bir köy varmış. İrlandanın şimali garbisinde birçok fakir köyler vardır. Burada yaşıyan genç kızlar iş bulmak maksadile büyük şehirlere giderler. Ve bu suretle bu köyler kadınsız kalmağa başlar. Bunlardan biri olan Kulbuva köyünde son evlenme tam 35 sene evvel olmuş ve o gündenberi tek bir evlenme kaydedilmemiştir. Otuz beş sene evvel evlenen köyün son kadını kız çocuk doğurmadan geçenlerde ölmüş ve bu suretle köy tamamen kadınsız kalmıştır.

Yazan: *Rahmi YAGIZ*

İlk Türk mermisi, Ağamemnun zırhlısının pruva serenini parçalamışdı

— 14 —

Umumî bir forsa daha yapacak; topla.rının bütün dehşetini son bir defa daha Türk siperlerile tabyelerinde deneyecek, kruvazör fırkasile Boğazın Türkler tarafından kapatılan geçidine bir hücum gösterecek; destroyer filotillâları mayin tarlalarını, mani hatlarını tahrip edecekler; saffıharp zırhlılarına yol açacaklar!.

Taarruz esnasında Bozcaada ile Eşek adaları arasında bekliyecek olan denizaltı filosu verilecek ilk işaretle komodor Teodor Brodeyin kumandasında Kumkale önlerinden suya dalacak; Boğazı deniz altından geçecek, Marmaraya girecek, orada Boğaz müdafilerinin deniz ittisal yolunu kesecek, ve daha mühim olarak; forsayı karşılamak için İstanbuldan hareket eden Türk donanmasını tehdit edecek; onun Boğaza gelmesine mani olacaktı (2)

Saat 8,30 da Kumkale önlerine gelen itilâf devletleri donanması hemen taarruz tertibatına girişmişti.

Dörobek telsizle itilâf ordusu kumandanı general Hamiltonu buldu; onunla taarruz esası etrafında görüştü; 8,45 de kuzgun sürülerini andıran bir akışla Malta istikametinden gelen 6 şar tayyarelik 6 hafa filosu da donanmanın üzerinde dönmeğe başladığı zaman umumî taarruz işareti verildi. İlk mermi Darada nos istihkâmından atılmış; bu ilk Türk topunun patlayışı birinci hatta ilerliyen Ağamemnun zırhlısının prova serenine isabet etmiş, müthiş bir çatırdı ile parçalanan, üst kısmı zırh güverteye yıkılan direk İngiliz müretebatını maneviyatını baltalamış, Agamemnun saftaki yerini terketmişti.

Bir saniye içinde cereyan eden bu hâdiseyi donanmanın salvoları takip etmiş, Hamidiye, Mecidiye zırhlılarının ve Dardanos, Orhaniye, Kumkale, Seddilbahir, Kilye ve diğer Osmanlı tabyelerinin ayni dhşetle cevap verişi karşısında heve filolarının bomba saldırışları boğaz sularını kulak dayanmaz gürültüler, ateş sağanakları altında titretmiş; Çanakkale sabahın ilk saatlerinde bir cehennem sarsıntısile uykudan uyanmıştır.

Amiral Dörobek, sinirleri gerilmiş, yüzü katılmış, sesi kısılmış, bir halde Kingjorjun kumanda köprüsünde duruyor; zırh kulenin mazgallarından uzanan dürbünile harekâtı takip ediyor, kısa ve kesik cümlelerle verdiği emirler mütearrız deniz kuvvetlerini müteakip harekâta geçiriyor; denizin üstünde yükselen su sütunları arasında ilerlemeğe çabalayan donanma, Türk toplarının çelik yağmuru altında güçlükle yol alıyor; forsanın duraklamağa, akim kalmağa mahküm bulunduğu pekâlâ anlaşılıyordu.

Etraf dehşetli duman perdesi altında kalmıştı.. Yeryer silinen dumanın her kalkan parçasının altından bir facianın izleri kendini gösteriyor; karada çala çakmak döğüşen Türk kuvvetlerinin kudretli süngüleri Avustralya ve Senegal fırkalarını eski mevkilerine dönmeğe mecbur ederken denizde çırpınan yüzlerce, binlerce İngiliz bahriyelisinin iç tırmalayan çığlıkları top gürültüleri arasında eriyordu.

Birinci zırhlı fırkasının teşkil ettiği ileri hatta duraklama kendini göstermişti. Dörobekde içi içine sığmayan bir hal le takip ettiği yürüyüşün akametine fena halde içerlemişti. İngiliz zırhlı fırkasının sağ cenahını ateş baskısı altında bulundurmak vazifesile Kepez önlerinde duran İrezistibl sınıfı üç gemiden mürekkep zırhlı fırkasına işaretle ileri emrini verdi:

Başta İrezistibl olmak üzere derhal harekete geçen bu fırka, İndikatibil, ve İnfeksibil, ile birlikte ikinci hattı bordaladı; ikinci hattaki Fransız zırhlı fırkasının (Şarlman)ın sakatlanması ve geriye çekilmek mecburiyeti karşısında kalması üzerine Fransız zırhlı fırkası komodorunun ısrarile İndikatibil esas vazifesinden ayrıldı. Geldi; Şarlmanın yerine muharebe hattına girdi.

İrezistibil bütün hızıyla ileriye atılmış; üzerine teksit edilen Türk topçusunun ateşini mühimsemiyen bir seyirle ha reketine devam ediyor; sağına soluna düşen mermilerin yükselttiği su sütunları arasında yol alıyordu..

Dörobek, bu zırhlı fırkasının açacağı yoldan zırhlı kruvazör fırkasını taarruza geçirmek kararını vermiş; ayni zamanda Kumkale önlerine kadar sokulan ve emir bekliyen tahtelbahir fırkası komodoru Brodeyi yanına çağırtmış; Kingjorjun kumanda kulesinde Dörobeki bulan E 13 süvarisi de insanın iliklerini donduran forsayı amiralle birlikte takibe koyulmuştu..

İrezistibil, mesafeli surette kendisini takip eden İnfleksibilin de ateş yardımı ile ileriye doğru sokuldu.. Birinci zırhlı fırkasının sağ cenahna kadar geldi. Burada, borda toplarının ateşini Türk sahil tabyelerine çevirdi; bütün sürat ve kudretile ateşe başladı.. Emsalsiz bir cüretle istihkâmların burnuna kadar sokulan bu tek zırhlı, yalnız başına olmasına rağmen Türk topçuları için büyük bir tehlike teşkil ediyordu. İrezistibil ilk ateşini yaptı; bunu ikinci ve üçüncü salvolar takip etti.

Osmanlı istihkâmları birdenbire üzerlerine boşanan bu gülle sağanağı karşısında önce duraklar gibi oldu. Fakat, cüretkâr zırhlının salvoları, rakamlarını arttırmağa kalmadan Türk toplarının cevabı beklenen tesirle birlikte İrezistibil üzerinde kendini gösterdi.

Yerli sarsan bir gümbürtünün gönderdiği gülleler İngiliz zırhlısının güvertesin de yeryer duman sütunları çıkarttı. İkinci ateşi müteakip, İrezistibilin baş tarafı duman içerisinde kaldı, gemide yangın çıkmıştı. Çok geçmeden baş taret sustu; vasat ve kıç taretlerle borda topları ateşe devam ediyor; zırhlının baş tarafındaki yangın bütün gayrete rağmen önlenemiyor, söndürülemiyor, bilâkis büyümek istidadı gösteriyordu.

Bu sırada istihkâmların topları bir daha gürledi. Vasat tarete arka arakya iki isabet oldu; taret kapağı büyük bir gürültü ile yerinden fırladı; top namlusu bir dağ zirvesinden uçan çığ yığınını andırır hışıltılarla suya kaydı.

Zırhlının bacasını yerinden fırlatan bir Türk güllesi kazan dairesinde infilâk etmiş; bu infilâkın neticesinde iskele tareti bozulmuş, İrezistibil tek makine ile manevra yapamıyacak bir hale gelmişti.

Gözünü budaktan sakınmıyan bir ham le ile, Türk istihkâmının yanına kadar sokulan zırhlı cezasını görüyordu.. Arkadaşının bu feci hali kaşısında aradaki mesafeyi kısmağa, ona sokulmağa cesaret edemiyen İnfleksibil, ikinci hattın Fransız zırhlı fırkasının iskele baş omuzluğu hizalarında mevki almış, ateşile arkadaşına yardım etmek gayretkeşliğine düşmüştü.

Artık, bulunduğu noktada mukavemet değil, muharebeye devamı bile imkân.sız gören İrezistibil dönmek, harabe haline gelen geminin batmasına meydan vermeden geriye çekilmek, ateş menzilinin, muharebe hattının dışına çıkmak kaygusuna düştü. .

(Devamı Var)

(2) Amiral Şoson Türk donanmasını İstinyede stim üzerinde bulunduruyor; Boğaz forsalarının neticelerini bekliyordu. Onun plânına göre forse muvaffak da olsa Boğazın en dar ve girintili yerinde, Nârâ burnunda bekliyecek olan Yavuz ve Osmanlı donanması buradan birer birer geçmek mecburiyetinde bulunan İngiliz donanmasını ateşle imha edecek kabiliyette idi

Anadoludan reportajlar

Kahraman URFA İÇİN...

Cenup hududumuzda Türk şehametinin bu yalçın âbidesi yeniden kuruldu

Milâttan yüz yıllarca evvel kurulmuş olan tarihî Urfa şehri bir çok istilâlara rağmen Türklüğünü daima muhafaza ve müdafaa etmiş, bilhassa kurtuluş savaşında yurdu uğrunda kahramanlığın harikulâdesini göstermiştir.

Çelik iradeli Urfa kızları son kurtuluş bayramında

Filhakika, Urfa müdafaası millî tarihimize altın kalemle yazılmaya lâyık bir hâdisedir. Şehri dört yandan ve son sistem harp vasıtalarına malik bir düşman ordusu aylarca çırpındığı halde sindiği yerden bir adım bile ilerle yememiş ve neticede bir avuç Türk müdafii tarafından kâmilen imha olunmuştur.

Urfa, baştan başa şahamet ve hamaset menkıbelerile dolu olan bu zaferi elde etmek uğrunda binlerce evlâdını şehit vermiş ve düşmanın savurduğu on binlerce mermi şehri âdeta bir harabezara çevirmiştir.

Fakat, öz yurdunu, bunca mahrumiyete rağmen müdafaa etmesini bilen yiğit Urfalı harap yurdunun enkazı üzerinde mamur bir belde yükseltmeyi de bilmiştir.

Cenup hudutlarımızda süratle terakki ve inkişaf eden şehirler arasında mu hakkaktır ki, Urfa başta gelir. Tabiatın zaten büyük bir itina ile süslediği güzel şehir sarfedilen gayret ve himmetlerle kısa zamanda eskisinden çok daha mamur, medenî ve modern bir yüz takınmıştır.

Yeniden yapılan Urfa

Urfa, bilhassa son beş senedir özlü bir imar faaliyetine sahne olmuştur. 933 de belediye reisliğine getirilmiş olan Bay Ömer Alay bu 5 yıl içinde hakikaten sayısız eserler vücuda getirmiştir. Urfanın zengin ve asil bir ailesine mensup olan bu kıymetli genç, belediyenin başına geçtiği tarihte varidat bütçesi yalnız kırk beş bin liradan ibaretti. Ayrıca bir senelik bütçe nisbetinde borç birikmişti.

Bir kaza merkezi için dahi çok az olan bu para ile büyük bir şehrin imarı bitip tükenmiyecek kadar çok olan ihtiyaçlarının giderilmesi ve bir kelime ile yeni bir şehir inşası elbette mümkün değildi. Bu, ancak memur maaşlarının tediyesine kâfi bir para idi. Bütçe bu halde, bu nisbet ve raddede kaldıkça en ufak bir eser meydana getirilmesine maddî imkân yoktu.

Bunu takdir eden genç belediye reisi, her şeyden evvel bütçeyi kabartacak ve kendisine çalışma imkânı verecek akar teminini düşündü ve işe bu yoldan girişti. İlk eser olarak bugün senede yirmi bin lira gelir getiren ve sıhhat bakanlığının plân ve şartlarına tamamile uygun bulunan bir mezbaha inşa etti. Bunu 53 dükkânlı kasap çarşısı takip etti. Her iki müessese belediyeye senede yirmi beş, otuz bin liralık bir varidat temin ettikten başka medenî bir şehrin en mühim iki ihtiyacı giderilmiş oldu.

Urfada her hangi bir ziyaretçiyi misafir edebilecek bir otel yoktu. Sinema yoktu, tiyatro binası yoktu. Modern bir şehir için lüzumlu olan bu tesisat ayni zamanda belediye için kazançlı bir işti. Başlandı ve iki sene sonra Türkiyenin pek az şehirlerinde tesadüf edilir mükemmeliyette her türlü konforu haiz bir otelle geniş salon ve bir zengin dekora malik bir sahneyi muhtevi modern bir şehir sinema ve tiyatrosu meydana gelmiş oldu. Binanın birinci katında belediye dairesi için bir kısım ayrıldığı gibi önündeki meydanlıkta gayet güzel, plânlı bir park haline getirildi.

Bu işleri yol faaliyeti takip etmiştir. Hükûmet caddesi açılarak bulvar halin de asfalt döşenmiş, diğer bütün caddeler 15-20 metre genişliğinde açılarak ekserisi kaldırımları da dahil olmak üzere parke, şose halinde döşenmiş, sokaklardaki pürüzler kaldırılmış, eski ve harap çarşılar, âdetâ can çekişen mağaza ve dükânlar yıkılmış, bunların yerinde betonarmeleri yükselmiş, göze fazla gözükmiyen ve muntazaman devam edip giden bu faaliyet bütçenin mühim bir kısmını işgal etmiştir.

Su meselesi de halledildiyor

Urfa belediyesinin faaliyeti bunlardan ibaret değildir. Hattâ geride kalanlar saydıklarımızdan daha mühimdir. Sayalım: Belediye şehir harita ve plânını yaptırtımıştır.

Yeni mezarlık ve şehitler için bir âbide tesis etmiş, ayar saati dikmiş, elektrik işini ele alarak şirkete hissedar olmuş ve şehri baştan başa nihayete kadar ışıklandırılmış, örnek ev inşa edilmiş, nihayet belediyeler bankasından akdolunan istikrazla şehrin en mühim ve hayatî ihtiyacı olan su tesisatı müteahhidine ihale edilmiştir. Tesisat 939 yılı içinde tamamlanacak ve bu suretle yüz yıllardır eksikliği hisedilen bir ihtiyaç giderilmiş olacaktır.

Büyük bir park yapılıyor

Belediye, yalnız Urfanın değil, bütün memleketin en güzel mesirelerinden olan Aynı Zelihayı da ele alarak buranın asrî bir park haline getirilmesi karariyle çalışmaya başlamış ve bu mesirdeki gölden çıkıp şehrin 34 muhtelif yerinde açıktan akan ve bir takım mahallâtta halk tarafından içildiği için bilhassa çocuk vefiyatına sebebiyet veren pis suların üzerlerini kapatmış, evkaftan istimlâk ettiği eski mevlevihanede esnaf birliklerini toplıyarak esnaf arasındaki tesanüt, irtibat ve imtizacı temin ve esnaf yardım sandıkları ihdas eylemiştir.

Modern gazino inşaatı 937 de bitmiştir. Umumî temizlik için arozöz ve arabalar getirtilmiş, bando tesis olunmuş, fidanlık açılmış, şehir binlerce fidanla ağaçlanmıştır.

Beş senede şu randmanı almış olan belediye, herhalde birçok emsaline örnek vaziyete gelmiştir. Bütçesini 125 bin liraya çıkarmış olan bu faaliyet kaynağından ve belediye reisi bay Ömer Alaydan memleket için faydalı birçok eserler beklenebileceğinde şüphe yoktur.

Ticaret

Urfa, her şeyden evvel bir çiftçi memleketidir. Nasıl olmasın ki, Mezopotamyanın en münbit ve zengin parçalarından olan Haran ovasına maliktir. Dünyanın gayet bereketli topraklarına malik olan bu ovada bire altmış, yetmiş mahsul alındığı seneler

(Devamı 15 incide)

Ali Enver Toksoy

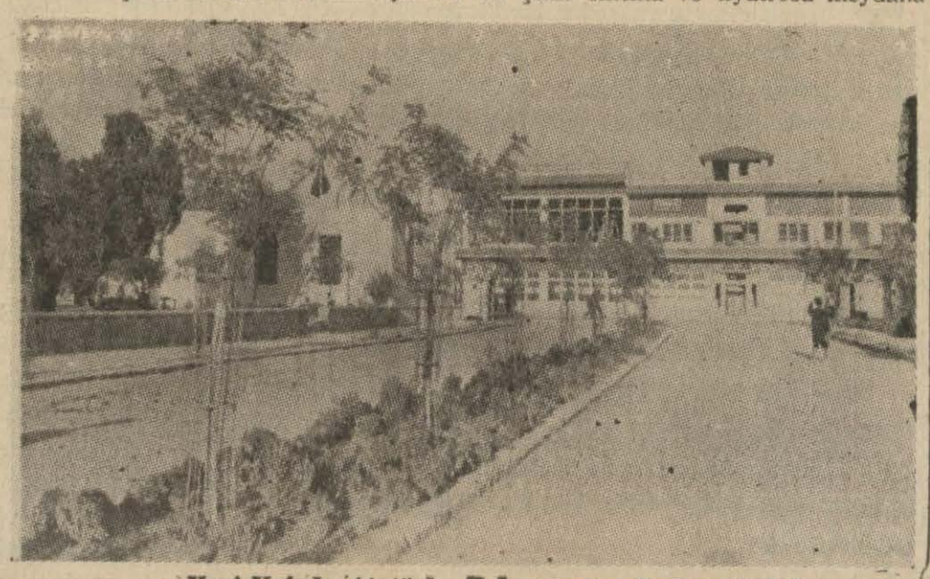

Yeni Urfada Atatürk Bulvarının methaline bir bakış

Hikâye:

Tayyareli Haydut

Los Ancelos civarında, Nevhaldeki büyük bir köşkün mükellef salonunda toplanmış olan bir çok arkadaş, birkaç aydanberi bütün Kaliforniya ve Amerikayı heyecan içinde bırakan bir hâdiseden bahsediyorlardı.

— Siz bu mesele hakkında ne dersiniz, mösyö Tommi Spensfild. Sizin fikrinizi cidden öğrenmek isterdik. Çünkü sizin gibi meşhur bir polis hafiyesinin bu esrarengiz hâdise hakkında, herhalde enteresan bir fikri vardır.

Bu sözlere muhatap olan genç ve yakışıklı adam sadece cevap verdi:

— Azizim Bob Sidvud, ben de sizin gibiyim... Bu hâdise cidden harikulâde bir şey..

— Demek siz.. Siz Spensfild hiçbir şey bilmiyorsunuz.. Sizin gibi büyük bir polis hafiyesi..

Polis hafiyesi onun sözünü kesti:

— Hayatımı tehlikeye atmak icap etse bile, bu esrarı aydınlatmak yolunu bulacağım.. Fakat itiraf edeyim ki, bu çok güç bir iş!

Bob Sidvud biran sustu, sonra şöyle dedi:.

— Hâdiseleri gözden geçirelim.. Birkaç aydanberi, bütün Kaliforniyada çok mühim sirkatler vukubulmaktadır.. Hırsız veya hırsızlar her zaman bahçeli büyük köşkleri intihap ediyor.. Bahçenin etrafındaki kapı ve duvarlar da en küçük bir iz bulunmadığı halde köşkün kapıları üzerinde izler var.. El izleri namına bir şey görmek kabil değil.. Her defasında mühim bir hırsızlık yapılıyor ve failleri bir türlü bulunamıyor..

Tommi Spensfild arkadaşlarının sözlerini tamamladı:

— Evet, haydutları veya haydudu hiçbir zaman hiç kimse görmemiştir. Nereden çıkıp girdikleri malûm olmadığı gibi, en küçük gürültü dahi duyulmamıştır. Bu adamlar tercihan altın, mücevherat, gümüş takımlar ve nakid paralar çalıyorlar..

Salondakiler uzun müddet düşünceye daldılar..

Holivudun meşhur artistlerinden olan Mis Dolli Vatson içini çekerek dehşet içinde mırıldandı:

— Ben, etrafı bahçeyle çevrilmiş bir köşkte oturuyorum. Eve yalnız başıma dönmekten korkuyorum.. Buna rağmen sizleri terketmem lâzım, çünkü yarın sabah erkenden stüdyoya gitmeliyim.. Erkenden yatmam icap ediyor..

Sinema yıldızı sözünü bitirince, polis hafiyesi Spensfild nazikâne bir tavırla ona şu teklifi yaptı:

— Sizi evinize otomobilimde götürmemi ister misiniz, Mis Vatson?

Güzel aktris gülümsiyerek bu teklifi kabul etti:

— Teşekkür ederim, Spensfild zaten sizden bu teklifi bekliyordum.

Genç kadın bu sözleri güler yüzle söyledikten sonra hemen ciddiyetle lâve etti:

— Derhal gitmek lâzım.. Çünkü..

Fakat polis hafiyesi şimdiden dostlarını selâmlıyarak kapıdan çıkmıştı.Genç kadının, mantosunu giymesine yardım etti ve biraz sonra ikisi birden, polis hafiyesinin şık otomobiline bindiler.

Bizzat Spensfildin idare ettiği otomobil Los Ancelos istikametine doğru yol alarak biraz sonra buraya geldi, büyük şehri geçti ve vasî bahçeli güzel bir malikânenin önünde durdu.

Polis hafiyesi otomobilden inerek, meşhur sinema yıldızının inmesine de yardım etti. Tam bu sırada genç kadın hafif bir dehşet çığlığı kopardı, çehresi sapsarı kesildi ve ayni zamanda Tommi Spensfilde parmağile bir yeri işaret etti.

Polis hafiyesi, bahçenin gölgesinde ağaçların altında yarı gizlenmiş bir halde bulunan, siyah boyalı küçük bir tayyare gördü.

Spensfild biran hareketsiz durdu. Sonra, şöyle dedi.

— Bahçenizde gördüğümüz bu şey bir tayyare değil bir otojirdii Kocaman pervanenin ufkî kanatlarına bakın.. Belki de, aylardanberi güzel Kaliforniyayı soyan haydut karşısında bulunuyoruz. Sizin evde bulunmamanızdan istifade etmiş.. Siz de erken dönünce, onu işte böylece tam faaliyeti esnasında yakalamış oluyoruz. Otomobil kullanmasını biliyor musunuz, mis Vatson?

— Biliyorum mösyö Spensfild.

— Çok iyi, haydut bizi henüz görmedi. Derhal otomobilimle Los Ancelosa gidin. Dostum olan polis müdürüne gördüğünüz şeyi anlatın ve ona birkaç polisle buraya gelmesini söylersiniz. Ben de bu otojir - tayyareyle meşgul olacağım. Haydi bakalım!

Polis hafiyesile genç kadın el sıkıştılar ve sinema yıldızı, mümkün olduğu kadar az gürültü yapmağa çalışarak süratle uzaklaştı.

Spensfil yalnız kalınca, aktrisin köşkünü çevreliyen parmaklıkları aştı ve bahçedeki çimenlerin üzerine atladı.

Sonra, gizlenerek otojirin yanına yaklaştı ve içinde hiç kimsenin bulunmadığına kanaat getirince içine girdi.

Büyük bir ihtimalle gizlenecek bir yer aradı.

Dışarıdan gelen bir gürültü onu ürpertti. Bunun üzerine derhal, pilot mevkiinin yanında bulunan büyük bir sandığın arkasına gizlendi.

Biraz sonra bir gölge yaklaşarak otojire tırmandı.

Polis hafiyesi bu adamın yüzünü görmeğe muvaffak olamadı. Adam arkasında Spensfildin gizlenmiş olduğu sandığın içine büyük bir paket attı. Sonra hareket etti.

Otojir hemen hemen şakulî bir hat üzerinde havalandı.

Polis hafiyesini en fazla hayrete düşüren şey, motörün hiç gürültü yapmamasıydı.

— Şimdi meseleyi anlamağa başlıyorum.

Diye mırıldandı ve uzun bir sükûttan sonra şöyle dedi:

— Hiç şüphesiz bu asrî haydut beni inine götürüyor. Ümit ederim ki bu pek uzakta değil.

Otojir, birkaç dakika müddetle daha, sessizce ilerledi. Nihayet, hareketinden bir saat sonra yere indi.

Soğuk bir hava polis hafiyesini titretti.

— Aman yarabbim.. Ne soğuk.. Ne soğuk.. Herhalde yüksek bir yerdeyiz, çünkü derecei hararet bir hayli aşağı..

Spensfild haydudun Otojirden indiğini gördü. Ayak sesleri hayduduun uzaklaştığını haber verince, polis hafiyesi de yere indi.

Spenfild gizlenerek haydudun gittiği yeri görmeğe çalıştı fakat bir şey bulamadı.

Etrafı büyük kayalarla çevrilmiş bir meydanlıkta bulunuyordu ve gölgelerde ancak, güçlükle bir yarık görünüyordu.

Polis hafiyesi:

— Bizim haydut şüphesiz buraya gitti.

Diye düşündü ve bu yarığa doğru yürüdü.

Fakat tam bu anda, karanlığı bir kıvılcım deldi ve bir tabanca sesi duyuldu.

Haydut Tommi Spensfildi görmüş, ona ateş ediyordu.

Bir kurşun, sonra bir ikincisi, polis, hafiyesinin kulaklarında vızladı.

Bunun üzerine Spensfild derhal yere yatarak otojirin arkasına saklandı ve cebinden kocaman bir tabanca çıkardı.

Sonra, kendisini kâfî derecede müsellâh hissedince, gizlendiği yerden çıktı ve yerde sürünerek demin gitmek istediği yarığın yanında gördüğü gayri sarih bir gölgeye doğru ilerlemeğe başladı.

Nihayet durdu ve hafifçe doğrularak nişan aldı. Tam ateş edeceği sırada haydudun yeni bir kurşunu şapkasını delerek geçti. Spensfild süratle yere yattı.

Tam zamanıydı. Müthiş bir yaylım ateşi üzerinden geçti. Polis hafiyesi yerinden kımıldamadı ve haydudun ağır ağır kendisine doğru ilerlediğini gördü. Bunun üzerine artık bilâtereddüt hiç nişan almadan, ateş etti. Bir çığlık yükseldi ve haydut yere yıkıldı. Spensfild bir tuzak tan çekinerek, hiç gürültü yapmadan yeniden yerde yatan vücuda doğru sürüklenmeğe başladı. Fakat, haydudun yanına geldiği zaman, onun öldüğünü gördü.

— Kurşun hedefine isabet etmiş. Doğrusu yazık. Böyle müthiş bir haydudun ağzından, polis hiç şüphesiz birçok bakla çıkarabilirdi.. Herhalde Sierra Nevada da bulunuyoruz. Los Ancelos veya Nevhale nasıl döneceğim?

Polis hafiyesi otojiri görerek mırıldandı:

— Bu garip tayyareyi idare etmeğe çalışacağım.. Fakat gündüzü, yani havanın ağarmasını beklemem lâzım.

Hava ağardığı zaman, polis hafiyesi kayalıklar arasındaki yarığa girdi ve bir müddet sonra, elinde bir sürü mücevherat kutuları ve küçük sandıklar bulunduğu halde dışarıya çıktı.

Haydudun aylardanberi çaldığı bütün kıymetli eşya bu esrarengiz indeydi. Spensfild bütün bunları otojirdeki büyük sandığın içine yerleştirdi ve çabucak bu korkunç yerden ayrıldı.

Otojiri idare etmesini iyi bilmemekle beraber sırf zekâsı sayesinde Nevhole gelebildi.

Orada kendisini büyük bir tezahüratla karşıladılar ve artık ona, hakikaten Amerikanın en büyük polis hafiyesi nazarile baktılar.

Fakat Spensfild, kendisine yapılan bütün iltifatlara şu mütevazi cevabı verdi:

— Tesadüf neticesi!..

Şen Fıkralar

Bankada

Servis şefi (daktilo bayana) — Bayan lûtfen bankanın meclisi idare reisine söyliyeceğim mektubu makinede yazın.. Hazır mısınız?

Bayan — Evet, bayım.

Servis şefi — Pekâlâ; şu halde yazın: "Bay reis, son görüşmemiz esnasında, cahil, aptal ve üstelik ukala bir adam olduğunuza bir defa daha kanaat getirdim. Size, eşek sudan gelinceye kadar dayak atmadığıma hâlâ hayret ediyorum. Evet, siz, dünyada gördüğüm insanların en budalası ve en cahilisiniz.. Netret. lerimin kabulünü rica ederim..

Bayan — Fakat.. Bu mektup meclisi idare reisine mi gönderilecek?

Servis şefi — Hayır, göndermiyeceğim. Şimdi bu mektubuyırtıp atabilirsiniz, fakat bunu yazdırmış olmam beni bir hayli teskin etti.

Açık gözlük

— Azizim, ben işlerimi başkalarına yaptırmanın yolunu bulduğum için rahatım.

— Nasıl yapıyorsun bu işi.

— Bak sana bir misal göstereyim Geçen gün, öteberi ekmek için bütün bahçeyi kazmam lâzımdı..

— E?. .

— Bunun üzerine kendi adresime, uydurma bir imzayla bir kart postal gönderttim. Kart postalın üzerinde şu satırlar yazılıydı: "Bahçende bir sürü silâh gömülüdür.. Dikkat et başına belâ gelmesin,,

— Anlayamadım.

— Ama aptalsın ha. Tabii bir sürü jandarma geldi ve bunlar hep beraber bahçeyi kazma kürekle altüst ettiler..

— Sonra?

— Sonra ne olacak?.. Ben de ekeceklerimi rahatça ektim.

EĞLENCE

Rakamlarla işaret edilen yerleri aşağıda gösterilen renklere boyayın:

Numarasız yerler: siyah
0: sarı,
1: Kırmızı,
2: Açık gri
3: Koyu gri
4: Gümüşi veya çaık gri
5: Açık kahve rengi
6: Kahve rengi - kırmızı karışık
7: Koyu kahve rengi
8: Mor
9: Ten rengi
A: Beyaz .

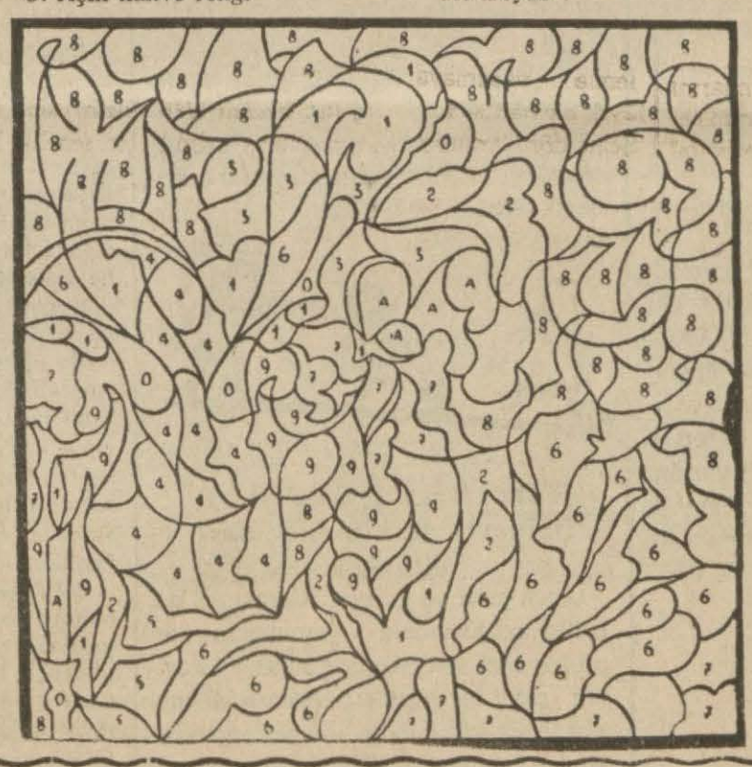

Biliyor musunuz?

Cava adasında yetişen cesim bir nebat 28 gün içinde dört metre uzayabiliyor.

★ ★ ★

Fransa filozoflarından Pierre Gassendi 16 yaşlarında iken Digne üniversitesinde profesördü.

☆ ★ ☆

Eski Peru yerlileri tarafından yapılan bu cidden garip şişe, boş olduğu zaman düdük vazifesini de görüyordu.

Bir Fransız mecmuası, mizahı çok andıran şu garip haberi vermektedir: Fransada yeni bir endüstri canlanmaktadır. Bu endütsri, mühim miktarda örümcek yetiştirmektir.

Tabiî hayret edecek ve örümcek de yetiştirilir mi? diyecek siniz..

Malûm olduğu veçhile, Fransa bir şarap memleketidir ve gene malûmdur ki, şarapların en makbulü eski şaraptır.

Fransızlar mahzenlerinden, tozlu ve örümcekli şarap şişeşi çıkarıp misafirlerine ikram etmekten çok büyük bir zevk ve gurur duyarlar.

Tabiî meseleyi anlamağa başlıyorsunuz değil mi?

Şık bir lokantada, bir müşteri bir şişe 1903 "Puyi,, şarabı ısmarlıyor. Lokanta sahibi bizzat mahzene inrerek, tozlu ve örümcekli şişeyi getiriyor..

Tabiî müşterinin şüphesi kalmıyor: Şarap eskidir.

Ama belki de, bu şişe, yeni örümcek endüstrisi sayesinde böyle süslenmiştir..,

☆ ★ ☆

Dünyanın en meşhur bestekârlarından olan Lüdvig fon Bethoven Viyanada iken Jozef Hayden'den ders alırdı. Beş dersin bedeli, bizim şimdiki paramızla, tam dört kuruştu. (1792)

BULMACA

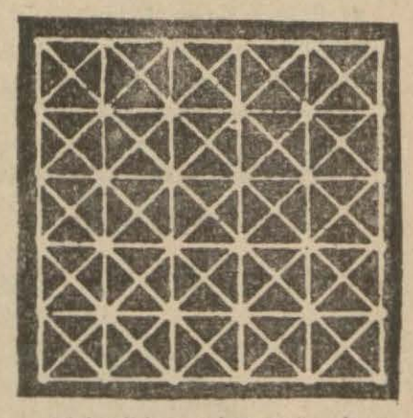

Yukariki resmi önünüze koyduktan sonra elinize altı adet toplu iğne alınız. Bunları beyaz noktalardan altı tanesinin üzerine koyunuz,ve her amudî beyaz çizginin üzerinde yalnız bir tek toplu iğne, her ufkî hat üzerinde de gene yalnız bir tek toplu iğne bulunmasına dikkat ediniz. Köşelerdeki beyaz çizgilere gelince bunların üzerinde de iki veya daha ziyade toplu iğne bulunmayacaktır.

Bütün bu noktalara uygun olarak bilmecemizi haleldenler bize şekli kesip gönderirlerken, iğnelerin yerini de siyah kalemle yapılmış birer darb işaretile göstermelidirler.

Bilmecemizi kazananlardan birinciye bir konsol saati, ikinciye büyük bir şişe losyon, üçüncüye bir şişe kolonya ve ayrıca 200 okuyucumuza muhtelif hediyeler vereceğiz.

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kuponu
25 HAZİRAN — 1938

SPOR

Fenerbahçe - Beşiktaş maçını kim kazanacak?

Mevsimin bu son mühim maçında, iki takımın bize güzel bir futbol seyrettireceğini umuyoruz

Yarın Fener stadında, Beşiktaş - Fenerbahçe takımları, şild şampiyonası final maçını yapacaklardır.

Futbol mevsimimizin, hiç şüphesiz, son mühim karşılaşması olan bu maçın çok büyük bir alâka uyandıracağı ve her iki takımın şild şampiyonluğunu kazanmak için, bütün gayret ve imkânlarını sarfedecekleri muhakkaktır.

Bilhassa Fenerbahçenin - millî küme ikincisi olan Beşiktaşı yenmek suretiyle - millî küme maçlarından sırf zayıf düştüğü için çekildiği şeklindeki dedikoduları tekzib ettirmek ve taraftarlarının kendisine daima gösterdiği sarsılmaz sevgiye lâyık olduğunu göstermek istiyeceği tabiîdir.

Diğer taraftan, siyah beyazlılar da, hiç şüphesiz en kuvvetli rakipleri olan Güneşten kurtulduktan sonra, artık şild şampiyonluğunu kaybetmemeye ve böylelikle, bu mevsim zarfında "Tayyare kupası,, birinciliğini, millî küme ikinciliğini ve şild şampiyonası birinciliğini kazanarak memleketin en kuvvetli ekipi olduklarını ispat etmeye çalışacaklardır.

Her iki kuvvetli takımın, muhakkak yenmek azmiyle yapacakları bir maçın nekadar heyecanlı ve belki de zevkli olacağını söylemeyi ise zait buluruz.

Kim kazanacak ?

Maçı şu veya bu takımın kazanacağını kat'iyetle ifade etmek, muhakkak ki kehanete yeltenmek olur.

Buna rağmen, bazı tahminler yürütmek mümkündür.

Fenerbahçenin, geçen hafta Atinalı futbolcüleri yenmiş olan kadrosunu muhafaza edeceğini zannediyoruz.

Hüsameddin - Yaşar, Fazıl - Mehmet Reşad, Angelidis, Esat - Naci, Rıza, Şaban, Yaşar, Fikret...

şeklinde çıkacak olan bu kadro Fenerbahçenin millî küme sıralarımdaki kadrosundan daha kuvvetlidir.

Diğer taraftan antrenmanlarına muntazaman devam eden, son iki maçında Rumenlerle Atinalıları yenen sarı lâcivertliler kendi çimenli sahalarına da rakiplerinden daha fazla alışık olduklarımdan, bu kendileri için mühimce addedilebilecek bir avantajdır.

Beşiktaşa gelince, bu kuvvetli ekipimizin hangi kadroyla oynıyacağını iyice bilmiyoruz.

Siyah beyazlılar son iki üç maçlarını, randmanları bazan yüzde elli azalan muhtelif kadrolarla yapmışlardı.

Yarınki maça, Beşiktaşın, zayıf bir takımla sahaya çıkmıyacağı muhakkak olmakla beraber, en kuvvetli şekliyle oynayıp oynamıyacağı da şüphelidir.

Bunun içindir ki, son zamanlarda biraz toparlanan Fenerbahçeye karşı ne netice alabileceğini kestirmek de bir hayli müşküldür. Fakat siyah beyazlılar:

Mehmet Ali - Hüsnü (veya Nuri), - Rifat, Feyzi (veya Hüsnü), Fuad (veya Feyzi) - Hayati, Muzaffer, Hakkı, Şeref, Eşref..

şeklindeki kuvvetli kadrolarını muhafaza edebilirlerse o zaman vaziyet tamamiyle değişir ve Fenerbahçe - Beşiktaş maçının tahmin terazisi birdenbire, gözle görülür bir vaziyette, siyah beyaz tarafta ağır basar.

Bu takdirde - normal şartlar dahilinde - Beşiktaşın kazanmak ihtimali bir hayli artmış olur.

Her ne olursa olsun, her iki takımın, mevsimin bu son mühim maçında, bize çoktanberi hasret kaldığımız temiz ve zevkli bir oyun seyrettirmelerini bekliyoruz.

Beşiktaş - güneş

Maçındaki kovalamaca hadisesi

Disiplin divanına verildi

Millî kümenin Güneş - Beşiktaş müsabakasında Güneşli Melihin sert bir şarj neticesinde Beşiktaş kalecisi Mehmet Aliye vurduğu tekme yüzünden Hakkının kendisini saha ortasında kovalaması hâdisesinin tahkiki, futbol federasyonu tarafından İstanbul mıntakası disiplin divanına havale edilmişti.

Disiplin heyeti dün akşamki ictimada dinlemek üzere Beşiktaştan Hakkı, Güneşten Melihi, bu maçın hakemi Adnan Akınla yan hakemleri Tarık ve Fahreddini davet etmişti.

Hakkı ile Melih bu davete icabet etmemiş olduklarından disiplin divanı dünkü içtimaında hakem Adnan Akın ile yan hakemlerinin sorgularını yapmıştır.

Adnan akın

Bu haftaki maçı idare etmek istemiyor

Beşiktaşla Fenerbahçe arasındaki şilt maçının bu hafta oynanacak olan final karşılaşması hakemliğine — iki tarafın arzusile — tayin edilmiş olan Adnan Akın, kendisine haber verilmeden ilân edilme işine itiraz ederek bu maçı idare etmiyeecğini mıntakaya resmen bildirmiştir.

Bu vaziyet karşısında yarınki enteresan müsabaka için iki taraf gene müzakereye başlamıştır. Uyuşulmak imkânı olamazsa futbol ajanı salâhiyetini kullanarak istediği bir hakemin idaresinde bu maçı yaptıracaktır.

Yarınki güreşler

Halkevi tarafından idare edilecek

Gerek yerli ve gerekse Avrupadan getirilen pehlivanlarla yapılmakta olan profesyonel serbest güreş müsabakalarının ciddî bir şekilde cereyan edebilmesini temin için bundan sonraki organizasyonlar Eminönü halkevinin kontrolü altında olacaktır.

Bu cümleden olmak üzere yarın öğleden sonra Taksim stadyomunda Tekirdağlı Hüseyin, Kara Ali, Mülâyim ve Babaeskili İbrahim güreşeceklerdir.

Dünya şampiyonu Jak Şeri ve Avustralyalı meşhur şampiyon Corc Modrin şehrimize gelmiştir.

Corc Modrin ilk güreşini Kara Ali ile yapacaktır. Bundan başka Tekirdağlı ile Mülâyim bir revanş maçı yapacaklardır. Güreşin hakemliğini dünya şampiyonu Şeri Deruhte etmiştir.

Tekirdağlı hakeme itiraz ediyor

Diğer taraftan yarın Mülâyimle karşılaşacak olan Tekirdağlı Hüseyin bu maça hakem olarak tayin edilen Jak Şeriye itiraz etmekte ve:

— "Jak Şeri hakem dururbut sa ben güreşmem. Çünkü bir müddet sonra karşılaşacağım bir güreşçi yakında dururs a benim oyunlarımı öğrenir.. demektedir.

Deniz bayramı

T. S. K. Su Sporlar Federasyonu Başkanlığından:

10 - 7 - 1938 pazar günü İzmitte yapılacak olan büyük deniz bayramı hakkında görüşmek üzere su sporları ile ilgili klüplerimizin salâhiyetli birer murahhaslarını 27 - 8 - 1938 pazartesi günü akşamı saat 1 7de Çağaloğlunda C. H. P. binasındaki Spor Bölgesine göndermeleri rica olunur.

Kadınlar boksör olunca

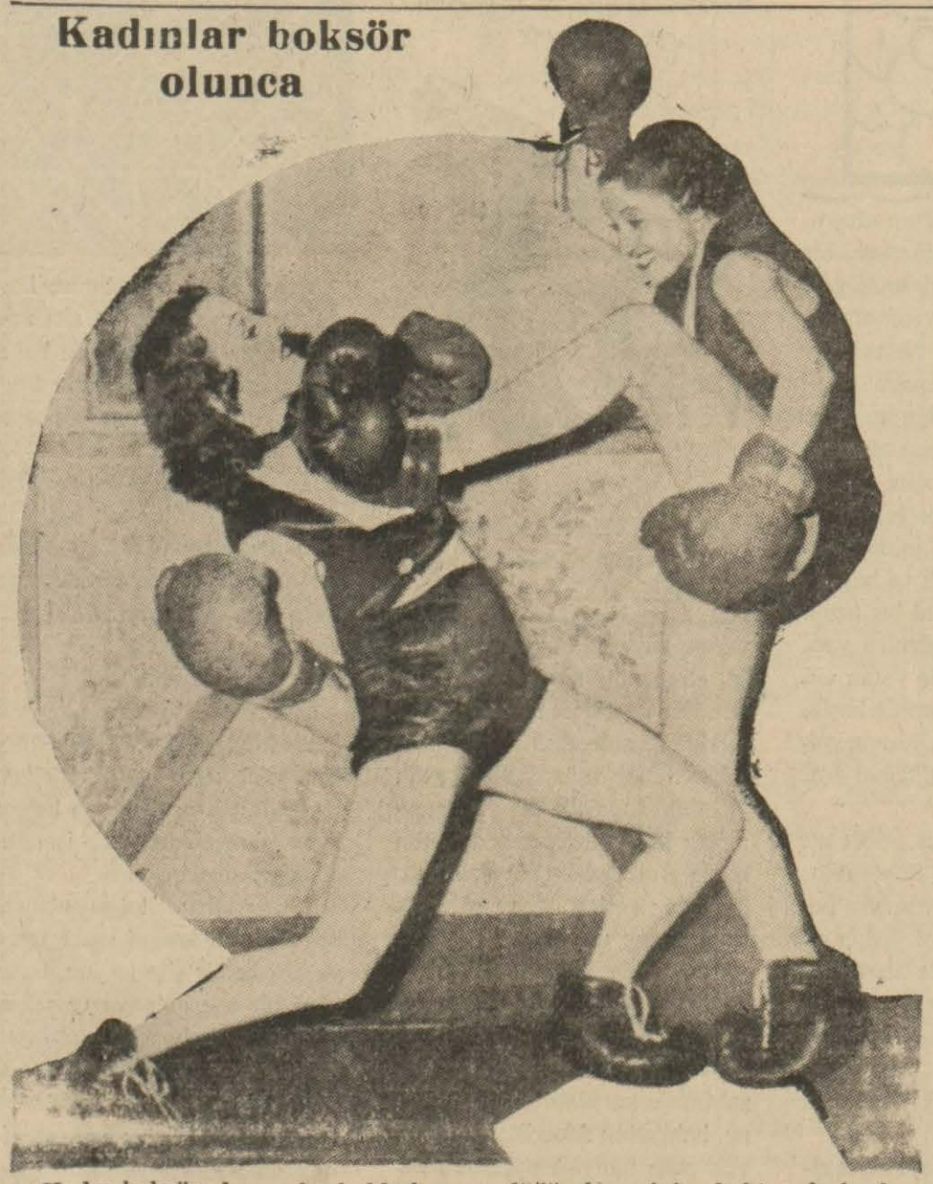

Kadın boksör olunca, herhalde kavga, döğüş hevesini erkekten fazla duyuyor ve karşısındakine yalnız yumruk indirmekle iktifa edemiyerek işe tekmeyi karıştırıyor.

Kadınlar arasındaki bir boks maçına, ayaklarına da boks eldiveni giyerek sahaya çıkan bu iki yumruk ve tekme boksörü, burada çarpışırlarken görülüyor.

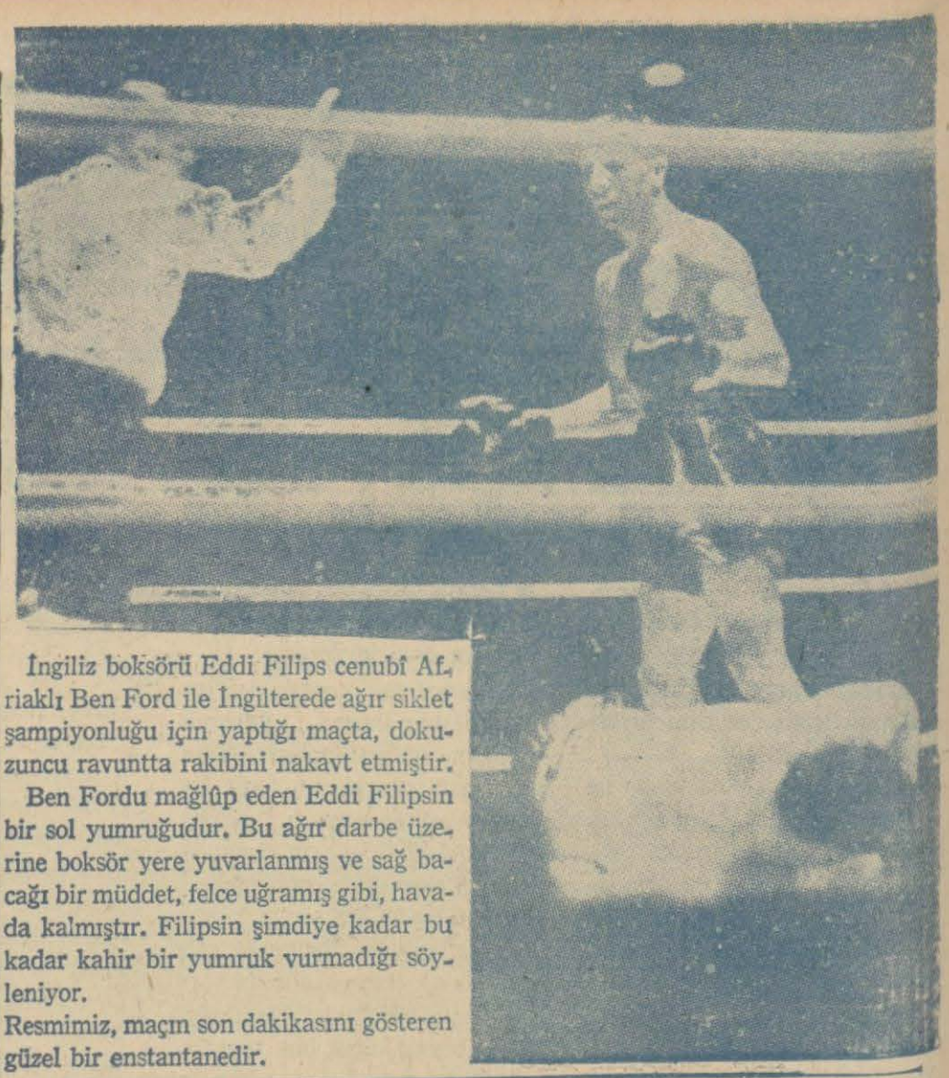

İngiliz boksörü Eddi Filips cenubî Afriaklı Ben Ford ile İngilterede ağır siklet şampiyonluğu için yaptığı maçta, dokuzuncu ravuntta rakibini nakavt etmiştir.

Ben Fordu mağlûp eden Eddi Filipsin bir sol yumruğudur. Bu ağır darbe üzerine boksör yere yuvarlanmış ve sağ bacağı bir müddet, felce uğramış gibi, havada kalmıştır. Filipsin şimdiye kadar bu kadar kahir bir yumruk vurmadığı söyleniyor.

Resmimiz, maçın son dakikasını gösteren güzel bir enstantanedir.

Gül kupası

Niçin istenildiği kadar muntazam olamadı?

Yazan: Naili Moran

19 haziran günü yapılan Gül kupası atletizm müsabakaları etrafında yapılan neşriyatı alâka ile okudum.

Muhtelif muharrirlerin seviye ve düşüncelerile mütenasip bulduğum bu yazıların çoğunu çok yerinde gördüm. Ancak gazeteler vasıtasile Türk sporuna kendilerini yakın his etmiye çalışanları tenvir edebilmek için aşağıdaki izahatı vermeyi kendime borç bildim.

1 — Saha müsabakalar esnasında cidden lüzumsuz bir kalabalığın istilâsına maruz kaldı.

Müsabakaların başlıyacağı saatte atletlerimizi bundan önce senelerde olduğu gibi soran zabıta Taksim stadının delik deşik parmaklıklarının arasından seyre geleceği umulan on dokuz kişilik bir kütlenin sahaya çıkmasına mani olmak için beş polis göndermişti.! Biriken üç binden ziyade bir insan kütlesine pek cüzî olan bu kuvveti kâfi gördü. Oparlörle yapılan müteaddit ricalara bile hürmet etmeyi bilmiyen bazı insanlar, binbir müşkülâtla tertip edilen programı lüzumsuz huzurlarile tahrik etmiye devam etmişlerdir.

Bu hareketten müteessir değilim. İlk evvel hastalığı teşhis etmek sonra da onu tedavi etmek, insanların içerisinde saklı bulunan hataları ortaya çıkartmak ve sonradan tashih etmek her zaman için bir faydadır.

Gül kupası bana İstanbulda bir atletizm müsabakasının nasıl seyredileceğini öğretmenin bir zaruret halini almış olduğunu gösterdi. Bizde pek yeni olan bu spora karşı düşünce ve fikir düzgünlüğü henüz lâyık olduğu mevkiye sığınamamıştır., Çünkü şimdiye kadar bizde atletizm denince gözün önüne ihtiyarlamağa yüz tutmuş 18 genç gelirdi, bunların birisi de müsaadenizle bendim.

Zamanla öğrenilecek dersin tamimi için şüphesiz tertibat ve pek esaslı tertibat alınacaktır. Halkın o günkü istilâsı beni utandıracak bir koz değildir. Utanacak olan varsa muharrirleri tenkit yazıları yazmaya sevketmiş olan ve parmaklıkların arkasına sığınamıyarak sel gibi sahaya dökülmüş olanlardır.

2 — En ufak gazetelerden tutunuz da yevmî gazetelerimizin muharrirlerine kadar hüviyetini cebine indiren kendisinde sahaya çıkmak salâhiyetini görmüştür. Her gazetenin fotoğrafçıları için, fakat muharrirleri kendilerine orta tribünde tahsis edilmiş olan stadın en iyi yerinde görmek günün inzibatı için çok daha elverişli olurdu.

3 — Müsabakaların çok uzadığını yazanlar olmuştur. Gül kupası müsabakaları program mucibince Kadıköy stadında yapılacaktı. Fenerbahçe klübü buna mani olunca Taksim stadından istifade etmek mecburiyeti hasıl oldu. Tek bir atlama havuzundan istifade etmek suretile daha az bir zamanda kat'i neticeye varılamazdı. Büyükleri halkın hatırı için küçükleri ise esas temelini teşkil etmiye yüz tuttukları için feda etmeyi düşünemezdim.

Gelecek yıl yapılacak Gül kupası müsabakalarının konkurları için muhakkak surette üç havuzdan ve altı atlama çenberinden istifade edilecektir.

4 — İleri sürülen derece düşüklüğü meselesine gelince o sert ruzgârda ve o pistte daha iyisini beklemek bir hata olurdu. Bununla beraber birinci sınıfın tuttuğu derecelere bakarak mütalea yürütmektense on yedi yaşındaki Ahmedin sekiz yüzde iki dakika sekiz saniye gibi bir derece tutmuş olması, gene ayni yaşta diğer bir atletin 400 de elli altı saniyeyi, diğer bir atletin ciritte kırk iki küsur metreyi bulmuş olmaları nazarı itibara alınmalıdır. Göçmeye daha yakın olan sınıftan ziyade onların yerini tutacakları bulmak ve meydana çıkarmak hayırlı olur. Meselâ birinci kategoride uzun atlamada birinci gelen atletin 6.33 üne mukabil dördüncü kaegoride on dört yaşında iki yavru 5.72 ve 5.91 yaparak birinci ve ikinci olmuşlardır. İşte bu gibi mukayeseler etüde değer bir mevzu şeklini alabilir.

5 — Hakemleri beğenmiyenler de vardı. Kullanılan hakemlerin yüzde 58 i davet edilen kimselerdi. Bu davet edilen hakemler ise ya eski veya yeni teşkilât tarafından lisansiye edilmiş kimselerdi. Eski teşkilât adamlarının nazarî olarak yetiştirmeyi faydalı bulmuştu, ben ise doğrudan doğruya amelî olarak eski ve işbilir arkadaşların yanında vazife vermek suretile yetiştirmeyi tercih etmekteyim ki bu da ancak uzun münakaşalara yol açabilecek bir görüş farkıdır.

Bugün fazla hakeme ihtiyacımız vardır. Bir sene sonra atlet kadromuzu idare etmek için mevcut olan 15 kişilik bir grupa değil 150 kişilik bir grupa ihtiyacımız olacaktır.

6 — Mesleğim olduğu için Türk Atletizminin yükselmesi yolunda bütün varlığım ve bilgimle elimde olan bütçeme sığınarak çalışıyorum.

Son ve kat'i neticeden pek eminim. Fakat sabırlı pek sabırlı, tribünden görmiyeceğimiz bir müsabakanın neticesini yerimizden ayrılmadan oparlörden dinliyecek kadar sabırlı olmak lâzımdır.

Naili MORAN

Halkevi takımının maçları

1 — İki yıldanberi Eminönü halkevine bağlı on sekiz spor klübü fudbol muhteliti idmanlarını bitirmiştir. Bu sene yaptığı ilk maçta Feriköy takımını 3-2 ile mağlûb etmiştir.

2 — Bu hafta yapılan müsabakada da Şeref stadında Sümer klübü 3-0 la muhtelit takım tarafından yenilmiştir.

Maraton şampiyonası bu pazar yapılacak

T. S. K. Atletizm Federasyonu Başkanlığından:

26 - 6 - 1938 pazar günü yapılacak olan birinci Türkiye Maraton şampiyonasına iştirak edecek atletlerin raporları ile birlikte yarış günü saat 14-de Fenerbahçe stadında hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Bu haftaki hususî müsabakalar

Bu hafta Boğaziçi lisesinin Arnavutköydeki sahasında yapılacak olan hususî futbol maçlarının programını aşağıya dercediyoruz:

Galata Gençler — Boğaziçispor genç takımları saat 14,30

Galata Gençler — Boğaziçispor B takımları saat 16,

Galata Gençler — Boğaziçispor A takımları saat 17,30

KADIN

Güzelleşiniz

Çok güzel olmak demek mutlaka kusursuz bir yüz, ve noksansız vücut hatlarına malik olmak demek değildir.. Her kadının kendisine mahsus bir güzelliği vardır. "Güzelleşiniz,, demek, hususî güzelliğinizin sırrını bulunuz ve onu meydana çıkarınız demektir.Aşağıdaki satırları,kendinizi düşünerek okuyunuz. Belki istifade edeceğiniz bazı bilgiler bulursunuz.

1 — Birçok kadınlar "yüzüm fazla geniş,, diye üzülürler. Bir takım gece tuvaletleri de bu uzunluğu birkat daha meydana çıkarır. Bunu örtmek için pudralama dan evvel yüzünüzün kenarlarına hafifçe göz kapaklarınız için kullandığınız Fard' dan sürünüz Sonra pudralanınız. Eğer bu işi farkına varılmıyacak surette yapabilirseniz yüzünüz geniş değil, ince görünecektir.

2 — Boyun ekseriyetle yüzden daha esmer görünüz. Hele makyajınız da fazla ise o vakit bu esmerlik daha fazla meydana çıkar. Bunun için pudralandıktan sonra, fakat çok dikkatle, yüzünüz için kullandığınız ruju boynunuza da hafifçe dokundurunuz.

3 — Tırnaklarınız kırılıyor, parmaklarınız bozuluyor mu? Bir küçük kâse içerisine ılık zeytinyağı koyunuz. Ellerinizi iyice fırçaladıktan sonra, oraya parmaklarınızı batırınız, ve beş dakika bırakınız. Sonra ellerinizi kurulamayınız. Fakat yağı iyice emmesi için uğuşturunuz. El derinizin yumuşadığını ve güzelleştiğini görerek memnun olacaksınız.

4 — Bazı çehrelerde çenenin hiç ehemmiyeti olamaz. Fakat bazı çeneler, bilhassa içeriye doğru olanlar yüze kararsız bir mana verirler. Eğer çeneniz böyleyse, kullandığınız pudradan daha açık renkli bir pudra ile bol bol pudralayınız. Ve eğer alt dudağınızın biçimi güzelse bu dudağın boyası çok açık renk olsun.

5 — Eğer alnınız darsa açık renkli pudra ile pudralayınız. Bu sizi olduğunuzdan daha genç gösterecektir. Bu takdirde kaşlarınıza ufkîye yakın gayet hafif bir inhina vermek şarttır.

6— Ellerinizin derisinin yumuşak durmasını isterseniz kat'iyyen ıslak bırakmayınız. Islak bırakılan eller gayet çabuk bozulur. Kışın çatlar, yazın esmerleşir ve yeryer lekeler hasıl olur. Islak eldeki su, tozları da kaparak deriyi sertleştirir. Ellerinizi kurulamak için daima kuru, hattâ sert bir fırça kullanınınız.

7 — Burnunuz biraz büyük mü? Öyleyse hemen burun kenarlarına göz kapaklarınız için kullandığınız Farttan biraz sürünüz. Geceleri bu işi korkmadan yapabilirsiniz.

8 — Yaz geldi... Tabiî kollarınızı açacaksınız. Eliniz, dirsekleriniz esmer ve sert ise zımpara kâğıdiyle ve limon suyu ile uğuşturarak beyazlatır ve yumuşatabilirsiniz.

9 — Bu yazın modası saçları biraz uzun bırakıyor. Eğer tamamen modaya uymak isterseniz saçlarınızı düz fırçalayınız, bukleler boyun üzerine dökülsün.

Yazlık şapkalar

Bu senenin yazlık şapkaları tamamile değişmiştir. Şapka modellerine bakarak her kadın kendi çehresine uyacak şapkayı seçebilir.

1 numaralı resimdeki şapka kaba örülmüş hasırdandır. Güneş altında türlü renkler alarak karelenir. Üzerindeki kordelâsı robun rengine göre siyah veya mavi taftadan yapılır.

2 numaralı resimdeki şapka, yazlık şapkaların en güzelidir. İnce, yumuşak İtalyan hasırından yapılmıştır. Üzerindeki fiyonk maron renkli kadifedendir. Şapkanın tülü dahi maron rengindedir ve üstü beneklidir.

3 numaralı resimdeki şapka, hakikî panamadır. Rengi mavidir. Boyundan bağlanan saz şeritler de daha koyu mavi renktedir.

Tereyağı nasıl muhafaza olunur?

Tereyağları, bilhassa yazın iki gün geçti mi ekşileşir, lezzetini değişirir.

İşte, tereyağının tazeliğini en az bir hafta muhafaza edebilmek için çok sade bir usul:

Tereyağını bolca suda iyice yıkayınız. Sonra bir kâseye, kâseyi de soğuk su dolu bir kabın içine koyarak ateşin üstünde ısıtınız, Sonra bırakınız, soğusun. Tortusu kâsenin dibine toplanır ve saf yağ kalır. Bunu, yeniden bir başka kâseye koyunuz. Hergün suyunu değiştiriniz.

Orgü işleri

Bu, kurdelalarla süslü blûzu nasıl örebilirsiniz?

En güzel örgüler en basit olanlardır. Resimdeki bluza bakınız. Ne kadar sade değil mi? Fakat üzerine ilâve edilmiş kordelâlarla, bu bluzu ne kadar cazip ve ne kadar orijinal bir şekle koyuyor! Bu bluzu siz de örebilirsiniz.

Bunu örmek için: 300-325 gram yün, 2 1/2 numara bir çift örgü şişi, 8 tahta düğme, 4,5 metre 1 santim eninde şerit lâzımdır.

Örgü, basit örgüdür. Bir düz düğüm, bir çapraz düğüm. Kenarlar da fantazi örgü... Kenarlarda bir santimetre jerse örgü de örülebilir. Bu bluz şemada gösterildiği gibi amudî olarak örülecektir.

Ölçüler:

Bu yazıdaki ölçüler 42 beden bir bluz içindir. Bundan daha geniş beden istiyenler kol altlarına bir santim ilâve etmeli, bluzu da takriben üç santim uzatmalıdırlar.

Örüş tarzı:

Ön: Orta kenardan ve sağ taraftan başlamadı: 34 santim örmeli. Sonra bir sıra küçük örgü işlemeli. Önden sonra şu şekilde devam etmeli: Bir santim jerse bir santim çapraz. Kenarın iki santimetrelik yerinde bir sırada sekiz ilik yeri bırakmalı. Yakaya en yakın ilik yeri yakadan bir santimetre uzakta olmalıdır. Her ilikte 4 ilmik eksiltmeli, ondan sonraki sırasında eksik ilmikleri tekrar etmelidir. 8 santimetre olduktan sonra yaka için daima birer ilmik arttırmalıdır. 11 santimetre örüldükten sonra şiş üzerinde 43 santimetrelik örgü bulunacak surette arttırışa devam etmeli. (34×9 krokiye bakınız) Omuz başı için her beş sırada bir örgü eksiltilir. Kol yerleri münasip eksiltmeler ile 14 santimetreye kadar iner. Önün diğer tarafı da tamamen bu şekilde örülür. Fakat örgü istikameti tersine olmalıdır.

Arka: Dört santim yukarıya doğru örülmeli. Sonra 3 santim ayni istikamette örgüye devam etmelidir. Bundan sonra bir sırada 2, ikinci bir sırada beş arttırmalı, daha sonra kol yerlerini 17 santim olacak şekilde örmelidir. Omuz başını 11 santim bırakmalı sonra yakayı çıkmağa başlamalıdır.

Kollar: önden başlamalı. Yükselirken daima birer örgü arttırmalıdır. Kol örgüsü 10 santimetreyi bulunçaya kadar bu arttışa devam edilir. (Krokiye bakınız) sonra düz örgü ile devam edersiniz.

Eğer örgü mikyasları size biraz karışık geliyorsa bluzun krokide santimleri gösterilen hakikî büyüklükte bir patronu nu yapar, ve bu patron üzerine örgünüzü tatbik edebilirsiniz.

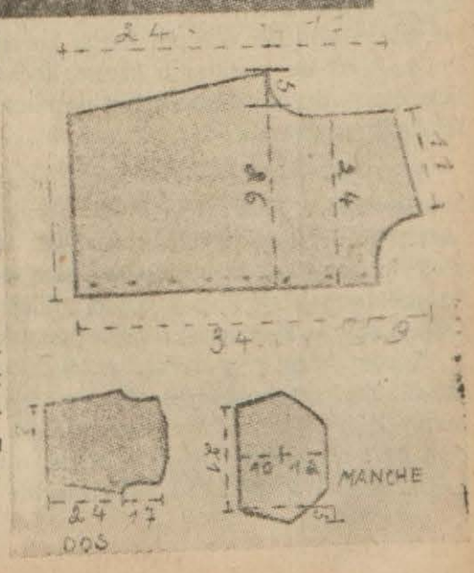

☛ *Devamı 15 incide*

GİZLİ PLAN

Yazan: Gerald Kelton —21— *Çeviren: F. K.*

Nasıl olduğunun onlar da farkına varmadan kendilerini birbirlerinin kollarında buldular.

— Güzel ama ne yapalım ki biz Montekarlodayız, kotra İskoçyada ve üstelik size göre biribirimize düşmanız!

Denize bakarak sustular. Genç kız mırıldandı:

— Hakkınız var. Ne yazık! bana senelerdenberi hasretini çektiğim bir hayat tarzını hatırlatmıştınız, sakin, temiz ve geniş bir yaşayış...

— Kotram çok küçüktür!

— Sizinle benim ve ihtiyar gemici için kâfi!

Denis irkildi ve dönerek Erikanın gözlerinin içine baktı. Hayır, bu güzel ağız yalan söylese bile gözlerin de yalan söylemesine imkân yoktu. Erika samimî idi. Bir an öyle bakıştılar. Sonra biraz şaşkın gözlerini çevirdiler. Denis söylendi:

— Çocukça şeyler konuşuyoruz!

— Öyle olmadığını siz de biliyorsunuz. Fakat ne yazık ki...

— Erika!...

Genç kız süratle bahsı değiştirdi:

— Denizde bir gezinti yapsak nasıl olur? bir motör kiralıyamaz mıyız?

Motör kiralamak kolay, fakat sahibini kendileriyle beraber gelmekten vazgeçirmek o nispette zor oldu. Denis diplomatlıkla bu işi halledince hemen tekneye atlayıp açıldılar.

Akdeniz sakin ve rengi hemen hemen turizm afişlerinde görüldüğü kadar maviydi. Motör orta süratle suları yararak ilerliyordu. Tekne alelâde bir kayıktı. Biraz gürültülü, fakat kuvvetlice motörü sonradan ilâve edilmişti.

Teknenin kıç tarafında, daracık yere sığışarak, yanyana oturmuşlardı. Konuşmuyorladı. Kolları birbirine belki lüzumundan fazla temas ediyordu. Bazan gözgöze geliyorlar, fakat derhal bakışlarını çeviriyorlardı.

Denis motörü evvelâ Marten burnu istikametinde sevketti.. Yarı yolda, biraz evvel bahsettikleri güzel yat bulunuyordu. Yaklaştıkları vakit, bu sefer yakından, bir kere daha yatı tetkik ettiler.

Denis alay etti:

— Yatın zengin sahibi şimdi kamarasında olmalıdır, dedi. Belki de öğle yemeği için hazırlanıyor ve hangi kravatı takacağını düşünüyor.

— Şimdi o adamın bahsini etmiyelim. Gezintimizin şiirini kaçırıyor.

— Böyle bir adam mevcut olsaydı belki, fakat hayatınıza karışmış ve ya karışmak üzere bulunmuş böyle bir adamın mevcut olmadığına inanıyorum.

— Mevcut, fakat biraz evvel size anlattığım şekilde değil.... Ah! Denis!-...

Nasıl olduğunun onlar da farkına varmadan kendilerini birbirlerinin kollarında buldular. Biran için bütün dünyayı unuttular ve nefesleri kesilinceye kadar süren bir öpücükle dudaklarını birleştirdiler.

İlk söz söyliyen Erika oldu:

— Acaba bizi yattan gördüler mi dersiniz?

— Ne çıkar? Bana göre mesele değil, fakat belki sizin canınızı sıkar.

— Evet Denis. Çok canımı sıkar. Ah! Denis ne fena kadınım!

— Hayır, siz bir meleksiniz!

— Hayır, maalesef! Yatın yakınından geçmemeyi tercih ederdim.

— Ben bilâkis yatı yakından iyice görmek istiyorum.

— Hayır, hayır! Rica ederim benim dediğimi yapınız.

— Peki. Arzunuz benim için bir emirdir! Açık denize doğru ilerliyelim. Akdeniz bizim olsun!

Motörün istikametini değiştirdi, Erika onun göğsüne yaslandı ve mırıldandı:

— Hayat böyle ne iyi!

— Evet, fakat değişmemeniz şartile...

— Değişmeme imkân var mı? Denis sevdiğime göre artık *Jason*'dan nefret edemem.

— Jason'dan nefret etmemek kâfi değil.

— Ne yapmalıyım? Seçip kabul ettiğim bir vazife var.

— Ben de sizi bütün hayatım için arkadaş olarak seçtim. İkisi beraber olamaz. Hangisini seçiyorsunuz sevgilim?

Cevap vermedi. Cevap vermesine lüzum da yoktu. İkisi cevabın ne olduğunu biliyorlardı.

— Fena bir ruyadan uyanır gibi oluyorum Denis. Hep böyle benim yanımda kalınız Denis, beni hiç bırakmayınız.

— O cihetten merak etme sevgilim.

— Ben yalnız sizin için korkuyorum.

— O cihetten merak etmene ise hiç lüzum yok. Ben yirmi beş senedir bir sürü tehlikeli işlerden yakamı kurtarmasını bilirdim. Hem o zaman hayatta yalnızdım. Şimdi ise iki misli ihtiyatkâr olacağım. Çünkü artık hayatta yalnız değilim.

— Nasıl bir tehlikeye maruz olduğunuzu bilmiyorsunuz. Sizinle bugün niçin buluştuğumuzu biliyor musunuz? Niçin ihtiyar ve zengin bir dosttan bahsettiğimi biliyor musunuz?

— Bilmiyorum ve bilmek te istemiyorum. Şu anda sizden başka hiç bir mevcudiyetle alâkadar olmak niyetinde değilim.

— Fakat bilmeniz lâzım. Bir hile bularak size yatı gezdirmek üzere emir aldım. Baron dün gece talimat verdi. Bugün Palm Biç'deki öğle yemeğinde ajanlardan biri ihtiyar âşık rolünü yapacak. Ben de bir fırsatını bularak hep beraber yatı gezmeyi teklif edeceğim. Ah! Denis, Baron size fenalık yapmak istiyor. Korkuyorum.

Denis mırıldandı:

— Fikir fena değil. Belki de tuzağa kolaylıkla düşecektim. Güzel buluşu için dostum Her fon Störhayma bir aferin! Fakat ben yata gittikten sonra ne olacaktı? Onu merak ediyorum.

— Hem de sizi oraya ben götürecektim. Aman yarebbi!

—Bir saattenberi hayatımız değişti Erika... Mazi için, mazide yaptığımız veya yapmak istediklerimiz için kendimizi üzmekte mâna yok.

— Bana elân itimat ediyor musunuz Denis? Söylediklerime rağmen itimadınız sarsılmadı mı? "Kadınlara güven olmaz,, derler halbuki..

— Ben kadınlara güvenmiyorum, yalnız Erikaya güveniyorum. Arada fark var.

Yatı geride, epey uzakta bırakmışlardı. Erika mesuttu, çocuk gibi seviniyordu. En tehlikeli anlarda bile kendinden emin, sakin kalmasını bilen bu adamı kollarında sıkarak şarkı söylemek, onunla beraber dünyanın bir ucuna gitmek, diğer insanları, onların entrikalarını, hırslarını ve kinlerini geride bırakmak istiyordu. Hayatında ilk defa olarak hürriyetin ne olduğunu hissediyordu. Siyasî mücadeleler, kin, memleketinin bütün dünyaya hâkim olması arzuları artık onun için maziye ait duygulardı. İstikbal sadece kendisinden ve sevdiği adamdan ibaretti. Milletlere, şehirlere, siyasî ihtiraslara sırtlarını çevirmişlerdi: bunlar şimdi ehemmiyetsiz şeylerdi; önlerinde bir kristal gibi saf ve parlak istikbal açılmıştı; meçhul, hudutsuz, fakat fevkalâde güzel olacağına inandıkları bir istikbal.... Dinî hisleri olmıyan Erika o dakikada Allaha inandı.

(Devamı var)

BİR MAHPUSUN HATIRALARI

Yazan: M. S.

Ölüm cezası hangi sebeplerle on beş seneye çevrilmişti ?

— 45 —

Adı Hasandı. Öyle uysal, halim, sakin, öyle soluk almaktan bile korkar bir hali, bir tavrı vardı ki, bu adamın boynunu ipten kurtarmış, on beşlik bir katil olduğuna inanmak pek güçtü.

O cezaların en ağırına müstahak bir cinayet işlemişti: Kardeşini öldürmüştü.. Buna rağmen ölüm cezasından kurtulmuştu.

Nasıl oldu bu iş?.

Ölüm cezası hangi sebeplerle on beş yıla çevrilmişti?.

Ortada cinayetin plânlı bir surette yapıldığına dair deliller bulunmaması, şahitlerin bu hususta kat'î bir şey söylemeyişleri onu idamdan kurtarmış, vicdan kanaatinden on beşi yemişti.

İçeri ilk düştüğü gün, üstü başı perişan, sefil bir haldeydi. Bir çok yerinden yamalanmış pantalonu liyme liyme sırtındaki ceket parça parça olmuştu. "yalın ayak, başı kabak,, bir haldeydi.

Babası paralı, zengince bir adam olduğu halde, kardeşini öldüren bu hayırsız ve uğursuz evlâda bakmıyor, bir metelik bile yollamıyordu .

Üstte, başta ve ayakta olmadığı gibi, yatacak bir şiltesi, hattâ üstüne kıvrılacak bir postu bile yoktu. Yorgan, örtü, battaniye nasıl, ne biçim şeylerdi, içeri düştüğü gündenberi bunların şekillerini bile unutmuştu.

ADEMBABA KOĞUŞU

Hasan, pis, yırtık pırtık elbisesi içinde, sefaletin bir timsali haline gelmişti. Bunun için onu ne (karantine) ya koymuşlar, ne kovuşlardan birine vermişler, doğrudan doğruya (Adem baba) kovuşuna atmışlardı.

Niçin bu adı takmışlardı buraya?

Nasıl bir yerdi (Adem baba) kovuşu?

Anlatayım:

Eski, epeyce eski yıllarda, bulunduğu kovuşlarda serkeşlikler yapan, dahilî inzibatı bozan, Adem adında bir mahbusu buraya koymuşlar.. Bu mahpus, Hazreti Adem gibi, yaz kış yarı çıplak gezer, soğuktan müteessir olmaz, açlıktan şikâyet etmez, günlerini neşe içinde geçirirmiş....

Bundan sonra âdet olmuş, hapishaneye donsuz, gömleksiz, yarı çıplak bir mahkûm geldiği zaman, başka kovuşlara vermezler, hemen buraya atarlarmış...

Kovuşta oturanların hepsi de yarı çıplak oldukları için, Hazreti Ademin çıplaklığından kinaye olarak buraya şu ad takılmış:

Adem baba kovuşu!..

KEDİ KEBABI!

Yıllardan yıllara, mahpuslardan mahpuslara intikal edip gelen rivayetlere göre, Adem baba, zorlu kış günlerinde kedileri keser, kebap yapar, karnını doyururmuş.

Çıplaklar kovuşu, Adem babanın ölümünden sonra da adını muhafaza ve zamanımıza kadar intikal etmiştir. Bugün umumî hapishanede bu isimde bir kovuş vardır. Fakat yakında yıkılacak olan umumî hapishane ile beraber, bu isim de tarihe karışacaktır.

Adem baba kovuşu hapishanenin en alt katındadır. Benim içerde bulunduğum yıllarda buradan ayakları kırılmış tahta kerevetler vardı. Kerevetlerin aralıkları, budak yerleri, yarıkları yaz kış tahta kurularile doluydu. Hem ne tahta kuruları?... Tıkız mı tıkız!.. Her biri Selânik fasulyesi büyüklüğündeydi. Hele fareler, mübalâğasız söylüyorum, toraman kedilerden daha büyüktü. Gece gündüz meydanda dolaşırlar, çıplakların yanlarına kadar sokulurlar, onların nafakalarından kendilerine de hisse çıkarmağa çalışırlardı.

Pencerelerinde cam yoktu. Buranın sakinleri, şilteleri, ot minderleri falan olmadığı için, kerevetlere uzanırlar, gazeteleri yorgan diye kullanırlardı. Çok soğuk gecelerde de, ikişer ikişer, birbirlerine sarılıp yatarlardı.

Hasan, (Adem baba) da bu halde bir ay kadar, belki de daha fazla kaldı. Sonra bilmem nasıl oldu, bir gün onu aramızda gördüm. Üstü başı temiz, düzenli idi. Bulunduğum kovuşta dam ağasının, şunun bunun işlerini görüyor, çaylarını pişiriyor, çamaşırlarını yıkıyor, yataklarını serip kaldırıyordu.

Galiba, dam ağası, sokulgan, sessiz, iş görmeğe hazır halini görmüş, acımış, yanına almış, kıyafetine çeki düzen vererek, sefalet ve mihnetten kurtarmıştı.

Hasan, kovuş işlerine bakmağa başladıktan sonra yaptığı cinayet etrafında her kafadan bir ses çıkmağa başladı. Herkes bir fikir söylüyordu. Ve nihayet bütün fikirler bir noktada toplanıyordu:.

— Kardeşini kazara değil, bile bile öldürdü. Bir miras ortağından kurtulmak için...

(Devamı var)

HABERİN EDEBİ ROMANI

2 Yeni GELİNİN Hatıraları

YAZAN: ONORE DO BALZAK

Çeviren: Nurullah ATAÇ

— 39 —

Filosofların veya vazii kanunların yanlışlarını çıkarmağa kalkacak değilim, biribirlerinin kusurlarını kendileri daha iyi bulurlar; fakat, kardeşçiğim, nikâhın feshine cevaz vermemekle, nikâhı herkes için bir ve aman bilmez bir düstura bağlamakla her izdivacı, diğerlerine kat'iyyen benzemez bir hale getirdiler; ferdler biribirinden nekada aykırı ise izdivaclar da o kadar ayrıdır; herbirinin kendine mahsus dahilî kanunları vardır. Karı ile kocanın daima başbaşa yaşadıkları bir köydeki izdivacın dahilî kanunları, hayatın her gün bin bir eğlence ile değiştiği bir şehirde kurulan ailenin kanunları bir olamaz; Paris'de hayat bir sel gibi akar, taşrada o kadar hareket yoktur, o halde Paris'deki aile ile bir taşra şehrindeki aile bir olur mu?

İzdivacın dahilî şartları bir şehirden öteki şehre bu kadar değişirse muhtelif insan mizaclarının tesiri nekadar büyük olur, bir düşün. Bir dâhinin karısı kocasına tâbi olup yaşıyabilir; halbuki bir budalanın karısı, kocasından akıllı olduğunu hissederse, derhal dizginleri eline almalıdır, yoksa en büyük felâketlere uğrar.

Belki de düşünce ve akıl insanı nihayet, ahlâk fesadı denen hale sevkeder. Bizim için ahlâk bozukluğu, hislere hesab karıştırmak değil midir? ihtiras ancak irade haricinde olmak şartiyle, her türlü hodgâmlığın önüne geçen ânî ve ulvî hamleleri göstermek şartiyle güzeldir; düşünmeğe, akıl yürütmeğe kalkan ihtiras bozulmuş, mahiyetine fesad karışmış demektir.

Kardeşçiğim, riya derken susmak cesaretini gösteren kadının **sükûtu kastolunuyorsa**, riya ve kin istikbali hesaba katmak **zarureti** kastolunuyorsa ergeç sen de: "Evet, bir kadın için riya **da korsa** kadar lüzumlu bir şeydir,, diyeceksin. Her evli kadın, **ekseriya** tabiat kanunlarına bir türlü uymıyan içtimaî kanunları kendi zararına olarak öğrenir. Biz yaşta kocaya varılınca on iki tane kadar çocuk doğurmak kabildir; fakat buna rıza gösterirsek on iki cinayet işlemiş, on iki felâkete meydan vermiş oluruz. Birtakım sevimli mahlûkları sefalete ve yeise teslim etmiş olmaz mıyız? halbuki iki çocuk doğurmak, iki saadet, iki nimet, bugünkü kanunların ve âdetlerin, ahengine uyabilecek iki varlığa can vermek demektir.

Tabiatın kanunlarıyla insanların kurdukları kanunlar biribirine düşmandır ve biz onların çarpıştıkları saha oluyoruz. Kurduğu ailenin kendi kendini yeyip mahvetmemesine çabalıyan bir kadının gösterdiği akıllılığa ahlâk fesadı diyebilir misin? hesabın bini de, biri de gönülde her şeyi harab etmeğe yeter. Siz de, sizi taparcasına seven adamın bahtiyar ve mağrur karısı olduğunuz zaman bu feci hesaba katlanacaksınız, benim güzel baronn (1) dö Makumer'ciğim; yahud ki o üstün adam sizi bu mecburiyetten **kurtaracak, yani o hesabı kendisi** yapacak.

Görüyorsun ki, sevgili çılgın kardeşçiğim, medenî kanunu, karı koca aşkı bakımından tetkik ettik. Sen de öğrenip anlıyacaksın biz, evlerimizdeki saadeti devam ettirmek için başvuracağımız çareler yüzünden ancak kendi kendimize ve Allahımıza karşı mes'ul olabiliriz; o gayeyi temin edebilen hesab da evlerimize matemi, kavgayı veya dirliksizliği sokabilecek olan düşüncesiz aşktan elbette hayırlıdır.

Ben, zevcenin ve aile annesinin vazifelerini yüreğim sızlıya sızlıya öğrendim. Evet, sevgili meleğim, vazifelerimizi ifa etmekle birer asîl insan oluruz, fakat bunun için birtakım ulvî yalanlara katlanmamız lâzımdır. Lui'nin beni birden değil de her gün biraz daha fazla tanımasını istediğim için beni riyakârlıkla ittiham ediyorsun; fakat karı ile koca arasındaki dirliksizliklerin asıl sebebi, biribirlerini pek yakından tanımaları değil midir? ben onu, kendi saadetini düşündüğüm için, zihni benimle meşgul olmasın diye çok şeylerle uğraştırmak istiyorum; halbuki ihtirasın hesabı böyle değildir.

Şefkat tükenmez ama aşkın sonu gelir: aşkı bütün bir hayata münasib bir surette taksim etmek namuslu bir zevce için gerçekten büyük, şerefli bir iş değil midir? beni nefrete şayan bulmanı da göze alarak söyliyeyim ki fikirlerimde ısrar ediyorum ve bunun için kendimi büyük ve âlicenab bir insan sayıyorum. Fazilet, tecellileri muhite göre değişen bir esastır: Provans'ta, İstanbul'da, Londra'da, Paris'de faziletin tezahürleri biribirine benzemez ama yine de fazilet olmaktan çıkmaz. Her insan hayatının örgüsünde, biribirine hiç uymaz şekiller bulunur ama bunlar, biraz uzak bakılınca, hep bir örnekmiş gibi gözükür.

(Devamı var)

(1) Bir baron'un karısı demek olan baronne kelimesini, müzekkerinden ayırmak için iki "n" ile yazmağı münasib gördüm.

Türk askeri, karada olduğu gibi denizde de çakı gibi..

Vazifesini tam bir muvaffakiyetle başaracak Türk deniz silâhlanmasının makul haddi ne olabilir?

Yazan: Sadık Duman

Deniz harp vasıtalarımızı arttırmağa karar verdiğimiz bu günlerde, deniz harb kadromuzun subay ve personel bakımından göze vuran zenginliği karşısında gurur duyuyoruz

Deniz harp kuvvetlerimizi arttırmağa karar vermiş bulunuyoruz. Muammer Erişin, Londrada imzaladığı malî anlaşma, deniz silâhlanmamıza, mevcut bütçeden fazla olarak, "6" milyon sterling (*) tahsis etmemize imkân veriyor.

Dünyanın her tarafında kara ve hava silâhlanmasına müvazi bir de deniz silâhlanması başladığı bir devirde, millî müdafaa kuvvetlerine azamî dikkat sarfeden hükûmetimizin bu ciheti unutması nasıl kabil olabilirdi?.

Cumhuriyet hükûmetinin deniz harp kuvvetlerine her zaman lâyık olduğu ehemmiyeti vermiş olduğunu kabul etmek lâzımdır. Eğer harp gemilerimiz, sayı bakımından, şu ana kadar deniz hudutlarımızın asgarî ihtiyacı ile mütenasip bir dereceye yükselmemiş gibi bir zan uyandırıyorsa bunu, alâkadar bulunduğumuz denizlerde sulhün ebedî surette bozulmıyacağına dair bir zamanlar, her tarafta tahassül etmiş umumi kanaate uygun hareket etmek gibi bir dürüstlüğe ve sulh dostluğumuza atfetmelidir. Bununla beraber hükûmetimiz, deniz harp vasıtalarını aslâ paslandırmamış, çakı gibi bir filo yaratmış, bilhassa, talim ve terbiye bakımından fevkalâde mühim bir deniz harp kadrosu meydana getirmiştir.

Deniz harp vasıtalarımızı arttırmağa karar verdiğimiz bugünlerde, deniz harp kadromuzun subay ve personel bakımından göze vuran zenginliği mem lekete gurur verebilir.

Gemi yapmak için para ve zaman bulmak lâzımdır. Fakat gemiyi fay dalı bir tarzda kullanacak eleman ye. tiştirmek için para kâfi değildir. Az zamanda bu işi başarmak, ha deyince iki, üç kruvazör, sekiz on destroyer ve on beş yirmi denizaltı donatacak personel bulmak mümkün değildir.

Demek oluyor ki deniz silâhlanması bir materiyel meselesi olduğu kadar (belki daha ziyade, muhakkak ki daha ziyade) bir personel işi, bir kadro işidir.

Bu işi büyük bir dirayetle ve bir an ihmal etmiyerek başarmış bulunduğu için, "esasen Cumhuriyet hükûmeti, azamî, deniz silâhlanması programının yarısını çoktan tahakkuk etirmiş bulunmaktadır., da denilebilir.

Acaba, İngiliz deniz inşaat tezgâhla. rında açılan 6 milyon sterlinglik krediden ne tarzda istifade edeceğiz?.

Bunun etrafında henüz resmî ve yarı resmî bir malûmat elde etmiş bulun - muyoruzu. Yalnız biliyoruz ki devlet, ticaret gemilerimizi olduğu gibi harp gemilerimizi de kendi tezgâhlarımızda yaptırmak ve bu sahada daima kendi zekâmızla işçiliğimize güvenmek hedefini gütmektedir. Acaba bu kredinin bir kısmı millî deniz inşaat tezgâhları, tersane ve havuzlar için mi kullanılacaktır? Bu cihet kestirilemez. Fakat hükûmetin bu sahaya elli milyon lira tahsis edeceğine ve tezgâhların tedricen yapılacağına dair ötedenberi dönen rivayetler, İngiltereden alınan kredinin bu yolda kullanılmıyeceğini, belki de memleketimize getirilmeğe başlanacağını söylemeğe müsaittir.

Bu takdirde, bazı maddelerinin 1937 deniz salnamelerine aksettiğini gördüğümüz programı hatırlamak ve üzerinde konuşmak doğru olacaktır.

1937 salnamelerinde, sekizer bin tonluk iki kruvazörle beheri 1250 tonluk dört destroyer, dört deniz altı ve dört mayın gemisi yapmağa karar verdiğimiz yazılı idi. Bunlardan iki denizaltı şu anda İstanbulda tezgâhtadır. Diğer ikisi de Almanyada yapılıyor.

Eğer genç bir deniz mühendisimizin yaptığı mayın gemisini hesaba katarsak bu program mucibince daha üç mayın gemisi, dört destroyer ve iki kruvazör yaptıracağımızı kabul etmek lâzım ki bu inşaatın tutarı da aşağı yukarı otuz milyonu aşar. Hele gemilerin silâhlanması, cephaneleri ve yedek cephaneleri hesaba katılacak olursa bir hayli aşar.

Bu az bir şey değildir. 1937 salnamelerindeki program yapılınca elimizde muharebe kabiliyetleri yüksek gemilerden mürekkep şöyle bir deniz kuvveti bulunacak:

Üçer bin tonluk Yavuz

Sekizer bin tonluk iki kruvazör,

8 destroyer,

9 denizaltı,

3 hücum botu..

Şu gemilerden mürekkep bir de yedek filo:

Hamidiye, Mecidiye, Berkisatvet, Peykişevket, Basra, Samsun, Taşoz.

Ayrıca, beş adet mayın döken gemi ile 3 adet mayın tarayıcı gemi.

Bu kuvvete, müttefikimiz Yunanistanın gemilerini de katacak olursak ilk ağızda Egede hatırı sayılır yeni bir donanma tahaşşüdü ile karşılaşılmış olur.

Akdenizin şarkında sulhün ve intizamın şuurlu, devamlı bir bekçisi olmak azminde bulunan bizim gibi kıyısı çok bir devlet için bu kadar gemi azdır bile. Bu gemileri yaptırmakla bizim "fevkalâde bir deniz silâhlanması, ,arifesinde bulunduğumuz iddia edilemez.

Genç Mısırın bile iki hafif kruvazör, iki denizaltı, iki destroyer ve iki mayın gemisi birden sipariş ettiği bir devirde bizim deniz silâhlanmasında ne mütevazı bir halimiz olduğu anlaşılır.

Acaba hiç kimsenin yanlış tevil etmesine meydan bırakmadan, her hangi bir müdafaa zarureti karşısında vazifesini tam bir muvaffakıyetle başaracak bir Türk donanmasının makul haddi ne olabilir?.

Aklımıza şöyle bir kadro geliyor:

2 Birinci saf kruvazörü,

2 tane 10 bin tonluk cep gemisi,

4 tane 8 bin tonluk kruvazör.
4 tane 5 . 6 bin tonluk kruvazör,
24 açık deniz torpidosu,
40 tane küçüklü büyüklü denizaltı,
40 tane sinek gemi.

Bir kısmı denizaltı olmak üzere bir düzüne mayın gemisi...

Böyle bir donanmanın baş edemiyeceği hiç bir tecavüz yoktur.

Demek oluyor ki elimizde Yavuz olduğuna göre ona bir eş yaptıracağız . Ayrıca onar bin tonluk 2 gemi ve sekiz bin tonluk iki kruvazör ısmarlamak üzere olduğumuza göre bu modelde iki tane daha yaptıracağız. 1937 programı realize edilince 8 destroyere sahip olacağımıza göre, daha 16 destroyer, dört orta kruvazör, 30 denizaltı ve 37 sinek gemi ile 8 mayın gemisi katacağız.

Bunun için aşağı yukarı iki yüz milyon Türk lirası sarfetmek lâzım.

Böyle bir programı beş yılda başarsak her yıl kırk milyon, on yılda başarsak her yıl 20 milyon vermemiz icap edecek. Takriben her ay bir milyon yedi yüz bin lira.

Harp gemilerinin, hiç bir memlekette yirmi yıldan önce kadro harici edilmedikleri düşünülecek olursa bu parayı kimse çok görmez.

Sadık DUMAN

(*) Takriben 40 milyon Türk lirası.

Görüşler:

"Tatlı günlerinde ateşini söndüremiyen gençlik,,

Yazan: Dr. R. ADASAL

Baştarafı 5 incide

tecessüs ve arzusu uyanmıştı. Çocukluğumda Robenson Krozoe macerasını, Jül Vernin seyahat romanlarını okuduğum zaman tabiatteki bütün buluşları küçücük bir insan kafasının nasıl yaratabildiğini düşünür ve tatlı hayallere kapılırdım.

Halbuki gece ilerledikçe ancak mehtap sızıntılarının pek hafif aydınlatabildiği bu loş ve heybetli korunun bir köşesinde canlı bir âlem, küçük bir insan cemiyeti ile karşılaşınca bütün hayallerin birer hakikatin ifadesi olabildiklerini bir daha gördüm ve bir an içinde sade hayalleriyle yaşayan bir çocuk hayatına döndüm.

Muhtelif mesleklerde alın teriyle ekmeklerini kazanan dört gürbüz delikanlı yüksek ve gün görmüş ağaçların hariminde iki günlük bir arkadaşlık kampı kurmuşlardı. Etrafta gördüğümüz elektrikli portatif çadır ve yemek kapları, bir an bile söndürülmiyen ateş gibi bütün şeyler, bu gençlerin hislerinde ve işlerinde tam bir iştirak ile zevki selimin hâkim olduğuna şahadet ediyordu.

Yemekleri; yumurta, taze yoğurt, meyva ve esmer köy ekmeğinden ibaretti. Bu açık tabiat kâşanesinde zaman mefhumunu sade güneşin batışı ve doğuşu ifade edebilirdi.

Fakat bir gramofon sandığını boşaltmak suretiyle pratik zekâlarının şahane bir eseri olarak meydana getirmiş oldukları portatif radyolarını dünyanın bütün mesafelerine ve mekânlarına bağlıyordu.

Civar pansiyonlardan bizim gibi merak saikasiyle ve yahut ta gündüzden davet edilerek buraya koşan bir kaç genç kız ve erkek ile genişliyen ocağın ateşi mütemadiyen kuru dallarla besleniyor ve eşeleniyordu.

Yumurta kabuklarından kadehlerle bize ikram ettikleri mandalina likörünü içer ve radyonun çaldığı Çardaşı ilâhî bir vecd içinde dinlerken, bu coşkun ateş karşısında eski Romanın tarihî Vestasını ve Vestal ismini alan ateş eşeleyici güzel bâkirelerini hatırladım. Hayvanî hırsların, şehvani arzuların ve lüks ihtiyaçların birden silinerek yalnız tabiat aşkının kalbleri tutuşturduğu bu unutulmaz orman köşesindeki bütün bu olgun kafalı ve duygulu gençlere "Ateşi sönmiyen gençlik,, adlı bir yazı yazmayı vaad etmiştim. Bu Romanesin canlı hayat tablosunu kuvvetli fırçasiyle ve yahut ta kudretli kalemile tasvir edebilen bir san'atkâr olamadığıma müteessifim.

Duyabildiğimi ifade edemedimse bile, hiç olmazsa bir tesadüf eseri olarak güzel İstanbulun bütün iradeli vatandaşlara açık olan geniş tabiat köşelerinden ancak birinde gördüklerimi aynen nakledebilmekle gene bahtiyarım. Yalnız bu müşahede yaz tatillerimizi tam bir sıhhat ve neş'e içinde ve çok ucuz olarak nasıl geçirebileceğimi göstermeğe kâfi gelmez mi?.

Dr. Rasim ADASAL

İspanyol tayyareleri

Baştarafı 1 incide

dükleri böyle bir hareketi önlemek için çalışmayı kararlaştırmışlardır.

İtalyan gazetelerinin itirafları

Roma, 24 (A. A.) — İtalyan gazetelerinin İspanyadaki hususî muhabirleri İtalyan tayyarelerinin şark cephesindeki geniş faaliyetini kayda devam ediyorlar. Hususî muhabirlerin yazdıklarına göre, garnizonları Balearda bulunan lejyoner İtalyan filoları, hükûmetçi İspanya kuvvetlerine karşı harekette bulunarak son üç hafta içinde asgarî altı hükûmetçi gemiyi batırmışlardır.

La Tribuna gazetesi muhabirinin yazdığına göre, 66 İtalyan lejyoner tayyaresi, general Valinonun Rio Mijares mıntakasındaki hareketine müessir surette yardım etmişlerdir.

İngiliz ticaret gemileri silâhlanacak

Londra, 24 (A. A.) — Avam kamarasında dün cereyan eden müzakerelerden sonra mebusların intihabı, nasyonalistler tarafından İngiliz gemilerine karşı yapılan hücumlara karşı hükûmetin şimdiye kadar aldığı tamamiyle menfi hattı hareketine devam edemiyeceği merkezindedir.

Bu sabah avam kamarası koridorlarında söylendiğine göre, kabine, hattı hareketini az çok değiştirmek mecburiyetini hissetmiştir.

Netekim bu sebebden dolayıdır ki Burgos nezdinde yeni bir teşebbüs yapıldığı ve Dokgsona derhal Londraya gelerek vaziyeti hakkında şahsan malûmat vermesi hakkında emir gönderildiği bildirilmiştir.

Yine ayni sebebden dolayı malların tahliyesi esnasında İngiliz gemilerinin emniyetini temin maksadile iki İspanyol hükûmeti ile halen yapılmakta olan görüşmeler hakkında da malûmat verilmiştir. Nihayet kumpanyalara, hükûmetin müzahereti olmamakla beraber, kendi paraları ile kendi gemilerini teslih etmek hakkı ita olunmuştur.

Bombalanan ingiliz gemileri

Londra, 24 (A. A.) — Franko tayyareleri tarafından bombardıman edilmiş olan İngiliz Stanvel ve Stanhop vapurlarının kaptanları avam kamarasında başvekil Çemberlayn tarafından kabul edildikten sonra gazetecilere yaptıkları beyanatta, vapurlarına taarruz eden tayyarelerin adedi, tarihleri ve hangi şartlar altında yapıldığı hakkında başvekilin muhtelif suallerine cevab verdiklerini söylemişlerdir. Kaptanlar diğer birçok parlâmento azasile de görüşeceklerdir.

Stanhope, Barselonada ve Valensiyada da 8 taarruza uğramıştır. Halbuki geminin güvertesine İngiliz bayrağı resmedilmişti.

İspanyaya sevkedilen Faslılar

Tanca, 25 (A. A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

İyi bir kaynaktan alınan haberlerde Septe limanında yeniden İspanyaya gönderilmek üzere vapurlara irkâb edilmekte bulunan yerliler arasında herhangi bir karışıklık zuhur ettiği kaydedilmemektedir.

Ayni haberlere göre Septeden10 bin Faslının İspanyaya sevkedildiğine ve Franko cephesinden çekilecek olan Almanlarla İtalyanların yerine ikame edilmek üzere 50.000 Faslıdan mürekkeb bir ihtiyat kuvvetinin teşkil olunduğuna dair hiçbir malûmat yoktur.

Fransada bir casus şebekesi yakalandı

Yüz casusun isimleri tespit edildi ve evrakı ele geçti

"Deyli Herald,, gazetesinin Paris muhabiri bildiriyor:

Biarritz'de yapılan sıkı bir takibattan sonra, Fransada; Franko, belki de Almanya ve İtalya hesabına çalışan 100 kadar casus tesbit edilmiştir.

Bunların başında İspanyol Marki de Revalso bulunmaktadır. Marki, iki arkadaşı ile beraber, Bordo askerî hapisanesine kapatılmıştır.

Casusların çok mühim evrakı bulunmuş ve bunlar tahkikatla meşgul olan 18 inci askerî alay kumandanı emrine verilmiştir.

Polis hafiyeleri kendisini tevkif ettikleri esnada Marki bir otelden çıkmaktaydı. Bu sırada elinde, kapamağa çalıştığı bir evrak çantası vardı. Polisler kendisini tuttuktan sonra çantayı derhal elinden almışlardır. Çantada casusluk teşkilâtının bütün evrakı bulunmuştur.

Bunlar arasında teşkilâtın Fransadaki adamlarının isimleri ve aldıkları paraları gösteren kâğıt vardır.

Hatayda siyasî partiler feshedildi

Baştarafı 1 incide

bu telgrafını bu sabah konsey âzalarına tebliğ etmiştir.

Paris, 24 — Paris radyosu bu akşam Hatay meselesi etrafında şu malûmatı vermiştir: Cenevreden gelen son haberler Milletler Cemiyeti komisyonu ile Türkler arasındaki ihtilâfların halledildiğini bildirmektedir. Milletler cemiyeti umumî kâtipliği, bu günkü vaziyet karşısında Hataya gönderilen komisyonun hiçbir lüzumu kalmadığma kanaat getirerek vazifesine nihayet vermiştir.

Fransız hariciye nazırı ile Türkiye elçisi arasında Pariste müzakerelere devam edilmektedir. Müzakerelerin bir anlaşmayla neticelenmekte olduğu söyleniyor, hariciye nazırı Bone eylûl ayında Ankarayı iadeten ziyaret ettiği zaman Atatürk tarafından da kabul edilecektir.

Askerlerimiz Hataya girmek üzere

Antakya, 24 — Salâhiyettar mahafil Türk - Fransız askerî konuşmalarının çok müsait bir vaziyete girmiş olduğunu ve bu günlerde kat'î bir anlaşmaya varılacağını söylemektedirler. Bu suretle Türk askerinin bu günlerde Hatayda asayişi temin vazifesini yapmaya başlaması kuvvetle muhtemel görülmektedir. Fesad ve tahrik yüzünden duran kayıt işinin de yeniden yapılması lâzımgelmektedir.

Bir köyde çarpışmalar

İskenderun, 24 (A.A.) — Ceyid köyünde isdar edilmiş bir müzekkere ile birisini tevkif eylemek isteyen jandarmalar ile köy halkı arasında şiddetli bir çarpışma olmuştur. Taşla ve silâhla hücuma uğrayan jandarmalar silâh istimaline mecbur kalmış ve iki mütecaviz ölmüştür. Jandarmalardan iki kişi yaralıdır.

Payasta bahriyelilerimiz hararetle karşılandı

Payas, 24 — Hamidiyenin buraya gelmesi emsalsiz tezahürata vesile olmuştur. Kız ve erkek bütün mektep talebeleri Hamidiyeyi ziyaret etmişler ve bahriyelilere Hatay çiçeklerinden yapılmış buketler hediye etmişlerdir. Bütün kızlar, başlarına, üzerlerinde "Hamidiye" yazılı bahriye şapkaları giymektedirler. Bahriyeliler de Hataylıları sevinçle karşılamışlardır.

Kalpsiz Garo

Berut, 24 — Parise giden eski Hatay delegesi Garo şu beyanatta bulunmuştur:

"— Pariste hariciye nezaretiyle temasta bulunacağım. Kalbime çok yakın addettiğim bir davayı terkediyorum. Maamafih hariciye nezaretinde Hatay işine yardım edeceğimi ümid ediyorum.,,

Fransada zehir kaçakçılığı

Baştarafı 1 incide

İstanbullu bir Türk ? tür. Sekiz ay kadar evvel Vergte Monsio şatosunu 200 bin Franga satın almış olan bu adam orada karısiyle beraber şaşaalı bir hayat sürmekteydi.

Polisler şifreli bir çok mektup ele geçirmişlerdir. Türk? ve karısı istintak hâkimliğine teslim edilmek üzere Parise götürülmüşlerdir. „

İstanbullu ve Türk tabiiyetinde olduğu yazılan bu dö Toledo kimdir?.

İstanbulda dö Toledo isimli bir çok yahudi ailesi vardır. Fakat bunlar arasında telefon rehberinde ismi bulunanların hepsi, Fransada bu isimde bir akrabaları bulunmadığını söylemektedirler.

Dr. Stoyadinoviç'in Başvekâlette üçüncü yılı

Belgrad, 24 (A.A.) — Stoyadinoviç hükûmetinin üçüncü yıldönümü bugün Yugoslavyanın her tarafında mutantan surette tes'it edilmiştir. Çok büyük millî gayretler sarfedilmiş olan bu üç sene zarfında Yugoslavya büyük terakkiler tahakkuk ettirmiş ve mill faaliyetin her sahasında devamlı neticeler elde etmiştir.

Marmarada boş sandal bulundu

Baştarafı 1 incide

önlerinde ve rıhtımda bağlı olan İzmir vapurunun yanına doğru devrilmiş vaziyette bu sabah bulunmuştur. Bu sandalda numara olmadıktan başka nereye ait olduğuna dair de bir işaret yoktur. Ters yüzüne kapanmış olan sandal çevrildiği vakit içinde hazırlanmış bir palamut dolması bulunmuştur.

Palamut kayığın tahtaları arasına sıkışmış ve denize düşmemiştir. Bundan, gece eğlentiye çıkan birkaç kişinin bir kazaya uğradıkları anlaşılmaktadır. Polis derhal ehemmiyetle tahkikata başlamıştır. Sandal rıhtıma çıkarılmıştır. Rengi açık gridir.

Birkaç kişinin yiyebileceği büyüklükte bir palamut dolmasının bulunması sandaldakilerin kalabalık olduğunu göstermektedir. Kazanın limanda vukubulması muhtemel olduğu gibi başka bir tarafta olup sandalın sularla rıhtım önlerine kadar sürüklenmiş bulunması da gözönünde tutularak tahkikat yapılmaktadır.

12 sene evvel ölen Valantino Bugün bir Amerikalıyı zengin ediyor!

Rudolf Valantino bundan on iki sene evvel olduğu gibi, bugün de bütün Amerikayı tekrar peşinden sürüklemektedir ve belki bu yeni aşk dalgası yakında Avrupaya da gelecek.

Öleli on iki sene olan bu "dünyanın çok sevilmiş erkeği,, bugün beyaz perdede tekrar hayalini göstermeğe başlamıştır. Amerikada herkes yazlığa çekilip bütün sinemalar hemen hemen tamamile kapandığı halde, Rudolf Valantinonun eski filmlerini gösteren sinemalar sabahtan akşama kadar dolup boşalmaktadır.

"Şeyh,, ve "Şeyhin oğlu,, filmleri hergün muhtelif şehirlerde, binlerce kişi tarafından seyredilmektedir. Bu seyircilerin çoğunu kadınlar teşkil ediyor.

Rudolf Valantinoyu tekrar canlandırmayı düşünen Emil Yansen isminde bir adamdır. Geçen sene, artistin otuz eski filmini 150 dolara alan bu adam, bugün film başına 50.000 dolar kazanmaktadır..

Dr. İrfan Kayra

Röntken Mütehassısı

Hergün öğleden sonra saat 3 ten 7 ye kadar Belediye, Binbirdirek Nuriconker sokakta Aslaner apartıman No. 8-10

İngilterede büyük bir tarihî eser

3000 Sene evvele ait bir mabet

Hafriyatta çalışan ameleler, asırlarca evvel yaşamış dedelerinin iskeletlerini kendi ellerile çıkarıyorlar

İngilterede, tarihten önceki devirlere ait büyük bir mâbed yer altından çıkarılmakta ve eski haline konulmaya çalışılmaktadır.

Bu suretle meydana konulacak olan tarihî eser Pompei harabeleri ve Mısırdaki Luksor mâbedi gibi, mazinin en büyük âbidelerinden biri olacaktır.

Yerin altından çıkarılmakta olan mâbet harabeleri Marlborg'dan dört mil uzakta Averbaridedir. Burada büyük bir tarihî eser bulunduğu bundan beş sene evvel farkedilmiş ve yer kazılmaya başlanmıştır. Arazi kazıldıkça, biribirinden gayet uzakta bir takım taşlara ve kırık sütunlara rastgelinmiştir.

Bugün, mâbedin 300 sütundan müteşekkil ve çevresi 1500 metre kadar geniş bir daire teşkil ettiği anlaşılmıştır. Bu çevreyi teşkil eden bütün taşların çıkarılması için arazi kazılmaya başlanmıştır.

Bugün, beş sene uğraştıktan sonra çıkarılan taşlarla mâbedin bir kısmını aslındaki gibi tekrar teşkil etmek mümkün olmuştur.

Mâbedin tarihi bundan 3000 sene evvel olarak tesbit edilmiştir.. Bu itibarla mâbed, o zaman dünyanın en büyük binalarından biri imiş ve orası herhalde o devirdeki insanların kâbesi veya kudusü sayılıyormuş...

Averbaride mâbed harabelerine ilk rastgelindiği azman, biribirinden çok uzakta yalnız 16 sütun parçası ve taş görülmüştür. Bunlar, mâbedi teşkil eden sütunların ancak yirmide biri idi. Beş sene çalıştıktan sonra bugün bulunan ve meydana çıkarılan sütunlar mâbedin ancak dörtte birini teşkil etmektedir. Geri kalan taşların çıkarılması ve mâbedin mümkün olduğu kadar eski haline getirilmesi için en aşağı on sene lâzım olduğu hesap edilmiştir. 1948 veya 1949 senelerinde İngiltere, Pompei ve Luksor gibi büyük bir sanat eseri göstermek için seyayhları topraklarına çağırabilecektir.

Mabet hangi kavm'ndi!

Mâbedin bundan 3000 sene evveline ait olduğu bulunan mezar, iskelet ve eşyalardan anlaşılmıştır. Bu mezarlar, Mısırlıların mezarları gibi hücreler şeklindedir ve içinde, ölülerin yanıbaşına bazı eşya konulmuştur. Bunlar arasında bir çanağa rastgelinmiştir ki bunun yapılış tarzı ve yapılmasında kullanılan madde milâttan on asır evveline ait olduğuna şüphe bırakmamıştır.

Bundan sonra, o devirlerde oralarda yaşamış olan kavimler araştırılmıştır. Ayni zamanda, iskeletlerin şekli ile de, bunların eski Bretonlar oldukları anlaşılmıştır. Uzun boylu, çene kemikleri geniş sağlam yapılı bir ırk olan bu kavim, milâttan 1800.1900 sene evvel Bretanya dan İngiltereye gelmişlerdi.

Mâbed ve mezar harabeleri arasında bulunan iskelet ve eşyalar bu kavmin medeniyeti hakkında da bir fikir edinilmesine yaramıştır:

Eski Bretonlar, kadınlarına erkeklerle müsavi muamele ederlermiş. Kadınların mezarlarının da erkeklerin mezarlarından farksız olduğu bunu göstermektedir.

Bunların demokrat, bir kavim oldukları da anlaşılıyor. Çünkü, reislerine mahsus bir mezarda bulunan iskeletin de çok çalışmış ve yıpranmış bir adama ait olduğu görülmüştür. Eski Bretonların reisi herhalde tahtında kurulup oturmamış milleti ile beraber iş başında çalışmıştır.

Bu kavmin, bugün İngilterenin o mıntakasındaki insanların dedeleri olduğu da muhakkak görülüyor. Çünkü, Averbari mjbedinin hafriyatında çalıştırılan yerli ahalinin, topraktan çıkarılan iskeletlerle ayni ırktan olduğu, ilk bakışta görülecek kadar aşikârdır: Bugünkü nesil de, o zamanki dedelerinin kafatası ve bünye şeklini taşımaktadır..

Tesadüfün garip bir cilvesi olarak, bu adamlar, üç bin sene evvelki dedelerinin, ninelerinin iskeletlerini kendi elerli ile çıkarmışlardır..

Mabet nasıl yapıldı, nasıl yıkıldı!

Mâbet, çok iri ve kaya gibi taşların üsstüste konulması ile yapılmıştır. Bunların bugün toprak altından çıkarılarak tekrar kurulması hayli uzun ve müşkül olmuştur. Fakat, asıl müşkülât binanın yükseltilmesinde değil, hangi taşın aslın da hangi taş üzerine konulmuş olduğunun bulunmasındadır.

Bu tesbit edildikten sonra, binanın yükseltilmesi gayet kolay olmuş ve çok eski bir nazariye kökünden yıkılmıştır:

Şimdiye kadar Mısırlıların ehramları, mâbedleri gibi büyük âbidelerin senelerce süren bir çalışma ile yapıldığı zannedilirdi. Halbuki bugün Averbari mâbedinin tekrar inşası esnasında görülmüştür ki, bu büyük eseri tamamile ortaya çıkarmak için on kişinin bir ay çalışması kâfidir. Mâbedin methalinden itibaren ilerliyen uzun bir yol vardır ki, buradaki sütunları dikmek gene on kişinin iki ay çalışması ile kabildir. Bu hesaba göre, mâbet üç, dört nihayet nihayet altı ay içinde yapılmıştır.

Bu kadar kısa bir zaman içinde yapılan bu büyük sanat eserinin yıkılması asırlarca sürmüş ve nihayet bundan iki yüz sene evvel tamamile toprak altında kalmıştır.

Mâbedi harabe haline getiren âmiller tetkik edildiği azman binanın bundan 700 sene evvel hemen hemen tamamile sağlam bir şekilde bulunduğu anlaşılmıştır. On ikinci asır adamlarının bu mâbedden belki haberleri vardı. Fakat kıymet vermezlerdi; belki de, bu civarda köy ve kasabaları olmadığı için farkında bile değillerdi.

Yalnız, on dördüncü asırda buraya insan elinin değdiği ve tahribin de, zamanın elinden başka âmillerle bilhassa o zaman başladığı anlaşılmıştır.

Mâbed en fazla 300 sene evvel, Krom vel devrinde harap olmuştur. O zamanki adamlar, mâbedin taşlarını alarak kendi binalarında kullanmışlardır. Yalnız, bu büyük taşları kaldırıp götüremiyecekleri ve o şekilleri ile kullanamıyacakları için, bunları parçalamışlardır.

Bu büyük taş bloklarını parçalamakta da kendilerine mahsus bir usul kullanmışlardır:

Binanın duvarı dibinde, civardan topladıkları dalları, odunları yığarak, büyük ateşler yakarlarmış. Saatlerce devam eden bu ateşin harareti ile taşlar kızar ve kıpkırmızı bir hal alırlarmış. O zaman ateşi söndürürler ve taşların üzerine su dökerlermiş. Kızgın taşlar, bittabi soğuk suyu yeyince birdenbire çatlıyor ve parçalara ayrılıyor. O zaman, bu parçaları da adamlar istedikleri gibi kullanıyorlar.

Bunun için mâbedin en fazla on yedinci asırda tahrip edildiği şüphesizdir. O devirdeki insanlar burasını, yapacakları binalara malzeme temin eden bir taş ocağı haline koymamış olsalardı, herhalde bugün Averbari mâbedi gene ayakta duracaktı.

Mâbedin taşları üzerinde on sekizinci asrır. tesirleri görülmemiştir. Bu da, binanın o devirde tamamen toprak altında kaldığını göstermektedir.

Mazinin büyük bir eserini meydana çıkaran bu hafriyatı Aleksander Keiller isminde bir âlim idare etmektedir.

OPERATÖR

Dr. Halit Ziya Konuralp

Tıp Fakültesi İkinci Cerrahi Kliniği Doçenti

İstiklâl Caddesi Elhamra Apartımanı No.: 1 (Sakarya Sineması)

Muayene saatleri: Pazardan maada hergün saat 15 - 19 kadar.

Telefon: 35 - 99

Hikâye

Yazan: **Muzaffer Esen**

★

istenmiyen tecrübe

— Ne var, ne oluyor, Bedia?. Niçin beni alelâcele çağırdın?. Yoksa nihayet karar verebildin mi? Artık Fuadla evleniyorsun, demek..

Genç kadın, her kadın gibi, merak içerisinde idi. Bedia biraz sakin, biraz da dalgın:

— Geldiğine teşekkür ederim, dedi, öğleden sonra işin yoktur inşaallah.... Seni bugün akşama kadar burada alıkoymak niyetindeyim.

— Hiç bir işim yok.. Hem sen istedikten sonra işim de olsa bırakırım ... Fakat deminki sualime hâlâ cevap vermedin.. Fuadla evleniyor musun?

— Daha karar vermedim. Seni de bunun için rahatsız ettim. Birazdan Fuad buraya gelecek. Tahmin ediyorum ki bu gelişi kat'î kararımı öğrenmek içindir. Halbuki ben daha onun sualine cevap vermek istemiyorum. Sen burada bulunursan Fuad tabiî evlenme mevzuna yanaşmaz. Bu gün de geçmiş olur. Ben de düşünecek vakit bulurum.

— Bu tereddüde aklım ermiyor.. Fuadı her halde beğeniyorsun.. Beğenilmiyecek adam değil ki.. Zeki, kibar, yakışıklı, kırk yaşında yok bile.. Zengin.. İşleri yolunda... Seni de çok seviyor.. Sen de esas itibariyle evlenmeğe karar verdin. O halde niçin hâlâ düşünmek istiyorsun?.

— Bilmem ki.. Fuad hiç te fena adam değil.. Hattâ beni istiyenlerin en iyisi.. Bir çok hallerinden çok hoşlanıyorum.. Beni sevdiğini biliyorum. Ben de onu sevebileceğim.. Fakat..

Arkadaşı, Rezan, Bedianın sözünü kesti.

— Evet... Anladım... Demek oluyor ki bu dedikoduyu sen de işittin.. Bana söylemişlerdi de inanmamıştım.. Gûya Fuadın bir kadınla alâkası varmış... Bu kadının adını da söylemişlerdi, ama unuttum.. Şantöz mü imiş, varyete artisti miymiş?. Her halde böyle bir şey... Demek bunun için tereddüt ediyorsun..

Bedia omuzlarını silkti:

— Rezan, ben gözü yıldızlı göklerde dolaşan hülyalı bir genç kız değilim. Hayatın ne demek olduğunu, menfaatlerimin nerede bulunduğunu bilirim. Fuad bekârken istediğini yapabilir, istediği kadınla yaşayabilir. Neclâ ismindeki bu artistle olan münasebetlerini bana kendi ağzıyla anlattı. Şimdi bu kadından ayrılmış.. Bu işte beni tereddüde düşüren nokta bu kadın değil.

— O halde ne!

Bedia, arkadaşının yüzüne baktı:

— Fuad beni korkutuyor.. Mükemmel bir koca olabilir. Ben de onu sevebileceğimi hissediyorum. Buraları çok doğru.. Ben bilmem neden bu adamdan korkuyorum. Sen de onu korkunç bulmuyor musun? Uzun boyu, yanık rengi, simsiyah bıyıkları..

— Bıyıklarını tıraş edebilir.

— Rica ederim Rezan, mânasız şeyler söyleme.. Uzun boyu, yanık rengi, simsiyah bıyıkları, vakur, bir parça hiddetli gibi duran yüzü, kara gözlerinin sabit ve mütehakkim bakışı, aşkını anlatırken bile bir emir gibi çınlıyan sesi.. Bütün bunlar da bir tahakküm, bir istibdad mânası var.

— Haklısın, Bedia, bu müşahedelerin doğru.. Fakat seni sevdikten sonra..

— Beni seviyor.. Fakat sevmek başka, mes'ud etmek gene başka.. İlk kocam biliyorsun bana hiç tahakküm etmiyen mükemmel bir adamdı. Dört senedenberi dulum.. İstediğim gibi yaşıyorum. Hayatımı bildiğin için bu cümleme kötü mâna vermezsin.. Serbest olmak, mutlaka çirkin şeyler yapmak demek değildir. Fakat körükörüne bir adamın bütün iradelerine inkiyad etmeğe, her şeyde ona tâbi olmıya, onun istediği adamlarla görüşüp, istemedikleriyle görüşmemeğe, gittiğim yerlerin nasıl vakit geçirdiğimin hesabını vermeğe, elbiselerime dair mütaleasını almıya, nezaret altında esir gibi yaşamıya tahammül edemem.

— Fuat böyle şeyler yapar mı dersin?.

— Zannederim ki yapar.. Çok mütehakkim olduğu belli, bütün böyle adamlar çok kıskanç olurlar. Kaşlarını çattığı vakit bu mâna yüzünden okunuyor. Geçen gün yazıhanesine gittik. Önünde bütün kâtipleri, memurları titriyorlar. Konuşurken öyle şekilde söz söylüyor ki hiç kimse ağzını açmağa, itiraz etmeğe cesaret edemiyor, bana inan kardeşim, o her geçtiği yerde korku saçıyor.

Rezan düşünüyordu..

Bedia devam etti:

— Tabiî benim de düşüncelerim, arzularım var.. Ben de tabiatlarımı değiştiremem.. Vakıa müstebit, fena huylu, bir kadın değilim. Fakat mualliminin önünde titriyen çocuk da olmak istemem. Bana haksız yere müdahale ederlerse taşarım. Lâzım olduğu vakit fikirlerimden, zevklerimden, âdetlerimden fedakârlık yapabilirim. Yalnız bu fedakârlıklar, bu müsamahalar karşılıklı olmalıdır? Fuad bunu yapabilir mi? Bu hususta çok şüpheliyim. Eğer Fuadı bir deli gibi sevseydim, o vakit her arzusu önünde eğilebilirdim.. Fakat bu evlenme, bir menfaat evlenmesi olduğuna göre bunları düşünmeğe mecburum. İşte bütün bu sebepler yüzünden onu biraz daha tetkik etmek istiyorum.. Geçen gün bana yalvararak aşkını anlattı. Ve bugün için kat'î cevap istediğini söylerken çok heyecanlıydım. Az kalsın ağzımdan beklediği evet, cevabı çıkıverecekti. Fakat kendimi topladım ve düşündüm.. Eğer beni bu kadar korkutmasaydı... .

Fuadın gelişi Bedianın sözünü kesti. Rezanla beraber çay içmek için küçük salona girdiler. Bedianın yalnız olmayışı Fuadın canını sıktı.. Fakat kendine hâkim oldu ve sıkıntısını hiç belli etmedi. Bununla beraber tavrı hergün . künden daha ağır, yüzü daha ciddî idi. İki kadın gevezelik ediyorlar, erkek çok az konuşuyordu.

Fuadı gözden geçiren Rezan arkadaşının düşüncesinde haklı olduğunu hissetti. Fuadı güzel, kibar, fakat hakikaten korkunç buldu. Gözlerinde insanı ürperten sert ve keskin bir parıltı vardı. Böyle bir adama hayır demek kolay bir iş değildi.

Fuadın gelişinden yirmi dakika sonra kapı çalındı. Biraz sonra hizmetçi salonun kapısını açtı:

— Bir bayan sizi...

Arkasından birisinin içeri girmesi hizmetçinin sözünü ağzında bıraktı. Bu çok süslü, fazla boyalı, saçları fazla kızıl bir kadındı.. Keskin bir koku kadınla beraber odaya girdi. Kadın salonun ortasında durdu. Fuada, Bediaya baktı ve kahkahalarla güldü.

Fuad sapsarıydı .

Gelen kadın sert sert:

— İşte geldim, dedi, beni beklemiyordun değil mi? Bayan... Ben bu adamı takip ettim. Buraya girdiğini görünce biraz bekledim ve kapıyı vurdum. Demek Bedia sizsiniz, öyle mi?. Ben Neclâyım.. Ateş saçlı Neclâ, nasıl tanımıyor muydunuz?. Yazık beni bütün İstanbul tanır...

Hiddetinden boğulacak gibi olan Bedia:

— Bu ne demek oluyor, dedi, bu kadını çıkarsanız a...

Neclâ güldü ve devam etti:

— Fuad bu işi beceremez.. Hele bir kere suratına bakınız.. Surat değil, paçavra.

Yeniden Fuadı gösterdi. Fuadın çehresi o kadar bozulmuş ve kendisi iskemle üzerinde o kadar ufalmıştı ki Bedia ve Rezan zaafın heykeline benziyen bu adamı zor tanıdılar. ,

Neclâ coşmuş anlatıyordu:

— Bana baksanız a... Burada beni insan gibi sessiz, sedasız dinlerseniz, ben de söyliyeceklerimi insan gibi söylerim. Yok bana hakarete kalkar, ağzınızı bozarsanız o vakit ben de bayrakları açarım.. Bir defa da ağzımı açtım mı, yedi mahalle bir araya toplansa beni susturamaz.. Buraya niçin geldim bilir misiniz? Bu herifi size bağışladığımı söylemeğe.. Evet bu maskarayı size hediye ediyorum.. Bu adam bir ay evvel bana geldi, yalvardı, beni terketmek, sizinle evlenmek için izin istedi. Peki, dedim. Enayi sahi sandı.. Siz bu adamı bilmezsiniz.. Ben dört sene onunla beraber yaşadım. Ne mal olduğunu bilirim. Bu müddet içerisinde ben onu avucumun içine aldım, parmağımın üzerinde oynattım. Bu maymun suratlı herif önümde, ıslık çaldığınız vakit size koşan, tekme yediği vakit kaçan bir köpek gibi hareket eder. Eğer böylesinden hoşlanırsanız, alınız, size mübarek olsun.. Şunu da söylemek isterim. Ben bugüne kadar bu sersemi her vakit aldattım. Papellerini sızdırdım ve kendisi ile alay ettim. Her gün, herkesle aldattıklarım caba..

Fakat ne iğrenç adam, bir bilseniz, bu omuzlara, pehlivan yapılı vücuda bakınız.. Böyle bir adamda aciz ne çirkin oluyor değil mi? Fakat bütün kusurlarına rağmen onu daha size vermiyecektim. Fakat talihi varmış köpeğin.. Ondan daha güzel, daha zengin birisini buldum.. Onunla yakında Romanyaya gidiyorum. Binaenaleyh Fuad sizin olsun, tepe tepe kullanınız.. İtaatlidir, doğrusu.. Her şeye razı olur, hiç bir arzunuza hayır demez. Tıpkı bir köpek gibi.

Neclâ cevap beklemeden rüzgâr gibi salondan çıktı.. Kısa bir sükût salonda titredi. Nihayet Bedia Fuada döndü:

— Bu ne demek oluyor, diye söze başladı.

Fuad perişan bir vaziyette sözünü kesti, hafif, titrek bir sesle yalvardı:

Devamı 15 incide

sı lâzım değil mi?. Bir saattir size söylüyorum.

Kral bu sırada Marinyiyi yakalamış ve biraz evvel orada bulunanların üzerine eğildikleri masaya sürüklemişti:

—Bakınız - diye devam etti . Bakınız... .

Marinyi baktı. Kutuyu, kutunun içindeki, sırtına bir kral mantosu ve kalbine bir iğne saplanmış heykelciği gördü.

Başvekil bu heykeli eline alarak dikkatle muayene etti.

Kral:

— Bunun ne olduğunu biliyor musunuz. . diye bağırdı.

— Evet şevketmeab!.. Bu, Parisi ve bütün memleketi mülevves vücudlarından kurtarmamız icap eden büyücülerin vücuda getirdikleri bir büyüdür. Bunun zatı haşmetmeleri için yapıldığı anlaşılıyor.

Kont dö Valuva krala yaklaşarak kulağına:

— İşidiyor musunuz, Şevketmeap ?. dedi.

Bu sözü işiden Marinyi:

— Şüphesiz, . diye cevap verdi. - Bunun itiraz götürecek bir yeri yok.. Büyük kralı öldürmek için yapıldığını anlamak istemiyen ancak kralın düşmanı olabilir.

Başvekil Valuvaya müthiş bir kinle bakarak ilâve etti: ,

— Yoksa, haşmetpenahın amcası monsenyör bu hususta şüphe mi ediyorlar?.

Bu sefer Valuva da Marinyinin yüzüne ayni şekilde baktı.

— Şüphe etmek şöyle dursun, kralın hayatına kastedildiğini sizin yerinize ben haber verdim. .

Marinyi dişlerini gıcırdattı. Müthiş bir cevap vermiye hazırlanmıştı. Fakat onuncu Lûi omuzuna elini koyarak

Marinyi bu şüpheyi anlamakta gecikmedi. Soğuk bir ter döktü. Bu şüpheyi izale edemiyecek olursa teveccühünü kaybedeceğini ve hattâ kral katillerine yapılan işkenceler altında can vereceğini biliyordu.

Onuncu Lûi:

— Marinyi . dedi. - Bu büyünün mevcudiyetinden haberiniz olmadığına yemin eder misiniz? - diye sordu.

Kral bu sözü öyel bir tonla ve öyle bir tavırla söylemişti ki orada bulunanlar kendilerini titremekten alamadılar.

Marinyi yerlere kadar eğilerek doğruldu. Vakarla ve gür bir sesle:

— Asilzadeler. senyörler, dükler ve kontlar! . . diye söze başladı. - Şevketmeabımızın babaları, haşmetli Filip hazretlerine hizmet uğrunda hayatını yüz ve ervetini bin kere tehlikeye koyan bir adam vardır. Bu adam, Fransanın düşmanlariyle yaptığı muharebelerde kanını akıttı. Bu adam, kralının rahat uyuması için kendi uykusunu feda ederek gece gündüz çalışmaktan geri kalmadı.. Bu adam, kral hazinesinde on para kalmadığı günlerde varını yoğunu satarak kralına para verdi. Bu adam isyan eden Paris halkını kraldan af dilemiye mecbur etti!. Eğer haşmetli kral Filip hazretleri, bir ay önce yatırdığımız mezarından çıkmış olaydı, buraya gelir hepinizin yüzüne bakarak sorardı: "Hükûmetin hizmetçisinden başka bir şey olmıyan bu adamdan şüphelenmek cesaretini gösteren kimdir? Marinyiden krala sadık olduğuna dair yemin istiyen kimdir? Yüzündeki maskeyi atsın ve meydana çıksın, onu derhal gebertiririm! diye bağırırdı.

Marinyi bunları bağıra bağıra söylemiş, hançerini yarısına kadar çekmiş ve cür'et ve kuvvetine güvenerek Valuvayı kindar bakışları altında ezmişti.

Sapsarı kesilen kont biraz gerilerken, orada hazır bulunanlar âdeta titremişlerdi.

tatlı bir dille hitap ediyor. Ben de, şu pencerenin arkasında, adam olarak yaratıldığıma hayflanarak ağlıyorum.

Büridan:

— Adam olduğuna üzülme.. Daha adam olmıya çalış.. Sevmenin ne demek olduğunu bilirim. Sevdiğim kızla hayatımı birleştirmezsem, ben de betbaht olurum.. Böyle olmakla beraber dostlarımın karşılaştıkları tehlikeyi unutmuyorum.

— Haklısınız. Bu sabahtanberi hayatlarımızı birleştirmiş bir haldeyiz... Beni affediniz.. Müthiş bir mücadeleye giriştik.. Ölmeyi düşünmeden düşmanımıza galebe çalmayı düşünmeli ve hattâ galebe çalmalıyız.

— Sizi tehlikeye göğüs geren, Marinyiye meydan okuyan bir kahraman gördükçe, bilseniz ne kadar seviyorum.. Hazırladığım plân şu: Marinyinin, döğüşmek için Preoklerke gelmiyeceği muhakkak.. Fakat bizi orada tevkif ettirmek için icap edenleri göndereceğine de eminim.. Bilir ki biz oraya her ne bahasına olursa olsun gideceğiz.. Bu yüzden dikkat ediniz, ben hiç te Tampl veya Şatöle zindanlarından birinde çürümek niyetinde değilim.. Dünya kaldıkça dillerde dolaşacak bir müdafaa hazırlıyorum.

Gotye:

— Yaşa be!.. - diye bağırdı.

— Bu gece bazı cesur ve mert delikanlılarla buluşacağım. Pre Oklerke, kralı sarayında titretecek arkadaşlarla gideceğiz.

Gotye masanın üzerine bir yumruk indirdi:

— Deme be!.. Demek dövüşeceğiz... Yalnız başıma yirmi askeri yere sermez, sağ kalanlarına yirmi çift kulak getirmezsem gözüm açık gider.

Büridan ayağa kalktı:

— Şimdilik Allaha ısmarladık, . dedi. - Bu sabah gösterdiğimiz cesaretle Paris halkını hayretlere düşürdük. Pre Oklerke gittiğimiz zaman büsbütün hayret edecekler. Ancak oraya gidinciye kadar tedbiri elden bırakmamak lâzım. Filip kraliçeyi, Gotye sen de prensesleri görmekten bir müddet vazgeçiniz. Dışarıya tepeden tırnağa kadar silâhlı çıkınız. Meyhaneye giderseniz bardağınıza konan şaraptan evvelâ meyhaneciye içiriniz.. Sokakta, yanınıza bir kimse yaklaşmak isterse kılıcınızı çektikten sonra konuşunuz. Çünkü Marinyinin en çok kullandığı silâh hançerle zehirdir.

Büridan ayrıldı. O dışarıya çıktıktan sonra Gotye kapının zincirini takmak üzere bulunduğu bir sırada kapı çalındı..

Gotye de kardeşiyle Büridan kadar cesurdu. Bununla beraber sırtında soğuk bir şeyin dolaştığını tüylerimin ürperdiğini hissetti. Hele Büridanın ihtarından sonra... Bu metrûk şatoda oturduklarını kim biliyordu. Nasıl korkmasın nasıl titremesin?.

— Kim o? - diye mırıldandı.

— Mühim bir iş için Filip ve Gotye dö Nelle görüşmek istiyen bir adam..

Gotye:

— Haydi defolun! - diye mırıldanırken Filip ve soğuk kanlılıkla:

— Aç! - dedi.

Gotye, kapıyı, hançerini çektikten sonra açtı. Dışarıda yüzü maskeli, başı kukulâtalı bir adam duruyordu.

Yabancı adam alaycı bir hürmetle yerlere kadar eğildi..

Filip adamın yüzünü teşhis etmek için beyhude uğraştı. Sonra:

— Bizim bu gece burada olduğumuzu nereden biliyorsunuz? - diye sordu:

Adam:

— Maksat sizi bulmaktı. Ona bakın! Ötesini ne yapacaksınız? - diye cevap verdi.

— Giriniz!..

— Lüzumu yok.. Size yalnız iki çift sözüm var.

MİKİ KOVBOYLAR DİYARINDA

Yazan ve Çizen. WALT DISNEY

HABER TAKVİMİ

25 HAZİRAN — 1938 CUMARTESİ
Hicri: 1357 — Rebiülâhır: 26

Güneşin doğuşu				Güneşin batışı	
4,30				19,45	
Yatsı	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
2,27	12,16	16,17	19,45	21,49	2,09	

Lüzumlu Telefonlar

Yangın:

İstanbul için: 24222, Beyoğlu için: 44644, Kadıköy için: 60020. Üsküdar için: 60625.

Yeşilköy, Bakırköy, Bebek, Tarabya, Büyükdere, Fenerbahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalı, için: Telefon muhabere memuruna yangın demek kâfidir.

Rami itfaiyesi: 22711
Deniz „ „ 36. .20

Beyazıt kulesi: 21996. Galata yangın kulesi: 40060.
Sıhhî imdad: 44998. Müddeiumumilik: 22290 Emniyet müdürlüğü: 24382
Elektrik Şirketi: Beyoğlu: 44801 - İstanbul: 24378.

Sular: İdaresi: Beyoğlu: 44783. Beşiktaş: 40938 Cibali: 20222. Nuruosmaniye: 21708. Üsküdar - Kadıköy: 60773.

Havagazi: İstanbul: 24378. Kadıköy: 60790 Beyoğlu: 44642

Taksi Otomobili İstemek İçin

Beyoğlu cihetî: 49084 Bebek cihetî: 36 - 101. Kadıköy cihetî: 60447.

Denizyolları

İstanbul acenteliği: 22740. Karaköy: 42362

Pazartesi Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma

Salı Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 19 Karabiga, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz, Sirkeciden 10 Mersin.

Çarşamba Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Sirkeciden 15 Ayvalık, 18 Bartın.

Perşembe Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Galatadan 12, Karadeniz.

Cuma Tophaneden 16,30 Mudanya, 19 Karabiga, Sirkeciden 10, Mersin.

Cumartesi Tophaneden 14, Mudanya, 20, Bandırma, Sirkeciden 15, Ayvalık, 18, Bartın

Pazar Tophaneden 9, İmroz, 90,30 İzmit, Galatadan 8,30 Mudanya, 10,30 İzmir Sür, 12, Karadeniz, 22,20 Mudanya,

Müzeler

Ayasofya, Roma - Bizans, Yunan eserleri ve Çinili Köşk, Askerî Müze ve sarnıçlar, Ticaret ve Sanayi Müzesi, Sıhhî Müze:

(Bu müzeler hergün saat 10 dan 16 ya kadar açıktır.)

Türk ve İslâm eserleri müzesi: Pazartesiden başka hergün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 16 dan 17 ye kadar açıktır.

Topkapı Müzesi: Hergün saat 13 den 16 ya kadar açıktır.

Memleket Dışı Deniz Seferleri

Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Köstenceye; Salı günleri 18 de Pire, Beyrut, İskenderiye.

İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brendizi, Venedik, Trieste.

Avrupa Hattı

Sirkeci İstasyon Müdürlüğü Telefon 23079

Semplon ekspresi hergün Sirkeciden saat 22 de kalkar ve Avrupadan gelen saat 7,25 te Sirkeciye muvasalat eder.

Konvansiyonel 20,30 da kalkar, 10,22 de gelir.

Edirne postası: Hergün saat 8,50 de hareket eder, 19,33 de gelir.

Anadolu hattı

Hergün hareket eden şimendiferler:

Saat 8 de Konya, 9 da Ankara, 15,15 de Diyarbakır ve Samsun. 15,30 da Eskişehir, 19,10 da Ankara ekspresi, 20 de Adapazarı.

Bu trenlerden saat 9 da hareket eden Ankara muhteliti Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri Haleb ve Musula kadar sefer etmektedir.

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

* Almanlar İspanya limanlarına torpil döktüler.

* Bir genç kız kazaen nişanlısını öldürdü.

RADYO
İstanbul Radyosu

25 HAZİRAN — 1938 CUMARTESİ

18,30 plâkla dans musikisi, 19,15 konferans, Üniveriste namına, Doçent Suat İsmail Gürkan (Diş bakımının içtimaî hayattaki rolü), 19,55 Borsa haberleri, 20 saat ayarı, Grenviç rasathanesinden naklen, 20,02 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,45 hava raporu, 22,48 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev, 21 Necmeddin Rıza ve arakdaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,45 orkestra, 22,15 ajans haberleri, 22,30 plâkla sololar, opera, ve operet parçaları, 22,50 son haberler ve ertesi günün programı, 23 son.

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ
Bu akşam Anadoluhisar
Pazar: Beylerbeyi iskele bahçesinde
Büyük Operet Orkestra

Gotye:

— Bizi cehenneme çağıran şeytan mısın, nesin? Söyle bakalım. - diye mırıldandı.

Herif titredi. Filip:

— Söyleyiniz, dostum, dedi.

O zaman yabancı adam kendilerine doğru eğildi:

— Sizi müthiş bir tehlike kovalıyor, - dedi. - Bundan kurtulmak ister misiniz? Düşmanınızı mahvetmek istiyor musunuz?.

— Kimden ve neden bahsetmek istediğinizi anlıyorum. Fakat sizi kim gönderdi?.

— Sizi bugün Mofokonda gören ve düşmanınıza kin besleyen iktidar sahibi biri. Öldürülen annenizin intikamını almak istiyorsanız bu gece saat onda Sen nehri kıyısında bulununuz. Size (Marinyi) diyecek ve kendisine (Mofokon) cevabını vereceğiniz adamı takip ediniz.

— Sen nehrinin hangi kıyısında?.

— Nel kulesinin dibinde..

Yabancı adam, bu cümleyi söyler söylemez selâm vererek eski dö Nel şatosunun sallanan merdiveni altında gözden kayboldu.

. . . . . .

Büridan arkadaşlarından ayrıldıktan sonra Hâl tarafına giderek Fruva dö Mantel sokağına sapmıştı.

Daha on adım kadar yürümemişti ki köşelerden birinden çıkan bir kadın yanına yaklaşarak kolundan yakaladı.

— Bonsuvar Jan Büridan! - dedi.

Büridan elini hançerine götürürken sür'atle etrafına bakındı. Sokak tamamiyle tenhaydı. Kendisine söz söyliyen kadını süzdü. Bu yüzü maskeli, başı kukulâtalı kadını tanımıyordu.

— Sen sihirbaz mısın, nesin? Adımı nereden biliyorsun?.

Büridanın bu sualine kadın yavaşça cevap verdi:

— Belki!..

— Ne olursan ol.. Benden ne istediğini söyle.. Beni sihirbazların toplantısına çağıracaksan başka bir gün gelesiyim. Çünkü şimdi çok acele bir işim var.

— Büridan! Marinyiyi altetmek ister misin?. Seni mahvetmek için fırsat bekliyen bu adamı avucunun içine almak istiyor musun?.

— Sorar mısın?.

— Sen fakirsin ve istikbalin emin değil.. Para sahibi olmak istiyor musun?

— Bu da hoşuma gider..

— Âlâ! Sana bunları temin edecek olan iktidar sahibi insan, bu gece saat on buçukta seni bekliyor. Biri sana (Marinyi) diyecek, sen de (Monfokon) cevabını vereceksin. O adamı takip et.. Söz verdiğin saatte bulunur musun?.

— Evet!.. Nerede ?.

— Nel kulesinin dibinde..

Meçhul kadın diz bükerek selâm verdikten sonra alelâcele sessiz sokakta gözden kayboldu. Sokaklara saptı ve nihayet Luvr sarayının önüne gelince kapıdan içeriye girdi.

Bir çok avlulardan geçti, gizli bir merdivenden geniş bir koridora girdi.. Bu koridorun nihayetindeki küçük bir ibadet odasında sarı renkli ve kalbi çarparak bekliyen bir kadına kavuştu.

Bu kadın, kukulâtalı kadına sordu:

— Oldu mu Mabel?.

— Evet haşmetmeap!.

O zaman kraliçe Margarit bir eliyle çarpan kalbine basarak ibadet odasından çıktı.

Mabel, kraliçeyi gözden kaybolunciya kadar takip etti. Sonra kukulâtasını çıkardı, maskesini açtı. Ateş saçan gözlerinin kin bürümüş yüzüne daha korkunç bir renk verdiği görülüyor ve mırıldandığı işidiliyordu:

— Haydi bakalım.. Yürü.. Etrafına gerdiğim ağa gir.. Başının, vakti gelince cellâdın satırı altına girdiğini göreceksin. Bunun olması için bir tek sözüm yeter. Fakat sırası gelince.. Hele bana çektirdiğin ıstırabı sen de tad.. Hele sen de benim gibi bir anne ol..

Kadının hıçkırığı söylemesine mâni oldu.

Bir müddet bulunduğu yerde dalgın ve hareketsiz durdu. Sonra yavaş yavaş iki elini güzellikten eser kalmamış alnına götürdü. Gene hıçkırıkları içinde yavaşça:

— Büridanın bir adı da Jan.. Yavrumun da adı Jandı.. - diye mırıldandı.

— 6 —

ANGERRAND DO MARİNYİ

Güllü bahçeden acele çıktığını gördüğümüz Mirtiyin babası vardığı salona etrafındaki başların eğildiğini görmiye alışkın, sert bir adam gibi girmişti.

Luvr sarayının önüne geldiği zaman, Güllü bahçeye giderken, giydiği mantoyu çıkarmış ve uşağı Tristan, demir haç kabzeli büyük kılıcını beline takmıştı.

Marinyi girdiği odanın nihayetinde duran bir grupa doğru yürüdü.

Kral onuncu Lûi sapsarıydı. Bu grupun yanında ayakta duruyordu. Galebesinden memnun ve mütebessim görünen Şarl dö Valuva, başkumandan Goşe dö Şatiyon, Jeofruva dö Maletruva,, kralın maiyeti kumandanı Hük ve daha bir çok senyörler başlarını bir masa üzerine eğerek, orada duran bir kutuya korkulu gözlerle bakıyorlar ve başlarını sallıyorlardı.

Marinyi :

— Şevketmeap efendimizin emirlerine muntazırım! - dedi.

— Bir saattir sizi bekliyorum.

— Haşmetmeabımız, lûtfen kusurumu af buyursunlar.. Konağımdan uzak bir yerdeydim. Hizmetçilerimden biri, kral hazretlerinin mühim bir mesele için bendelerini çağırdıklarını bildirince koşarak geldim.

Marinyi elini kılıcının kabzesine koymuş, orada bulunan senyörlere dikkatle bakarak bekliyordu. Herkes başını çevirdi. İçlerinden yalnız Jeofruva dö Maletruva dikkatle kendisine bakmış ve kimsenin farkedemiyeceği bir şekilde işaret yapmıştı.

Bu işaret Marinyinin rengini sararttı. Bununla beraber kaşlarını çatarak kuvvetli görünmiye çalıştı.

Parislilerin o sabah "Kavgacı,, lâkabını taktıkları kral Lûi küfre benzer sözler homurdanarak dolaşıyordu. O aralık önüne gelen kıymetli taşlarla süslü bir masayı, indirdiği bir tekme ile devirdi. Pencerenin önüne geldi. Çerçeveye vurduğu şiddetli bir yumruğun tesiriyle camlar kırıldı. Kırılan camlar elini kanattı. Hırsı daha şiddetlendi, küfürler biribirini takip etti.

— Dünyada benden daha sefil bir kral var mıdır? - diye bağırıyordu - Beni alçakçasına öldürmek istiyorlar. Grev meydanının bir köşesinde patlıyan bir hayvan lâşesi gibi benim de patlamamı istiyorlar.

Gene sandalyelere, masalara tekmeler, rast gele yerlere yumruklar yağmıya başladı.

Bir kaç dakika içinde kralın odası, bir hırsız istilâsına uğramışa dönmüştü.

Marinyi sakin ve metin görünen haliyle tehevvürü nihayet bulmasını bekliyordu. Nihayet onuncu Lûi, başvekilin karşısına dikildi. Kollarını çaprazlıyarak:

— Ne olduğunu biliyor musunuz, mösyö? - dedi.

Marinyi :

— Şevketmeab! - dedi. - Paris neş'e büyük ve geniş memleketiniz asayiş içindedir. Başka bir şey varsa onu bilmiyorum.

— Bilmiyorsunuz öyle mi? Beni öldürmek istediklerini bilmiyor musunuz? Sizin her şeyden haberiniz olma.

Hikâye

istenmiyen tecrübe

Baştarafı 13 üncüde

— Rica ederim, beni mahkûm etmeyiniz.. Bu nankör kadına meylim vardı. Şimdi anlatacağım, müsaade ediniz de çekileyim.. Çok fena oldum.. Yalnız rica ederim, izin veriniz de daha ümidimi gömmiyeyim. Size o kadar samimî, derin bir sevgim var ki... Sonra, size bir fenalık yapmadım değil mi?.

Titreyerek çekildi.

Rezan ve Bedia yalnız kaldıkları vakit salonda tekrar sessiz bir kaç dakika geçti. Bu sükûtu Rezan bozdu:

— İşte Bedia, sana eğlenceli bir masal.. Şimdi artık Fuadın tahakkümünden, şiddetinden, istipdadından kork - mazsın.. Zavallı adama âdeta acıdım. İstediğin tecrübe oldu, biraz beklen - miyen ve hoşa gitmiyen bir tecrübe ama zararı yok.. Fuad artık seni korkutmuyor değil mi?.

Bedia güldü ve omuzlarını silkti:

— Korkutmak mı? Deli misin Allaha aşkına.. Fakat bu adamın korkaklığından iğrendim doğrusu. Kadından bu kadar korkan adamla evlenemem!.

Kahraman Urfa

(Beş tarafı 6 ıncıda)

kaydedilmiştir. Bir zamanlar olduğu gibi Urfa yine cenubî Anadolunun zahire anbarıdır.

Eğer bu ova kanallar açılmak suretiyle sulanacak ve biraz alâka görecek olursa tahmin edilemiyecek genişlikte bir servet menbaı halini alacaktır. Bu takdirde pirinç ve pamuk ziraati de önemli mevki tutabilir.

Zahire ihracatı yapılamıyor

Ne yazık ki, hububat ihracatında mühim mâniler vardır. Başlıcası Fransız kumpanyası tarafından idare edilmekte olan cenub demiryollarındaki tarifenin haddinden pek fazla yüksek oluşudur. Maliyet fiatını bulan bu tarife yüksekliği yüzünden mahsulün tamamının ihracı mümkün olamıyor ve bu hal hem çiftçiyi hem de taciri mutazarrır ediyor. Urfa buğdayları birçok ceneler kendi ambarında çürümektedir.

İkinci mühim ihraç maddesi sade yağdır. Bütün dünyaca meşhur olan enfes yağı da Urfa yetiştirir. Haleb hadidi adını taşıyan mergub yağlar Urfa meralarında beslenen davarlardan alınır ve Urfaya yağcılık mühim sayılacak bir para getirir.

Kültür hareketleri

Şehirde bir orta ve yedi ilk okul vardır. Halkın maarife karşı sevgisi çok artmıştır. Ne orta, ne de ilkokullar bu günün ihtiyacını karşılıyamadığı gibi, lisesizlik de ortayı bitiren ve malî vaziyetleri başka memleketlere gitmeye müsait olmıyan bir kısım talebenin tahsilsiz kalmasını intaç ediyor. Bilhassa köylüde okuma ve okutma zevki son derece uyanmıştır. Kadro verildiği takdirde mektep yapılacağına dair birçok müracaatlar alınmıştır.

Sıhhat işleri

Tesis tarihi eski olan elli yataklı bir hastane ile bir belediye dispanseri vardır. Modern techizatla takviye edilen memleket hastanesi üç servislidir. Her yıl yüzlerce hasta yatırılmakta, on bini bulan poliklinik muayenesi yapılmakta ve en müşkül ameliyatlar muvaffakıyetle neticelendirilmektedir.

Seyyar sıhhat memurları her hafta köyleri dolaşmakta, ilâç dağıtmakta ağır hastaları sağlık yurduna kaldırmaktadır. Sarî hastalıklarla amansız surette mücadele edilmektedir.

Urfa trahom mücadele mıntakasına dahildir. On yataklı bir hastaneyle her gün yüzlerce çift göze ilâç koyan bir dispanser açılmıştır. Bu teşkilâttan sonra hastalığın nispeti yarıya kadar düşmüştür.

SATILIK HANE

Aksaray Gureba Hüseyin mahallesi Uzunyusuf sokak, No. 6. Gezmek isteyenler Aksaray Yusufpaşa No. 111 İktısat bakkaliye mağazasında bay Hasana müracaat.

Örgü işleri

Baştarafı 9 uncuda

Eğer örgü mikyasları size biraz karışık geliyorsa bluzun krokide santimleri gösterilen hakikî büyüklükte bir patronunu yapar, ve bu patron üzerine örgünüzü tatbik edebilirsiniz.

Birleştirme: Kol altları ve omuzları dikiniz. Dikiş yerlerini ütü ile eziniz. Sırt için 110 örgüden ve ön taraflar için 58 örgüden teşekkül eden birer band örünüz. Bu bandları bluza dikiniz ve o gün bir küçük Agraf ile kapatınız.

Yaka: Yakayı 9 santim düz birşerit halinde örmeli. Sonra boyunun baitlerine göre yükseltilmeli.

Kordelâlar: Bu maksatla örülmüş köpük örgülerin üzerine dikilir. Dyğümelrin her iki tarafında 3 kordelâ vardır. Her kol üzerinde de üç kordelâ bulunur.

Kol ağızlarında da, 2 sıra tığla örgü örerek ağızları büzmek lâzımdır.

Ilhan Tarus'un Küçük hikâyeleri

Doktor Monro'nun Mektubu

— Yakında çıkıyor —

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 15200 lira olan on adet büyük ve 60 adet küçük para kasası 26-7-1938 Salı günü saat 15,30da kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1140) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (3806)

Muhammen bedeli 36400 lira olan 130 ton renkli veya beyaz üstüpü 7 . 7 - 938 perşembe günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2730 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 182 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3720)

Muhammen bedeli 8500 lira olan 500 litre Parex, Detmolin w veya emsali haşarat öldürücü mayi 15.7-1938 Cuma günü saat on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zaruf usulile satmalınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin 637 1/2 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaik ve resmî gazetenin 1.7-1937 gün ve 3645 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dahilinde alınmış vesika ve tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat on dörde kadar Haydarpaşa gar binası içindeki komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız dağıtılmaktadır. (3894)

Muhammen bedeli 2536 lira 20 kuruş olan 1140 adet muhtelif renk ve ebatta lokomotif fener camı 180 adet muhtelif eb'atta duble kırmızı ve yeşil camla 100 adet vagon için çerçeveli ayna 4-7.1938 pazartesi günü saat 10,30 on buçukta Haydarpaşa gar binası içindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satınalınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 190 lira 22 kuruşluk muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşad a gar binası dahilindeki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (3563)

İstanbul Belediyesi Ilânları

Polis tarafından başı boş olarak bulunan bir kurt köpeğinin sahibi üç gün zarfında Beyoğlu belediye muhasebesine müracaat etmediği takdirde satılacağı ilân olunur. (B) (3862)

İstanbul şehrinde:

1 — Asfalt betonu, Bitüm betonu, Katranlı ve katran betonu ve çimento betonu ile yapılmış olan yollarda atideki evsafı haiz olmıyan hayvanla çekilen arabaların seyriseferi yasaktır.

2 — Her arabanın doğrudan doğruya tekerleklere tesir eden bir freni bulunacaktır. Arabalarda takozlu frenden başka bir vasıta ile tekerlekleri tevkife mahsus tertibat bulunması yasaktır.

3 — Arabaların tekerlekleri bariz bir surette yalpa yapması lâzımdır.

4 — Yukarda mevzubahs edilen yollarda tekerleği kırılan bir arabanın tekerleği tamir edilmedikçe veyahut bu talimatnamedeki şartları haiz diğer bir araba üzerine alınmadıkça olduğu yerden hareketi memnudur.

5 — Arabaların tekerleklerinin bandajları (Taban Demirleri) tekerleğin her noktasında en az beş santimetre genişliğinde olacaktır. Bu bandajlar üzerinde çıkıntı halinde çivi başı veya kabarcık bulunmıyacaktır.

6 — Arabalar yaylı olacak ve tekerleklerin kutru 75 santimetreden aşağı olmıyacaktır.

Bu talimatname 1 Eylûl 1938 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Muhalif hareket edenler 1608 sayılı kanun ahkâmına göre cezalandırılacaklardır.

(B) (3786)

İstanbul Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Sahib ve maliki bulunduğu 31 Mayıs 1938 tarih ve 23746 numaralı hamiline muharrer 376/73 liralık çekin zayi olduğundan bahisle iptaline karar verilmesi Çakmakçılarda Sünbüllü handa 24 numarada Moiz Kaneti tarafından bâarzuhal talep edilmiş olmakla Ticaret kanununun 638 inci maddesi mucibince mezkûr çekin bulan tarafından 45 gün zarfında mahkemeye ibrazı ve ibraz edilmediği takdirde bu müddetin hitamında iptaline karar verileceği ilân olunur. (25965)

İstanbul asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden:

Marika Amelyo tarafından Beyoğlu Ağa hamam 60 numarada 3 üncü dairede otur_makta iken halen ikametgâhı meçhûl bulunan Sokrat aleyhine mahkememizin 938_334 No. lı dosyasile açılan boşanma davasının tahkikatı sırasında: Müddeialeyhin ikametgâhı meçhûl olması hasebile tahkikat günü ilânen tebliğ edildiği halde mahkemeye gelmediğinden hakkında gıyap kararı bilitihaz beş gün zarfında ilânına ve müddei tarafından mübrez listede isimleri yazılı şahitlere davetiye gönderilmesine, keza müddei tarafından evlilik vesikası ibrazına karar verilerek tahkikat 13_9_938 salı günü saat 10 a talik kılınmış olduğundan mumaileyh Sokratın mezkûr gün ve saatte mahkemeye gelmesi veya bir vekili kanuni göndermesi ve aksi takdirde gıyabında tahkikata devam olunarak bir daha muhakemeye kabul olunamıyacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (V.P. 2494)

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Orhangazinin Sölöz köyünde oturmakta iken halen ikametgâhı meçhûl Halim oğlu Hasan.

Şükrünün bir kıt'a ipotek senedine müsteniden zimmetinizde alacağı olan beş yüz liranın icra masarifi ve faizi ile birlikte tahsilini istemiş ve dairemizce de yan gından evvel 933/375 sayılı dosya teşkil edilerek mezkûr dosyanın icraî takibi esnasında rehnin paraya çevrilmesi yoluyle tarafınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhul olmasına mebni bilatebliğ iade edilmiş ve bilâhare adliye yangınında dosya yandığından yenilenmesi istenilmesi üzerine merci hâkimliğinin verdiği devamı icra kararında ödeme emrinin tebliğine kadar olan icranın devamına karar verilmiş ve bu suretle icraî takibin devamı esnasında ikametgâhınızın meçhul olmasından dolayı mezkûr ödeme emrinin bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan borç ve masrafları işbu ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında vermeniz ve bir itirazınız var ise gene bu müddet içinde istida ile veya şifahen icra dairesine bildirip bedava vesika almanız lâzımdır. Bu müddet zarfında itiraz etmez veya bir ay içinde borcu ödemezseniz rehnin satılacağı ilânen tebliğ olunur. (11375)

DKTOR

Ncaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef. 23953

MİDENİZ Bozuk, diliniz paslı, kabız çekiyorsanız mutlaka MAZON MEYVA TUZU nu tecrübe ediniz. Mide ve barsakları yormaz ve alıştırmaz. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve müleyyindir. Hiçbir müstahzaratla kıyas kabul etmez, çünkü son derece teksif edilmiş bir tuzdur. On binlerce kişi gibi siz de MAZON isteyiniz ve müşabih isimli ve taklitleri reddediniz. Horos markasına dikkat.

Turbinli Generatör
Bir kilovatlık Turbinli Jeneratör
S. S. C. i. Fabrikaları mamulâtından
Yüksek keyfiyette malzemeden imal olunmuştur.
idareli ve ucuzdur
Mufassal malûmat almak için: Telefon: 43587 müracaat ediniz.

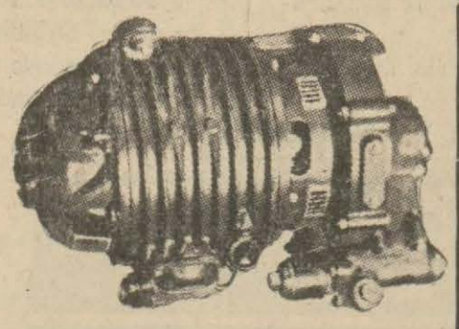

Isgaralı Her sobada ve Her ocakta
En çok tutuşan, en çok ısıtan, en idareli yanan, en sürekli
TÜRK ANTRASiTiNi
KIŞA BIRAKMA, YAZDAN AL
Türk Antrasiti En ucuz maltız kömürüdür.
SATIŞ MERKEZI
GILKRIST VOKER ve Ksi Ltd.
Galata, Yolcu salonu karşısında Tahir Han 5 inci kat Tel. 44915

Ekzema ve en muannit cilt yaralarından knrtulmak için
EKZAMiN
kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır Eczanelerden isteyiniz.

Uykusuzluklarda
Umumî bir rağbet kazanmış olan:
NERVİN
tatlı bir uyku temin eder
Sinir ağrıları, âsabı, öksürükler, baş dönmesi, bayğınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları
EYi EDER
Ne nebaî ne kimyevî zehirli hiç bir madde yoktur
1 KAŞE

Bayan Leylâ yazıyor:
HER SABAH
Daha Genç Görünüyorum!..

"Uyanır uyanmaz, hemen el aynamı alıyor... Ve küçük buruşuklukların tamamen zail oluncaya kadar günden güne eriyip kaybolduğunu kemali hayretle görüyordum!...,,
Bayan Leylânın hakikî fotoğrafı
Bayan Leylâ'nın yalnız bir haftalık tedaviden sonra alınmış ve rötuş görmemiş hakikî fotoğrafı
"Ancak bir hafta süren bir tedaviden sonra bu derece güzelleştiğime şaşıyorum... Bütün arkadaşlarım böyle daha genç ve daha güzel görünmem için neler yaptığımı soruyorlar ve şayanı hayret bir şekil alan tenim için iltifat ediyorlar.,,
Yalnız bir hafta zarfında binlerce kadın, cazip bir tene kavuşmuş, birkaç yaş gençleşmiş ve bütün buruşuklukları kaybolmuştur. Âlimler, buruşuklukların; ihtiyarladığımızda cildin besleyici ve ihya edici bazı unsurlarını kaybetmesinden ileri geldiğini keşfetmişlerdir.
Bu kıymetli unsurları cilde iade ediniz. Yeniden gençleşecek ve tazeleşecektir. İşte; Viyana Üniversitesi Profesörü Doktor Stejskal'in keşfi bu derece ehemmiyetli ve caziptir. Genç hayvanlardan istihsale muvaffak olduğu ve "Biocel" tabir ettiği bu canlı hüceyreler hülâsası, şimdi pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Akşamları yatmazdan evvel tatbik ediniz.
Siz uyurken, cildinizi besleyecek ve gençleştirecektir. Bir hafta zarfında bütün buruşukluklarınız kaybolacak ve 10 yaş daha genç görüneceksiniz. Gündüz için (Yağsız) beyaz rengindeği Tokalon kremini kullanınız. Birkaç gün zarfında siyah benleri eritir, açık mesameleri sıklaştırır ve en çirkin ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

Bayanların Nazarı Dikkatine:
Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

DENİZBANK
İstanbul - İzmir - Pire seferleri
27 Haziran tarihinden itibaren İzmir hattına ilâve bir posta kaldırılacaktır. Bu postayı yapacak olan (Konya) vapuru her pazartesi günü İstanbuldan doğru İzmire hareket edecektir. Postanın seyir programı şudur.
GİDİŞ
İstanbuldan hareket pazartesi 16.00 İzmire varış. Salı 18.00.
İzmirden hareket çarşamba 14.00 Pireye varış. Perşembe 10.00.
DÖNÜŞ
Pireden hareket perşembe 16.00. İzmire varış cuma 11.30.
İzmirden hareket cumartesi 10.00 İstanbula varış pazar 12.00.
Navul ücretleri ve saire hakkında tafsilât almak için Karaköy acenteliğine müracaat edilmesi.

Silko
ROMATIZMA, LUMBAGO, SİYATIK soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

GRİPİN
sizi günlerce ıztırap çekmekten kurtarır.
En şiddetli baş, diş, adale ağrılarını, üşütmekten mütevellit bütün sancı ve sızıları keser. Nezleye, romatizmaya, kırıklığa karşı çok müessirdir.
Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat. Taklitlerinden sakınınız. Ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

KURTULUŞ
Doktorlar, Bankacılar, Kâtipler, Mektebliler velhasıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceplerine akmasından, kurumasından, ve ucup bozulmasından kurtaran yegâne
TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi Almanyanın bu icadı mürekkebli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kutarmıştır. TIKU ucu aşınmaz, bol mürekkeb alır, kuvvetli basılırsa 3.4 kopya çıkarılabilir.
Açık bırakıldığı halde her ne şekilde dursa dursun mürekkeb akmaz ve kurumaz. TIKU en sağlam ve en kullanışlı mürekkebli kalemdir.
Siyahtan maada yeşil, mavi ve kırmızı renkleri de ayni fiatta satılmaktadır.
Her yerde arayınız. Fiatı 3 liradır.
Deposu: Havuzlu han No. 1, İstanbul.
Taşraya posta ile gönderilir.

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ estetik cerrahisi mütehassısı
PARİS TIP FAKÜLTESİ S. ASİSTANI
Erkek, kadın ameliyatları, dimağ estetik "yüz,, meme, karın buruşukluğu ve gençlik ameliyatı,,
(Nisaiye ve doğum mütehassısı)
Muayene sabahları 8 den 10 a kadar
Meccanen
Öğleden sonra ücretlidir. Tel 44086
Beyoğlu Parmakkapı. Rumeli han. 1

DOKTOR ÇİRPUT
Cildiye ve Zührevîye mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Tel: 43353

Nafıa Vekâletinden:

1 Ağustos 938 pazartesi günü saat 15 de Ankarada vekâlet binasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan mal zeme eksiltme komisyonunda 7000 lira muhammen bedelli iki adet Emilsiyon cihazı emilgatörün kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Ankarada vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 525 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikasile birlikte ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (1838) (3537)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
3. üncü keşide 11 Temmuz 938 dedir.
Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

İstanbul Asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Evlilikleri devam ettiği müddetçe kendisini döğen ve söğen ve evine bakmıyan kocasının 14 senedenberi hanei zevciyeti terkederek halen ayrı yaşamakta olduklarından bahsile boşanmalarına karar verilmesi hakkında Ahmet kızı Ziyneti Akbulat tarafından Tahtakalede Yavaşça Şahin mahallesinde ve sokağında 23 numaralı Zekiyenin evinde kiracı kocası, Hasan Hüseyin aleyhine mahkememizin 938/696 numaralı dosyası ile açılan davadan dolayı müddeialeyhe berayı tebliğ gönderilen arzühal süreti, mumaileyhin ikametgâhını terkederek bir semti meçhûle gittiği şerhile iade edilmekle ilânen tebligat icrasına dair verilen karara tevfikan dava arzühali sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan müddeialeyh Hasan Hüseyinin bir ay zarfında müracaatle arzühal suretini tebellüğ etmesi lüzumu ilân olunur.